

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/1085 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2024. március 13.)

az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a piaci kockázati belső modellek alkalmazási követelményeinek való intézményi megfelelés illetékes hatóságok általi ellenőrzését szolgáló értékelési módszertanra vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 325az. cikke (8) bekezdése első albekezdésének b) pontjára és harmadik albekezdésére,

mivel:

- (1) Az intézmények csak akkor használhatnak belső modelleket a piaci kockázat tekintetében, ha megfelelnek az 575/2013/EU rendeletben meghatározott követelményeknek. Az intézményeknek nemcsak akkor kell megfelelniük ezeknek a követelményeknek, amikor engedélyt kérnek e belső modellek használatára, hanem azok használatakor és lényeges kiterjesztésének vagy módosításának kérelmezésekor is. Ezért helyénvaló előírni, hogy az illetékes hatóságok az említett szakaszok mindegyikében azonos kritériumok és azonos értékelési módszer alkalmazásával ellenőrizzék az intézmények említett követelményeknek való megfelelést. A hatékonyság növelése és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében azonban indokolt, hogy az illetékes hatóságok a megfelelés értékelésekor ne értékeljék újra azokat az engedélyeket, amelyeket az intézmények már korábban megkaptak az alternatív belső modellek használatára. Ehelyett csak az érintett értékelés szempontjából releváns szabályoknak való megfelelést kell értékelni, minden esetben felhasználva a korábbi értékelések következtetéseit.
- (2) Annak biztosítása érdekében, hogy az intézmények folyamatosan megfeleljenek az 575/2013/EU rendeletben meghatározott követelményeknek, az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézmények által alkalmazott megoldások, rendszerek és módszerek általános minőségét, és az intézményeket kérniük kell azok folyamatos javítására és a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodásra.
- (3) A felügyeleti gyakorlatok különböző joghatóságok közötti harmonizációjának és összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében az illetékes hatóságoknak az előírt értékelési technikákkal kell értékelniük azt, hogy az intézmények megfelelnek-e az 575/2013/EU rendeletben meghatározott követelményeknek. Biztosítani kell azonban, hogy az illetékes hatóságok figyelembe vehessék az intézmények struktúrájának és üzleti modelljének jellegét, méretét és összetettségét, az alternatív belső modellek összetettségét, az e modellek hatókörébe tartozó pénzügyi termékek jellegét, az érintett intézmény által szolgáltatott információk minőségét és a rendelkezésükre álló erőforrásokat. Az illetékes hatóságok számára ezért bizonyos mérlegelési jogkört kell biztosítani annak értékelésekor, hogy egy intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendeletben meghatározott követelményeknek, lehetővé téve számukra, hogy kiegészítő ellenőrzéseket végezzenek, és hogy a legmegfelelőbb módszereket alkalmazzák az egyes követelményeknek való megfelelés ellenőrzésére. Továbbá a kereskedési tevékenységek tárgyát képező pénzügyi termékek széles körére tekintettel, annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok arányos módon végezhessek el az értékelést, növekvő összetettségi szint szerint meg kell határozni a pénzügyi termékek azon kategóriáit, amelyek alapján az illetékes hatóságoknak el kell végezniük az értékelést.

⁽¹⁾ HL L 176., 2013.6.27., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>.

- (4) Annak érdekében, hogy az alternatív belső modell házon belüli kellő ismerete – a kiszervezett műveletek tekintetében is – biztosított legyen, elő kell írni, hogy a belső modellhez kapcsolódó összes kulcsfontosságú feladatot, tevékenységet vagy funkciót az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett kockázatellenőrzési részleg végezze el, akkor is, ha egyes kockázati eszközöket, informatikai rendszereket és kockázatkezelési megoldásokat kiszerveznek. Ugyanezen okokból az említett szabályoknak azt is elő kell írniuk, hogy a kockázatellenőrzési részleg minden kiszervezett megoldás esetében hajtson végre megfelelő kontrollokat és végezzen minőségi és validálási teszteket, hogy minden esetben rendelkezésre álljon e kontrollok és tesztek teljes dokumentációja, és hogy az illetékes hatóságok a harmadik fél szolgáltatótól beszerzett eszközöket és informatikai megoldásokat hasonló módon értékeljék, mint a teljes mértékben belső folyamatok útján kifejlesztetteket.
- (5) Az irányítási és működési szempontok központi szerepet játszanak az alternatív belső modell megfelelő működésében. Az annak ellenőrzésére szolgáló módszertannak, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendeletben meghatározott követelményeknek (a továbbiakban: értékelési módszertan), átfogóan értékelnie kell ezért az irányítási és működési szempontokat, beleértve a kereskedési részleg felépítését, a felső vezetés és a vezető testület szerepét, a kockázatellenőrzési részleget, valamint magának az alternatív belső modellnek a független felülvizsgálatát.
- (6) Az irányítási szempontokra vonatkozó értékelési módszertannak figyelembe kell vennie, hogy az alternatív belső modellel alapuló módszer alkalmazására engedélyt kérő intézmények közül egyesek már az 575/2013/EU rendeletnek az (EU) 2019/876 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ általi módosítása előtt jóváhagyást kaptak arra, hogy a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények kiszámításához belső modellt alkalmazzanak. Az (EU) 2019/876 rendelet módosítása által nem érintett szempontok esetében ezért olyan értékelési szabályokat kell megállapítani, amelyek hasonlóak a korábban megállapítottakhoz, az említett rendelettel bevezetett új rendelkezések – többek között az 575/2013/EU rendelet 104b. cikkében meghatározott, kereskedési részlegre vonatkozó követelmények – esetében pedig új szabályokat kell bevezetni.
- (7) Annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok értékelni tudják az alternatív belső modellek validálására és felülvizsgálatára vonatkozó követelményeknek való megfelelést, az intézményeknek legalább évente el kell végezniük a modell belső validálását. A kezdeti validálásnak le kell fednie a belső modellben használt összes módszertant, de a személyzeti és erőforrás-korlátokra tekintettel helyénvaló előírni, hogy az éves validálás csak a korábbi belső validálások vagy a korábbi belső ellenőrzési felülvizsgálatok során feltárt fő kérdésekre, valamint az alternatív belső modellben bevezetett változásokra vagy új módszertanokra összpontosítson.
- (8) A kereskedési tevékenységek és a pénzügyi piacok folyamatosan és gyorsan változnak. Annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok figyelembe vehessék ezeket a fejleményeket annak értékelésekor, hogy az intézmények megfelelnek-e az 575/2013/EU rendeletben meghatározott követelményeknek, az értékelési módszertannak minőségi és eljárási szabványokat kell tartalmaznia az új pénzügyi eszközök és termékek intézmény általi hivatalos jóváhagyására és kereskedési célú bevezetésére vonatkozóan. Az újtermék-jóváhagyási szabályok formalizálása érdekében standardokkal kell biztosítani, hogy az olyan új pénzügyi eszközök és termékek bevezetése, amelyek új kockázati tényezők figyelembevételét vagy módszertani változtatásokat tehetnek szükségessé a belső kockázatmérési modellekben, teljes mértékben összeegyeztethető legyen az átfogó ellenőrzés és validálás céljával.
- (9) Az adatok minősége, valamint a kockázatbecslésnek és a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények kiszámításának pontossága nagymértékben függ az e célokra használt informatikai rendszerek megbízhatóságától. Hasonlóképpen a kockázatkezelési folyamatoknak és a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények kiszámításának folytonossága és következetessége csak akkor biztosítható, ha az e célokra használt informatikai rendszerek védettek, biztonságosak és megbízhatóak, és az informatikai infrastruktúra kellően szilárd. Ezért a piaci kockázati belső modellek értékelésekor az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell az intézmény informatikai rendszereinek megbízhatóságát és a belső modellekhez használt informatikai infrastruktúra szilárdságát is.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/876 rendelete (2019. május 20.) az 575/2013/EU rendeletnek a tőkeáttételi mutató, a nettó stabil forrásellátottsági ráta, a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó követelmények, a partnerkockázat, a piaci kockázat, a központi szerződő felekkel szembeni kitettségek, a kollektív befektetési formákkal szembeni kitettségek, a nagykockázat-vállalások és az adatszolgáltatási és nyilvánosságra hozatali követelmények tekintetében történő módosításáról, valamint a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 150., 2019.6.7., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/876/oj>).

- (10) Az 575/2013/EU rendelet harmadik része IV. címének 1b. fejezetében meghatározott új piaci kockázati keretrendszer egyik újdonsága a szavatolóőke-követelményeknek a várható többletveszteség-mértékek alapján történő meghatározása. Biztosítani kell, hogy az intézmények aktívan ellenőrizzék e számadatok pontosságát. Ezért helyénvaló előírni az intézmények számára, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bj. cikkében előírt belső utótesztelési program részeként közvetlenül teszteljék várható többletveszteség-mértékeiket. Mivel a piaci szereplők körében még nem jött létre egy általánosan elfogadott módszertan a várható többletveszteség-mérték utótesztelésére, nem indokolt előírni egy konkrét módszertan alkalmazását, és az intézmények számára lehetővé kell tenni, hogy az említett rendelet 325bi. cikkében meghatározott minőségi követelményekkel összhangban figyelembe vegyék az új technikák megjelenését és a bevált gyakorlatokat.
- (11) Egy belső kockázatmentési modell tekintetében csak akkor tekinthető úgy, hogy azt az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikkének (1) bekezdésével említettek szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák, ha minden szabályozási követelmény teljesül. Emellett az uniós jog a bázeli reformok több építőelemét felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján hajtja végre, például az (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽³⁾, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁴⁾, az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁵⁾, az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁶⁾, az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁷⁾ és az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁸⁾ útján. Ebből következik, hogy az illetékes hatóságoknak az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok figyelembevételével kell mérlegelniük, hogy az intézmények megfelelnek-e az 575/2013/EU rendeletben meghatározott követelményeknek. A piaci kockázati belső modellek megfelelőségének átfogó értékelése érdekében meg kell határozni azokat a technikákat, amelyekkel az illetékes hatóságok értékelni tudják, hogy az intézmények megfelelnek-e mind az 575/2013/EU rendeletben, mind az említett felhatalmazáson alapuló rendeletekben meghatározott szempontoknak. Ezért az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk az intézmények által benyújtandó konkrét dokumentumokat.

⁽³⁾ A Bizottság (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. február 28.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alternatív belső modellen alapuló módszer likviditási horizontjaira vonatkozó, a 325bd. cikk (7) bekezdésében említett szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 276., 2022.10.26., 40. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2058/oj).

⁽⁴⁾ A Bizottság (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. június 14.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az 575/2013/EU rendelet 325bf. és 325bg. cikke szerinti utótesztelési és eredményvizsgálati követelmények technikai részleteit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 276., 2022.10.26., 47. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2059/oj).

⁽⁵⁾ A Bizottság (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. június 14.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kockázati tényezők belső modellen alapuló módszer szerinti modellezhetőségének az említett rendelet 325be. cikkének (3) bekezdése szerinti értékelésére vonatkozó kritériumokat, és az említett értékelés gyakoriságát meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 276., 2022.10.26., 60. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2060/oj).

⁽⁶⁾ A Bizottság (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelete (2023. április 20.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a devizaárfolyam-kockázatnak vagy árukockázatnak kitett nem kereskedési könyvi pozíciók tekintetében a piaci kockázat szavatolóőke-követelményeinek kiszámítására, valamint e pozícióknak az alternatív belső modellen alapuló módszer szerinti kötelező utótesztelési követelmény és eredményvizsgálatra vonatkozó követelmény alkalmazása céljából történő kezelésére vonatkozó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 193., 2023.8.1., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1577/oj).

⁽⁷⁾ A Bizottság (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelete (2023. április 20.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a nemteljesítési valószínűségek és a nemteljesítéskori veszteségráták becslésére a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modell keretében használt belső módszerre vagy külső forrásokra vonatkozó követelményeket meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 193., 2023.8.1., 7. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1578/oj).

⁽⁸⁾ A Bizottság (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelete (2023. október 20.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámítását meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében való kiegészítéséről (HL L 397., 2024.1.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/397/oj).

- (12) Az utótesztelésre és az eredményvizsgálatra vonatkozó követelmények szilárd alapot biztosítanak a belső kockázatértékelési modell teljesítményének kritikus nyomon követéséhez. E tesztek eredményeinek hasznosításához értékelési szabályokat kell megállapítani. Az utóteszteléssel kapcsolatban biztosítani kell, hogy a modell potenciális gyengeségeinek azonosítása érdekében sor kerüljön a túllépések kritikus elemzésére, és hogy az intézmények nyomon kövessék, hogy a portfóliók értékében bekövetkező változások modellezhető vagy nem modellezhető kockázati tényezőkre vezethetők-e vissza. Ezen túlmenően az illetékes hatóságoknak az eredményvizsgálati teszt eredményeinek fényében értékelniük kell az intézmény által alkalmazott árazó függvények pontosságát, mivel az elengedhetetlen a szavatolótőke-követelmények megbízható kiszámításához.
- (13) Az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikkében meghatározott követelmények következetes alkalmazásának biztosítása érdekében részletesebben meg kell határozni azokat. Azt, hogy az intézmények megfelelnek-e az említett követelményeknek, az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikkének 2. táblázatában említett tág kockázati tényező-kategóriák alapján kell értékelni. Ezért e kategóriák mindegyikére vonatkozóan elő kell írni, hogy az illetékes hatóságoknak miként kell értékelniük a báziskockázat figyelembevételét és azt, hogy a belső kockázatmérési modell megbízhatóan kezeli-e a görbéket és felületeket.
- (14) A pénzügyi piacok gyorsan változó és átalakuló jellege miatt a megbízhatatlan, pontatlan, hiányos vagy elavult adatok hibákhoz vezetnek a kockázatok becslésekor és a szavatolótőke-követelmények kiszámításakor, többek között a piaci kockázati modellek esetében is. Az intézmény kockázatkezelési folyamataival összefüggésben az említett hibás adatok rossz vezetői döntéseket is eredményezhetnek. Következésképpen az adatok megbízhatóságának és magas minőségének, valamint a belső folyamatokban és a szavatolótőke-követelmények kiszámítására szolgáló folyamatokban való megfelelő felhasználásának biztosítása érdekében megfelelően dokumentálni kell az adatok gyűjtésének és tárolásának módját, valamint az alkalmazott adatgyűjtési és -tárolási eljárásokat, beleértve a napi adatok jellemzőinek, minőség-ellenőrzéseinek, automatikus szűrőinek és konkrét forrásainak teljeskörű leírását. Az illetékes hatóságoknak ezért a piaci kockázati belső modellek értékelésekor különös figyelmet kell fordítaniuk a modellezési célokra felhasznált adatok minőségére és megbízhatóságára, valamint az e minőség és megbízhatóság fenntartása érdekében alkalmazott folyamatokra.
- (15) A szavatolótőke-követelmények megfelelő kiszámításának biztosítása érdekében az illetékes hatóságoknak az adatok általános minőségének értékelésekor értékelniük kell, hogy az intézmény által a helyettesítő idősorokra alkalmazott módszer megalapozott-e. Az értékelési módszertannak ezért biztosítania kell annak ellenőrzését, hogy teljesüljenek az 575/2013/EU rendeletben a helyettesítő értékek használatára vonatkozóan meghatározott követelmények. Az említett értékelési módszertannak adott esetben különböző szabályokat kell alkalmaznia, attól függően, hogy a helyettesítő értéket tartalmazó idősort olyan kockázati tényezőre alkalmazzák-e, amely átment a modellezhetőségi értékelésen, vagy olyan kockázati tényezőhöz, amely nem.
- (16) A nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modell és különösen az 575/2013/EU rendelet 325bn., 325bo. és 325bp. cikke tekintetében az értékelési módszertannak biztosítania kell, hogy a szóban forgó kockázati modellek pontos eredményekhez vezessenek. Az értékelési módszertanban megállapított szabályoknak ezért le kell fedniük az említett modellek kimenetelét befolyásoló összes szempontot, beleértve az e modellek által lefedett pozíciók körét, a nemteljesítési valószínűségekre és a nemteljesítéskori veszteségrátákra vonatkozó becsléseket, a kibocsátók nemteljesítésének szimulálására szolgáló szisztematikus kockázati tényezők kiválasztását, valamint az intézmény által alkalmazott összes modellezési feltételezést, ideértve a több kibocsátó nemteljesítésének szimulálásakor használt kopulafüggvény-feltételezéseket is.
- (17) Az éghajlatváltozásból és a tágabb környezetvédelmi kérdésekből eredő kockázatok – amelyek várhatóan egyre inkább fokozódnak – megváltoztatják a pénzügyi szektor kockázati helyzetét. Az illetékes hatóságoknak e kockázati tényezők fontosságára tekintettel meg kell győződniük arról, hogy az intézmények figyelembe veszik a szóban forgó kockázati tényezőket az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének g) pontjában említett stressztesztelési programjaikban. Ezzel összefüggésben az intézmények már tettek lépéseket annak érdekében, hogy a környezeti kockázatok beépítsék a stressztesztelési programjaikba. Annak biztosítása érdekében azonban, hogy az intézményeknek elegendő idejük legyen arra, hogy a szóban forgó kockázatok teljes mértékben tükrözzék a stressztesztelési programjaikban, az illetékes hatóságoknak csak 2025. január 1-jétől kell értékelniük, hogy az intézmények megfelelnek-e az éghajlatváltozással és a tágabb környezetvédelmi szempontokkal kapcsolatos követelményeknek. Hasonlóképpen, a feladat összetettségére tekintettel több időt kell adni az intézményeknek a várható többletvesztéssel kapcsolatos közvetlen utótesztelés végrehajtására, mielőtt az illetékes hatóságok értékelnék az intézmények megfelelését ezen a területen. Ezért az ezen értékelésre vonatkozó szabályok alkalmazásának kezdőnapját 2026. január 1-jében kell megállapítani.

- (18) Ez a rendelet az Európai Bankhatóság által a Bizottsághoz benyújtott szabályozástechnikai standardtervezeteken alapul.
- (19) Az Európai Bankhatóság nyilvános konzultációt folytatott az ezen rendelet alapját képező szabályozástechnikai standardtervezetéről, elemezte az ezzel összefüggésben felmerülő lehetséges költségeket és hasznokat, és kikérte az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁹⁾ 37. cikke alapján létrehozott Banki Érdekképviselési Csoport tanácsát,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Az értékelés struktúrája

- (1) Az illetékes hatóságok annak ellenőrzésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bh., 325bi., 325bn., 325bo. és 325bp. cikkében meghatározott követelményeknek, a következőket értékelik:
- a) az irányítási szempontok, e rendelet 2. fejezetével összhangban;
 - b) a várható többletveszteség-mérték és a stresszforratókönyvi kockázati mérték e rendelet 3. fejezete szerinti kiszámításához használt belső kockázatmérési modellhez kapcsolódó szempontok;
 - c) a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó kiegészítő szavatolótőke-követelmény e rendelet 4. fejezete szerinti kiszámításához használt nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modellhez kapcsolódó szempontok.

Az illetékes hatóságok az első albekezdés alkalmazásában az arányosság, a dokumentáció minősége és a kiszervezési megállapodások vonatkozásában a 2., a 3. és a 4. cikk szerinti elveket követik.

- (2) Ha az illetékes hatóság az e rendelettel összhangban elvégzett értékelés során egy adott kereskedési részleg bizonyos termékosztályai tekintetében jelentős hiányosságokat tár fel a belső kockázatmérési modellben, vagy nem tudja megerősíteni, hogy az adott modell bizonyítottan elfogadható pontosságú az említett termékosztályoknak megfelelő kockázatok mérése terén, akkor:
- a) vagy előírhatja, hogy az intézmény távolítsa el az említett termékkategóriáknak megfelelő pozíciókat az adott kereskedési részlegből;
 - b) vagy az adott kereskedési részleg tekintetében megtagadhatja a szavatolótőke-követelményeknek a belső modellen alapuló módszer szerinti kiszámítására vonatkozó engedély megadását.
- (3) Ha az illetékes hatóság arra a következtetésre jut, hogy egy adott kereskedési részleg termékosztályait back-to-back könyvelik egy olyan csoporttárs szervezetével, amely kívül esik az Unión belüli konszolidáció legmagasabb szintjén, és e back-to-back könyvelés miatt az illetékes hatóság akadályoztatva van annak értékelésében, hogy a belső kockázatmérési modell bizonyítottan elfogadható pontosságú-e az említett termékosztályoknak megfelelő kockázatok mérése terén, akkor:

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

- a) vagy előírhatja, hogy az intézmény távolítsa el az említett termékkategóriáknak megfelelő pozíciókat az adott kereskedési részlegről;
 - b) vagy az adott kereskedési részleg tekintetében megtagadhatja a szavatolótőke-követelményeknek a belső modellen alapuló módszer szerinti kiszámítására vonatkozó engedély megadását.
- (4) Az illetékes hatóság a (3) bekezdést akkor is alkalmazhatja, ha bizonyos termékosztályoknak megfelelő pozíciók piaci kockázatát egy olyan csoportra szervezetre ruházzák át, amely kívül esik az Unión belüli konszolidáció legmagasabb szintjén, és az ilyen átruházás gyakorlatilag ugyanolyan hatásokkal jár, mint a pozíciók back-to-back könyvelése.

2. cikk

Arányosság – termékkategóriák és modell-összetettség

Az illetékes hatóságok az e rendeletben meghatározott értékelési módszertant a belső modellhez tartozó kereskedési tevékenységek méretével és összetettségével arányos módon alkalmazzák, amely a pénzügyi eszközök következő kategóriáinak növekvő összetettségi sorrendjén alapul:

- a) opcionális nélküli egyszerű instrumentumok;
- b) az a) pontban említettektől eltérő, pályafüggő jellemzőkkel nem rendelkező egy alaptermékes instrumentumok, ahol az alaptermék index is lehet, és amelyek folyamatos kifizetései az alaptermék pénznemében teljesülnek;
- c) pályafüggő jellemzőkkel rendelkező instrumentumok, több alaptermékes instrumentumok, olyan instrumentumok, amelyek kifizetései az alapul szolgáló eszköz pénznemétől eltérő pénznemben teljesülnek, valamint bármely más, az a) vagy b) pontban nem említett instrumentum.

3. cikk

A dokumentáció minősége és ellenőrizhetősége

Amikor az intézmény a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények kiszámítása érdekében belső modell használatának engedélyezését kérelmezi, az illetékes hatóságok meggyőződnek arról, hogy a kérelem alátámasztására benyújtott dokumentáció megfelelő minőségű, továbbá kellően részletes és pontos ahhoz, hogy azt a képesített harmadik felek megvizsgálhassák.

Az illetékes hatóságok meggyőződnek különösen arról, hogy:

- a) a dokumentációt az intézmény olyan, megfelelő szintű vezetője hagyja jóvá, aki a belső modellek tekintetében a vezető testület által ráruházott megfelelő hatáskörrel bír;
- b) az intézmény szabályzatai magas színvonalú előírásokat tartalmaznak a belső dokumentáció tekintetében, többek között a belső elszámoltathatóság előírásával biztosítják, hogy a dokumentáció teljes, következetes, pontos, aktuális, az a) pont szerint jóváhagyott, továbbá biztonságos legyen;
- c) a b) pontban említett szabályzatok szerint készített dokumentumokban fel van tüntetve az adott dokumentum típusa, szerzője, felülvizsgálója, engedélyező tisztviselője, tulajdonosa, készítési és jóváhagyási időpontja, verziószáma és módosítástörténete;
- d) az intézmény pontosan és gondosan dokumentálja az e rendelet alapján általa alkalmazott szabályzatokat, eljárásokat és módszertanokat;
- e) a dokumentáció kellően részletes ahhoz, hogy a képesített harmadik felek minden szempontból értsék a belső kockázatomérési modellt.

4. cikk

Kiszervezés

- (1) Az illetékes hatóságok meggyőződnek arról, hogy a belső modellek tervezésével, alkalmazásával és validálásával kapcsolatos feladatoknak, tevékenységeknek vagy funkcióknak az intézmény általi kiszervezése nem akadályozza vagy gátolja az e rendeletben meghatározott értékelési módszertan alkalmazását.
- (2) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés alkalmazásában ellenőrzik, hogy:
- a) nincsenek-e kiszervezve a kockázatellenőrzési részleg számára fenntartott feladatok és felelősségi körök;
 - b) a felső vezetés és a vezető testület aktívan részt vesz-e az intézmény által kiszervezett feladatok felügyeletében és az informatikai kockázatkezelési eszközök harmadik felektől történő beszerzésében;
 - c) maga az intézmény megfelelő ismeretekkel rendelkezik-e a kiszervezett feladatokról, tevékenységekről vagy funkciókról, valamint a harmadik féltől beszerzett adatok és módszertanok struktúrájáról, és képes-e ellenőrizni a kiszervezett feladatait ellátó harmadik fél munkájának minőségét és eredményeit;
 - d) a kiszervezés nem korlátozza vagy akadályozza-e a kiszervezett feladatok, tevékenységek és funkciók intézmény általi belső ellenőrzését és folyamatos nyomon követését;
 - e) az illetékes hatóságok teljeskörű hozzáférést kapnak-e az összes releváns információhoz.
- (3) Az illetékes hatóságok meggyőződnek arról, hogy az intézmény által a piaci kockázat értékelésére használt módszertanokat kidolgozó harmadik felek nem vesznek részt a modell intézmény általi kezdeti vagy folyamatos belső validálásában.
- (4) Az illetékes hatóságok az (1), (2) és (3) bekezdés alkalmazásában megvizsgálják az intézmény és a harmadik fél közötti írásbeli megállapodást. Az illetékes hatóságok ezenkívül adott esetben:
- a) meghallgathatják vagy írásbeli nyilatkozatok benyújtására kötelezhetik a következőket:
 - i. az intézmény személyzete és felső vezetése;
 - ii. az intézmény vezető testülete;
 - iii. a kiszervezett feladatot, tevékenységet vagy funkciót ellátó harmadik fél;
 - b) megvizsgálhatják az intézmény vagy a harmadik fél egyéb vonatkozó dokumentumait.

2. FEJEZET

A MINŐSÉGI KÖVETELMÉNYEK ÉRTÉKELÉSE

5. cikk

A minőségi követelmények értékelésének áttekintése

Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikkében meghatározott minőségi követelményeknek:

- a) ellenőrzik, hogy az intézmény szervezeti felépítése egyértelműen alkalmas-e a piaci kockázati modell irányítására és kezelésére, és tartalmazza-e az ehhez szükséges jól meghatározott, átlátható és megfelelő felelősségi köröket;
- b) ellenőrzik, hogy az intézmény belső dokumentációja a piaci kockázati modellek minden szempontja tekintetében egyértelműen meghatározza-e az intézmény által követendő döntéshozatali eljárást;
- c) ellenőrzik – a 6. cikkel összhangban –
 - i. a felső vezetés és a vezető testület összetételének megfelelését;
 - ii. a felső vezetés és a vezető testület szerepét;

- d) ellenőrzik – a 7. cikkel összhangban –, hogy megfelelő-e az intézmény jóváhagyás alatt álló vagy már jóváhagyott kereskedési részlegeinek kialakítása;
- e) értékeli – a 8. cikkel összhangban –, az intézmény belső irányítását és felügyeletét a kockázatellenőrzési részleg tekintetében;
- f) értékeli – a 9. cikkel összhangban –, hogy a belső szabályok megfelelők-e új termékek bevezetéséhez;
- g) ellenőrzik – a 10. cikkel összhangban –, hogy megvalósul-e a belső modell független felülvizsgálata;
- h) értékeli:
 - i. – a 11. cikkel összhangban – a belső validálási eljárásnak és az eljárás eredményének a megfelelőségét;
 - ii. – a 12. cikkel összhangban – a validálás hatókörét és teljességét;
- i) értékeli – a 13. cikkel összhangban – a rendszeres belső jelentéstétel megfelelőségét;
- j) értékeli:
 - i. – a 14. cikkel összhangban – a pozíciólimitek megfelelőségét;
 - ii. – a 15. cikkel összhangban – az említett limitekre vonatkozó aktualizálási eljárás megfelelőségét;
 - iii. – a 16. cikkel összhangban – az említett limitek túllépésekor követendő eljárás megfelelőségét;
- k) értékeli:
 - i. – a 17. cikkel összhangban – a stressztesztelési program megfelelőségét;
 - ii. – a 18. cikkel összhangban – a fordított stressztesztelési forgatókönyvek és az ad hoc stressztesztelési forgatókönyvek megfelelőségét;
- l) értékeli – a 19. cikkel összhangban – az informatikai rendszerek megfelelőségét;
- m) ellenőrzik – a 20. cikkel összhangban –, hogy a belső kockázatmérési modell (és így az árazási modell) bizonyítottan elfogadható pontosságú-e a kockázatmérés terén, és nem tér-e el jelentősen az intézmény által a belső kockázatkezeléshez használt modellektől.

Az illetékes hatóságok az a) pont alkalmazásában figyelembe veszik az intézmény jellegét és méretét, valamint tevékenységeinek nagyságrendjét és összetettségét.

6. cikk

A vezető testület és a felső vezetés összetételének és szerepe megfelelőségének értékelése

(1) Az illetékes hatóságok a felső vezetés és a vezető testület összetételének és szerepe megfelelőségének az 575/2013/EU rendelet 325b. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett értékelésekor:

- a) ellenőrzik, hogy az intézmény a kockázatkezelési rendszerre vonatkozó dokumentációjában ismerteti-e a következőket:
 - i. a vezető testület és a felső vezetés összetétele, szerepe és felelősségi körei;
 - ii. a vezető testület és a felső vezetés egyes tagjainak szerepe és felelősségi köre;
- b) ellenőrzik, hogy a felső vezetés a tagjait a vezető testület alatti legmagasabb hierarchikus szinteket képviselő személyek alkotják-e, és hogy az intézmény meghatározta-e, hogy ki viseli a felelősséget a piaci kockázatra vonatkozó belső modell megfelelő működéséért;
- c) ellenőrzik – a (2) bekezdésben előírtaknak megfelelően –, hogy a vezető testület által a döntéshozatal támogatására létrehozott belső bizottsági struktúra összetétele megfelelő-e;
- d) ellenőrzik – a (3) bekezdésben előírtaknak megfelelően –, hogy a felső vezetés szerepe megfelelő-e;

- e) ellenőrzik – a (4) bekezdésben előírtaknak megfelelően –, hogy a vezető testületnek és a c) pontban említett belső bizottsági struktúrát alkotó bizottságoknak a szerepe megfelelő-e.

Ha egy intézmény vezető testülete bizonyos feladatait egy belső bizottságra ruházza át, akkor az átruházott feladatok tekintetében az illetékes hatóságok az e rendeletben előírt értékeléseket a vezető testület által kijelölt belső bizottság szintjén végzik el.

- (2) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés első albekezdése c) pontjának alkalmazásában ellenőrzik, hogy:
- a) a vezető testület egyértelműen meghatározta-e a belső bizottsági struktúrához tartozó bizottságok megbízatását, hierarchiáját, jelentési útvonalaikat, állandó tagjait, üléseinek gyakoriságát és felelősségi szintjeit;
 - b) a belső bizottsági struktúrának van-e olyan bizottsága, amely az új termékek értékelésével, felső vezetés általi jóváhagyásra való előterjesztésével és nyomon követésével foglalkozik, és e bizottságban van-e képviselője a kockázatellenőrzési részlegnek és az intézmény új termék bevezetésével érintett más funkciójának;
 - c) a belső bizottsági struktúra irányítása lehetővé teszi-e az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett belső pozíciólimitek hatékony és időben történő ellenőrzését;
 - d) a belső bizottsági struktúra irányítása biztosítja-e, hogy a vezető testület az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírtak szerint aktívan részt vegyen a kockázatellenőrzési folyamatban;
 - e) az intézmény a belső dokumentáció keretében dokumentálta-e az a) pontban említett szempontokat.
- (3) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés első albekezdése d) pontjának alkalmazásában ellenőrzik, hogy:
- a) az intézmény felső vezetése megfelelő korrekciós intézkedéseket hoz-e akkor, ha a következők valamelyike gyengeségek fennállását állapítja meg a belső kockázatmérési modell vagy a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modell tekintetében:
 - i. a kockázatellenőrzési részleg;
 - ii. a belső modell validálásával megbízott képesített felek („validálási funkció”);
 - iii. a belső ellenőrzési részleg;
 - iv. az intézmény bármely egyéb ellenőrzési funkciója;
 - b) az intézmény felső vezetése kap-e tájékoztatást a belső ellenőrzés, a kockázatellenőrzési részleg vagy a validálási funkció által a belső kockázatmérési modell vagy a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modell kapcsán tett ajánlásokról, és nyomon követi-e azokat;
 - c) az intézmény felső vezetése képes-e biztosítani az intézmény irányításának általános minőségét a belső kockázatmérési modell vagy a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modell pozícióinak az értékelése tekintetében.
- (4) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés első albekezdése e) pontjának alkalmazásában ellenőrzik, hogy a vezető testület-e az a szerv, amely:
- a) – a kockázatellenőrzési részleg javaslata alapján – jóváhagyja a belső modell alkalmazására vonatkozó releváns szabályzatokat és eljárásokat, beleértve a megfelelő szervezeti felépítést is, annak biztosítása érdekében, hogy a belső modellt a modell integritását megőrizve alkalmazzák;
 - b) – a kockázatellenőrzési részleg javaslata alapján, valamint a validálási eljárás következtetéseinek és ajánlásainak kellő figyelembevételét követően – jóváhagyja a belső modell piaci kockázat értékelésére szolgáló módszereit;
 - c) – a kockázatellenőrzési részleg értékelése alapján, valamint a validálási eljárás következtetéseinek és ajánlásainak kellő figyelembevételét követően – jóváhagyja az új termékeket;
 - d) – a kockázatellenőrzési részleg javaslata alapján – jóváhagyja és aktualizálja a belső pozíciólimiteket;

- e) – a kockázatellenőrzési részlegnek az elfogadható kockázati szintet megállapító és értékelő javaslata alapján – jóváhagyja az elfogadható kockázati szintet, a belső tőkeallokációt és a kereskedési részleg költségvetését;
- f) elfogadja a belső pozíciólimitek túllépésének jóváhagyására vonatkozó eljárást;
- g) – a 16. cikk (1) bekezdésének b) pontjával összhangban – jóváhagyja vagy előírja a kiigazító intézkedéseket a belső pozíciólimiteknek a kockázatellenőrzési részleg által jelzett túllépésével kapcsolatban;
- h) a kockázatellenőrzési részleg javaslata alapján:
 - i. jóváhagyja a stressztesztelési programot;
 - ii. megvitatja a stresszteszt eredményeit;
 - iii. értékeli a lehetséges intézkedéseket, és szükség esetén korrekciós intézkedéseket hoz.

7. cikk

Annak értékelése, hogy a kereskedési részleg megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 104b. cikkének

Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy a kereskedési részleg megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 104b. cikkének:

- a) felülvizsgálják az említett rendelet 104b. cikkében említett – és az említett rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében az intézmény belső szabályaiban dokumentált – üzleti stratégiát, és ellenőrzik, hogy:
 - i. a belső szabályok egyértelműen ismertetik-e az üzleti stratégia – és az annak keretében végzett elsődleges tevékenységek, kereskedés és fedezeti ügyletek – gazdasági indokát;
 - ii. a belső szabályok ismertetik-e a kereskedési részleg által kereskedett pénzügyi eszközök és áruk jellemzőit, és előírják-e ezen pénzügyi eszközök és áruk rendszeresen aktualizált és átfogó nyilvántartását;
 - iii. az intézmény belső szabályai kiemelik-e azokat a leggyakrabban kereskedett instrumentumokat, amelyek a leginkább hozzájárulnak a kereskedési részleg elfogadható kockázati szintjéhez;
 - iv. a belső szabályok ismertetik-e a ii. alpontban említett pénzügyi eszközökhöz és árukhoz kapcsolódó kockázati tényezők típusait;
 - v. a belső szabályok egyértelműen ismertetik-e a ii. alpontban említett eszközök és áruk fedezésének módját, a fedezeti ügyletek várható többletköltségeit és eltéréseit, valamint a kereskedési részleg pozícióinak várható tartási idejét;
 - vi. a kereskedési részleg üzleti stratégiái – az 575/2013/EU rendelet 104b. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírtaknak megfelelően – megkülönböztethetők-e, a következők révén:
 - (1) a kereskedési részleg fő jellemzőinek azonosítása az üzleti stratégia – és az annak keretében végzett elsődleges tevékenységek, kereskedés és fedezeti ügyletek – tekintetében;
 - (2) annak ellenőrzése, hogy a kereskedési részleg 1. pontban említett fő jellemzői érdemben eltérnek-e egymástól;
- b) ellenőrzik, hogy a kereskedési részleg közötti ügyletek összhangban vannak-e az említett kereskedési részleg üzleti stratégiáival, és hogy ezen ügyletek célja nem:
 - i. a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelmények csökkentése;
 - ii. az eredményvizsgálati követelményeknek való megfelelés;
 - iii. az utótesztelési követelményeknek való megfelelés;
- c) felülvizsgálják az 575/2013/EU rendelet 104b. cikke (2) bekezdésének b) és e) pontjában említett – és az említett rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében az intézmény belső szabályaiban dokumentált – szervezeti felépítést és éves üzleti tervet;
- d) minden egyes kereskedési részleg esetében ellenőrzik, hogy az intézmény egy vagy két vezető kereskedőt jelölt-e ki, és két vezető kereskedő kinevezése esetén azok egyértelműen elkülönült szerepekkel, felelősségi körökkel és hatóságokkal rendelkeznek-e, vagy az egyik végső felügyelettel rendelkezik-e a másik felett;

- e) felülvizsgálják az 575/2013/EU rendelet 104b. cikke (2) bekezdésének d) és f) pontjában említett jelentéseket, és ellenőrzik, hogy teljesültek-e az említett pontokban előírt szempontok;
- f) ellenőrzik, hogy az intézmény megfelelően dokumentálja és indokolja-e azokat az eseteket, amikor a kereskedőt az 575/2013/EU rendelet 104b. cikkének (3) bekezdésében említettek szerint egynél több kereskedési részleghez osztja be, és ebből a célból:
 - i. felülvizsgálják a kereskedő azon kereskedési részlegek tekintetében viselt felelősségét, amelyekhez az intézmény beosztotta;
 - ii. ellenőrzik, hogy a kereskedő által az adott kereskedési részlegen belül az adott részleg üzleti stratégiája szerint elvégzett feladatok nem ellentétesek-e vagy nem ütköznek-e azokkal a feladatokkal, amelyeket a kereskedő a többi kereskedési részleg számára végez;
- g) ellenőrzik, hogy az az indok, amely alapján az intézmény a kereskedési részlegeket az alternatív belső modellen alapuló módszer hatálya alá vonja, teljesíti-e az alábbi feltételek mindegyikét:
 - i. dokumentálva van az intézmény belső szabályaiban, az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének e) pontjában előírtaknak megfelelően;
 - ii. biztosítja a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények kiszámításához használt módszer következetességét a hasonló pozíciókat kezelő kereskedési részlegek között;
 - iii. összhangban van a kereskedési részlegeknek az 575/2013/EU rendelet 104b. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett üzleti stratégiájával;
- h) ellenőrzik, hogy az üzleti stratégia keretében a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények legalább 10 %-át a belső modellen alapuló módszer szerint számítják-e ki.

Az a) pont i. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az üzleti stratégia meghatározza-e, hogy a kereskedési tevékenységek mekkora része ügyféleredetű, és hogy az üzleti stratégia magában foglalja-e ügyletek keletkeztetését és strukturálását, vagy szolgáltatások végrehajtását, vagy mindkettőt.

Az illetékes hatóságok a b) pont alkalmazásában adott esetben előírhatják, hogy az intézmény adjon mintát a kereskedési részlegek egymás közötti ügyleteiből, ideértve a szavatolótőke-követelmények kiszámításához a belső modellen alapuló módszert használó kereskedési részlegek és a sztenderd módszert használó kereskedési részlegek közötti ügyleteket is.

8. cikk

Az intézmény belső irányításának és felügyeletének értékelése a kockázatallenőrzési részleg tekintetében

(1) Az illetékes hatóságok az intézmény belső irányításának és felügyeletének az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett kockázatallenőrzési részleg tekintetében történő értékelésekor ellenőrzik, hogy a kockázatallenőrzési részleg:

- a) teljesen elkülönül-e és független-e a kereskedési üzleti területekért felelős személyzettől és vezetési funkcióktól;
- b) van-e megfelelő képviselete az intézmény döntéshozó szerveiben, és részt vesz-e a döntéshozatali folyamatban, ha az alábbi kérdések bármelyikéről kell dönteni:
 - i. a piaci kockázat értékelése tekintetében új módszertanok bevezetésének és meglévő módszertanok módosításának a jóváhagyása;
 - ii. valamely kereskedési részleg létrehozásának a jóváhagyása;
 - iii. a kockázatallenőrzési részleg hatáskörébe tartozó jelentések és nyilvántartások jóváhagyása vagy aktualizálása;
 - iv. az elfogadható kockázati szint meghatározása;
 - v. a belső limitek struktúrájának meghatározása és rendszeres aktualizálása;
 - vi. a limittúllépések jóváhagyása;
 - vii. új termékek vagy új üzletágak jóváhagyása;
 - viii. a kockázati célokra használt árazási modellek jóváhagyása;
 - ix. a stressztesztelési programok jóváhagyása;

- x. a kockázatkezelési eszközökhöz kapcsolódó informatikai infrastruktúra-rendszerek jóváhagyása;
 - c) megfelelő-e, az intézmény méretéhez és az üzleti tevékenység kockázataihoz mért arányos-e, és rendelkezik-e a feladatai hatékony ellátásához szükséges erőforrásokkal;
 - d) rendelkezik-e kellően tapasztalt, képezett és képzett személyzettel ahhoz, hogy elvégezze a belső modell hatékony kockázatkezeléséhez, valamint más részlegek – különösen a kereskedési üzleti részlegek – intézkedéseinek nyomon követéséhez és kifogásolásához szükséges releváns tevékenységeket;
 - e) felelős-e a belső kockázatomérési modellen és a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modellen alapuló számítások eredményéért.
- (2) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában ellenőrzik, hogy:
- a) a kockázatalellenőrzési részleg az intézmény szervezeti ábráján szereplő egy vagy több különálló szervezeti egységből áll-e;
 - b) a kockázatalellenőrzési részleg vagy részlegek vezetői az intézmény felső vezetői-e;
 - c) a kockázatalellenőrzési részlegért felelős személyzet és felső vezetés nem felelős-e valamely kereskedési üzleti tevékenységért;
 - d) a kockázatalellenőrzési részleg felső vezetői és az üzleti területekért felelős személyek eltérő jelentési útvonalakkal rendelkeznek-e az intézmény vezető testülete felé;
 - e) a kockázatalellenőrzési részlegért felelős személyzet és felső vezetés változó javadalmazása nem kötődik-e a felügyeletük alá tartozó kereskedési üzleti területekkel kapcsolatos feladatok ellátásához oly módon, hogy az akadályozza vagy gátolja függetlenségüket.
- (3) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásában figyelembe veszik:
- a) a kockázatalellenőrzési részleg dokumentált véleményét abban az esetben, ha az (1) bekezdés b) pontjában említett bármely kérdés megvitatásra kerül a vezető testületben vagy a belső bizottsági struktúra illetékes bizottságában;
 - b) az intézmény vezető testülete vagy a belső bizottsági struktúra illetékes bizottsága által készített jegyzőkönyvet és az abban foglalt intézkedési pontokat;
 - c) a kockázatalellenőrzési részleg belső pozíciólimitekről és a limittúllépésekre vonatkozó határozatokról szóló jelentéseit;
 - d) adott esetben az intézmény személyzete és felső vezetése által szolgáltatott információkat.

Az illetékes hatóságok a b) pont alkalmazásában értékelik, hogy milyen mértékben vesz részt a kockázatalellenőrzési részleg a vitákban, amikor az (1) bekezdés b) pontjában említett bármely kérdés megvitatásra kerül az intézmény vezető testületében vagy a belső bizottsági struktúra illetékes bizottságában. Az illetékes hatóságok azonosítják azokat az eseteket, amikor a kockázatalellenőrzési részleg véleménye eltér a vezető testület vagy a belső bizottsági struktúra illetékes bizottsága által hozott végleges határozattól.

9. cikk

Az újtermék-szabályok értékelése

Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett belső szabályok megfelelőek-e bármely új termék – így új pénzügyi eszközök, tevékenységek, piacok, könyvelési helyszínek vagy üzletágak – bevezetéséhez, ellenőrzik, hogy:

- a) a kockázatalellenőrzési részleg újtermék-szabályai dokumentáltak-e, és a vezető testület jóváhagyta-e ezeket a szabályokat, és köztük az „új termék” fogalommeghatározását;
- b) a belső bizottsági struktúrának van-e olyan bizottsága („újtermék-bizottság”), amely értékeli, ellenőrzi és nyomon követi az új termékek bevezetésével kapcsolatos kérdéseket, többek között adott esetben a következőket:
 - i. a szabályozásnak való megfelelés értékelése;
 - ii. a kockázati célokra használt árazási modellek felülvizsgálata;

- iii. a kalibráláshoz használandó piaci paramétereknek, a kalibrálás módjának és a kalibrálás aktualizálási gyakoriságának a meghatározása;
 - iv. a piaci kockázat értékelésére szolgáló új módszerek bevezetése;
 - v. az elfogadható kockázati szintre, a tőke megfelelésre és a nyereségességre gyakorolt hatások értékelése;
 - vi. a kapcsolódó új kockázatok megértését és nyomon követését lehetővé tevő front, back és middle office erőforrások, valamint belső eszközök és szakértelem rendelkezésre állásának biztosítása;
 - vii. az új termékek lejárata, alapul szolgáló eszközeire, szerződő feleire és belső limiteire vonatkozó előírások meghatározása és vezető testület elé terjesztése;
 - viii. a számviteli rendszerek megfelelőségének értékelése és annak biztosítása, hogy a belső jelentéstétel megfelelően tükrözze a mögöttes kockázatokat;
- c) a vezető testület engedélyezi-e – az újtermék-bizottság értékelése alapján – az új termékekkel való kereskedést;
- d) ha a vezető testület az engedélyezési jogkört átruházza az újtermék-bizottságra:
- i. az új termék számára engedélyezett mennyiség kellően korlátozott-e – beleértve adott esetben a 2. cikk c) pontjában említett termékekre vonatkozó rövidebb próbaidőszakokat is –, és ezáltal alkalmas-e az új termékekből eredő lényeges veszteségek megelőzésére;
 - ii. az engedélyezési jogkört minden egyes új terméktípus esetében egyedileg ruházzák-e át, legfeljebb 6 hónapos, korlátozott időtartamra;
 - iii. az engedélyezési jogkör átruházását a vezető testület csak egyszer újíthatja-e meg;
 - iv. egy év eltelte után a b) pontban említett releváns kérdések megoldatlansága esetén tilos-e az adott új termékkel való kereskedés folytatása;
- e) az újtermék-bizottság külön jóváhagyása nélkül az üzleti területek nem kaphatnak-e engedélyt új termékekkel való kereskedésre, mielőtt a b) pontban említett kérdésekkel foglalkoznának;
- f) azokban az egyedi esetekben, amikor a kereskedők számára engedélyezett a b) pontnak meg nem felelő új termékekkel való kereskedés, az újtermékek-bizottság egyedi alapon és a d) pont i. alpontjában említett korlátokon belül hagyja-e jóvá az ügyleteket;
- g) az újtermék-bizottság elég gyakran ülésezik-e az újtermék-ügyletek értékeléséhez és jóváhagyásához, valamint az érintett ügyletek tekintetében felmerülő, b) pontban említett kérdések nyomon követéséhez;
- h) az ügyleteket mindaddig egyedileg ellenőrzik-e, amíg sor nem került a b) pontban említett kérdések teljes mértékű kezelésére, és amíg a vezető testület az újtermék-bizottság értékelése alapján meg nem erősíti, hogy az ügyleteket teljes mértékben integrálták a releváns informatikai rendszerekbe, és rendszeresen ellenőrzik a kockázatkezelési rendszer útján;
- i) minden új terméket figyelembe vesznek-e – az informatikai rendszerekbe való integrációjuk mértékétől függetlenül – azokban a számításokban, amelyeket a belső kockázatomérési modellel, valamint az utóteszteléshez és az eredményvizsgálathoz használt portfólióérték napi változásaival kapcsolatban végeznek.

10. cikk

A belső kockázatomérési modell független felülvizsgálata

- (1) Az illetékes hatóságok a belső kockázatomérési modellek 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének h) pontja szerinti független felülvizsgálatának értékelésekor ellenőrzik, hogy:
- a) független-e a felülvizsgáló;
 - b) megfelelőek-e a felülvizsgálathoz rendelt források;
 - c) megfelelő-e az intézményen belül a felülvizsgálati ajánlások kezelésére létrehozott eljárás;

- d) a felülvizsgáló legalább évente felülvizsgálja-e a belső kockázatomérési modelleket, és a felülvizsgálat következtetéseit belefoglalja-e a felső vezetésnek és a vezető testületnek benyújtott jelentésbe;
 - e) a d) pontban említett jelentés elegendő információt nyújt-e az intézmény felső vezetésének és vezető testületének az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikkének (2) bekezdésében és 325bp. cikkének (7) bekezdésében említett elemekről, és meghatározza-e az éves munkaterv azon területeit, amelyek ezen elemek tekintetében részletesebb megfelelési elemzést igényelnek;
 - f) a felülvizsgálat megfelelő-e, az érintett portfóliók méretéhez és összetettségéhez mérten arányos-e, és hatékonyan azonosítja-e a hiányosságokat.
- (2) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés alkalmazásában ellenőrzik, hogy:
- a) a felülvizsgálat arányos-e az intézmény üzleti tevékenységének és szervezeti felépítésének jellegéhez, méretéhez és összetettségéhez és különösen a belső modellek és alkalmazásuk összetettségéhez mérten;
 - b) a felülvizsgáló rendelkezik-e a releváns tevékenységek elvégzéséhez szükséges erőforrásokkal, valamint kellően tapasztalt és képezett személyzettel;
 - c) a felülvizsgáló semmilyen szempontból nem vesz-e és nem is vett-e részt a felülvizsgálat tárgyát képező belső modell kialakításában és alkalmazásában;
 - d) a felülvizsgáló független-e az üzleti és a kockázatallenőrzési részlegekért felelős személyzettől és vezetői funkciótól;
 - e) a felülvizsgálatért felelős személyzet és vezetés változó javadalmazása nem kötődik-e az intézmény kereskedési üzleti területeivel kapcsolatos feladatok ellátásához oly módon, hogy az akadályozza vagy gátolja függetlenségüket.
- (3) Az illetékes hatóságok megvizsgálják a felülvizsgáló által készített legfrissebb és egyéb releváns jelentéseket, és meggyőződnek arról, hogy az említett jelentésekben azonosított problémák orvoslása releváns, lényeges és hiteles.

11. cikk

A belső kockázatomérési modellek validálásának és a validálás eredményének az értékelése

- (1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bj. cikkében említettek szerint sor kerül-e a belső kockázatomérési modellek megfelelő validálására, ellenőrzik, hogy:
- a) olyan személyzet végzi-e a validálási eljárást, amely semmilyen módon nem vett részt a validálás tárgyát képező belső modell kidolgozásában;
 - b) elegendő erőforrást – többek között tapasztalt és képezett személyzet – vonnak-e be a validálási eljárás elvégzésére;
 - c) a validálási eljárásért felelős személyzet és felső vezetők változó javadalmazása nem függ-e az intézmény kockázatallenőrzési vagy üzleti területeivel kapcsolatos feladatok ellátásától oly módon, hogy az akadályozza vagy gátolja függetlenségüket;
 - d) tükröződnek-e a validálási eljárásból eredő szükséges korrekciós intézkedések a (2) bekezdésben említett validálási jelentésben, és azokat időben végrehajtják-e;
 - e) van-e döntéshozatali eljárás annak biztosítására, hogy az intézmény felső vezetése figyelembe vegye a validálási eljárásból származó megállapításokat és ajánlásokat;
 - f) a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett felülvizsgáló rendszeresen értékeli-e a 10. cikk (1) bekezdésének e) és f) pontjában említett feltételeknek való megfelelést.
- (2) Az illetékes hatóságok a validálási eljárás eredményének értékelésekor:
- a) ellenőrzik, hogy a validálási eljárás ajánlásairól, megállapításairól és következtetéseiről szóló validálási jelentés azonosítja és ismerteti-e:
 - i. a validálási módszertant;

- ii. az elvégzett tesztek;
- iii. a referenciaként használt adatkészletet;
- iv. a vonatkozó adattisztítási eljárásokat;
- b) ellenőrzik, hogy a validálási jelentés következtetéseit, megállapításait és ajánlásait közvetlenül közlik-e az intézmény vezető testületével és az figyelembe veszi-e azokat, mielőtt jóváhagyná a szavatoló-tőke-követelmények kiszámításához alkalmazandó modellt, vagy mielőtt alkalmazná a későbbi módszertani változtatásokat;
- c) ellenőrzik, hogy a validálási jelentés tartalmazza-e a validálási funkciók által javasolt korrekciós intézkedéseket és a feltárt hiányosságok korrekciójához szükséges megfelelő ütemtervet;
- d) ellenőrzik, hogy az intézmény belső szabályai tartalmazzák-e az említett ütemtervtől elmaradó korrekciós intézkedésekre vonatkozó eskalációs eljárást, és – a múltbeli tapasztalatokat megvizsgálva –, hogy azt alkalmazzák-e;
- e) értékeli a validálási eljárás eredményének általános minőségét, oly módon, hogy összehasonlítják a belső modell e rendelet szerinti értékelése során feltárt hiányosságokat a validálási eljárás során a validálási részleg által feltárt hiányosságokkal.

12. cikk

A belső validálás hatóköri megfelelőségének és teljességének értékelése

- (1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bj. cikkében említett belső validálás hatóköre megfelelő-e, ellenőrzik, hogy a belső validálás:
- a) minden szempontból, kritikusan felülvizsgálja-e a tőkekövetelmények kiszámításához használt módszertanokat és árazó függvényeket, beleértve az új termékekre alkalmazottakat is, vagyis felméri-e azok erősségeit és gyengeségeit az esetleges alternatív módszerekhez képest;
 - b) ellenőrzi-e:
 - i. a piaci adatok kiválasztását;
 - ii. a kockázati tényezők hozzárendelését a releváns likviditási horizonthoz;
 - iii. a megfigyelt valós ár hozzárendelését azon kockázati tényezőhöz vagy kategóriához, amelyre nézve reprezentatívnak minősül;
 - iv. az alkalmazott helyettesítési módszereket;
 - c) ellenőrzi-e, hogy az alapul szolgáló sztochasztikus folyamatok eloszlásra vonatkozó és egyéb releváns sztochasztikus feltételezései és paraméterei, beleértve a volatilitást és a korrelációt, kellően indokoltak-e, többek között a következők tekintetében:
 - i. az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletveszteség-kockázati mérték kiszámítása szempontjából releváns eloszlások farokrészei;
 - ii. az 575/2013/EU rendelet 325bk. cikkében említett stresszforgatókönyvi kockázati mérték;
 - d) értékeli-e az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikkének (2) bekezdésében említett korlátozás nélküli várható többletveszteség-mérték kiszámításához a tág kockázati-tényező-kategóriákon belül és azok között alkalmazott empirikus korrelációk megalapozottságát;
 - e) értékeli-e a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatoló-tőke-követelmények kiszámításakor alkalmazott korrelációs feltételezéseket, beleértve:
 - i. explicit modellezés esetén az érintett kopulafüggvény kiválasztását;
 - ii. az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikkében említett szisztematikus kockázati tényezők kiválasztását és súlyozását;
 - iii. a modell alapértelmezett klaszterekre vonatkozó magyarázó képességét;
 - f) értékeli-e azokat a feltételezéseket, amelyeket a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatoló-tőke-követelmények kiszámítása céljából a nemteljesítési valószínűségek és a nemteljesítéskori veszteségráta megállapítására szolgáló becslésekhez használnak;

- g) értékeli-e azokat a feltételezéseket, amelyeket az 575/2013/EU rendelet 325bo. cikkében említettek szerint a fedezeti ügyleteknek a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmény kiszámítása során történő modellezésével kapcsolatban tesznek;
 - h) elemzi-e a stressztesztelési program eredményeit, beleértve a nemteljesítési kockázatra vonatkozó eredményeket, és – ha vannak ilyenek – levonja-e a következtetéseket az egyes piaci forgatókönyvekből eredő módszertani hibákkal vagy gyengeségekkel kapcsolatban;
 - i) alkalmazza és elemzi-e az 575/2013/EU rendelet 325bj. cikke (3) bekezdésének c) pontjában említett hipotetikus portfóliókra vonatkozóan kapott eredményeket annak biztosítása érdekében, hogy a belső modell ki tudjon mutatni bizonyos szerkezeti sajátosságokat, beleértve adott esetben a következőket:
 - i. a különböző hozamgörbék közötti báziskockázatok;
 - ii. a hasonló, de nem azonos pozíciók közötti, egymással nem tökéletes korrelációban levő mozgások;
 - iii. a névhez kapcsolódó báziskockázat és a hasonló, de nem azonos hitel- vagy részvénytípusokból eredő bázis;
 - iv. a koncentrációs kockázat;
 - j) ellenőrzi-e a belső kockázatomérési modell informatikai rendszerekben történő alkalmazásának megalapozottságát, és biztosítja-e, hogy az üzleti és támogatási részlegek következetesen és minden releváns földrajzi területre alkalmazzák a módszertanokat;
 - k) ellenőrzi-e a helyettesítő értékek megfelelőségét és lényegességét az alábbiak értékelésével:
 - i. a felhasznált helyettesített idősorok százalékos aránya;
 - ii. a helyettesített idősorok százalékos marginális hozzájárulása;
 - iii. a helyettesítő értékek használatának potenciális haszna a diverzifikációs hatások felismerésében.
- (2) Az illetékes hatóságok a belső validálási eljárás teljességének értékelésekor ellenőrzik, hogy:
- a) az intézmény a modell kidolgozását követő kezdeti belső validálás alkalmával a belső modellben alkalmazott összes módszertanra kiterjedő teljeskörű validálási eljárást végzett-e, és azt dokumentálta-e;
 - b) az intézmény a rendszeres belső validálás alkalmával teljeskörű validálást végzett-e, vagy a validálást csak a (3) bekezdésben említett, a következők tekintetében bekövetkezett változások miatt validálandó területeken végezte-e el:
 - i. az új termékek bevezetéséhez szükséges új módszertanok;
 - ii. a korábbi validálások és belső ellenőrzési felülvizsgálatok következtetéseiben azonosított problémákkal érintett területek.
- (3) Az illetékes hatóságok a (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásában:
- a) ellenőrzik, hogy az intézmény belső szabályai biztosítják-e, hogy a belső rendszeres validálásra legalább évente és minden olyan alkalommal sor kerüljön, amikor a piac alapvető szerkezeti változásai vagy a portfólió-összetétel változásai azt eredményezhetik, hogy a belső modell már nem megfelelő, beleértve a következőket:
 - i. a túllépések száma jelentősen eltér a modellkalibrálás során várt számtól;
 - ii. a kockázati mérőszámokkal előre jelzett szinthez képest jelentős piaci veszteségek következnek be;
 - iii. az intézmény üzleti tevékenységében olyan jelentős változás következik be, amely megkérdőjelezheti a modellezési feltételezéseket;
 - iv. szokatlan és jelentős eltérések állnak fenn a portfóliók értékének elméleti és hipotetikus változásai között;
 - b) ellenőrzik, hogy a belső rendszeres validálás a vezető testület által jóváhagyott munkaterven alapul-e, és hogy a munkaterv meghatározza-e a következőket:
 - i. a belső validálás hatóköre;
 - ii. a validálási részleg által végzett feladatok;
 - iii. a belső validálás prioritásai;

- c) értékeli, hogy a b) pontban említett munkaterv miként biztosítja az átfogó és kockázatorientált belső validálási eljárás elvégzését, valamint azt, hogy a releváns szempontok ne maradjanak ki a belső validálás hatóköréből.

13. cikk

A jelentéstétel megfelelőségének értékelése

Az illetékes hatóságok az 575/2013/EU rendelet 104b. cikke (2) bekezdésének d) és f) pontjában, valamint 325bi. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett jelentések megfelelőségének értékelésekor ellenőrzik, hogy:

- a) az intézmény vezet-e nyilvántartást ezekről a jelentésekről, meghatározva azok tartalmát, gyakoriságát és címzettjeit;
- b) az a) pontban említett nyilvántartást jóváhagyták-e a megfelelő irányítási szinten, és a kockázatkezelési egységgel konzultálva aktualizálják-e.

14. cikk

A kereskedési korlátok megfelelőségének értékelése

Az illetékes hatóságok az 575/2013/EU rendelet 103. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában, 104b. cikke (2) bekezdésének c) és f) pontjában, valamint 325bi. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett kereskedési korlátok megfelelőségének értékelésekor ellenőrzik, hogy:

- a) a kereskedési korlátok intézmény által használt bontása egyértelmű-e, valamint összhangban van-e az intézmény által meghatározott elfogadható kockázati szinttel és az egyes kereskedési részlegek költségvetésével;
- b) a kereskedési korlátok megválasztása tükrözi-e a kereskedési részleg kereskedési stratégiáját és az alapul szolgáló kockázatok jellegét;
- c) a kereskedési korlátok magukban foglalják-e a következőket:
- i. a belső modellben alkalmazott portfólió-összevonás maximális szintjére vonatkozó kockázattórtérték-limit;
 - ii. minden olyan kereskedési részleg kockázattórtérték-limitje, amelyek tekintetében az intézmény a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményét a belső kockázatomérési modell alapján számítja ki;
- d) az intézmény a kereskedési stratégiáival arányosan tovább bontja-e a kockázattórtérték-limitet;
- e) megfelelően dokumentálták-e és hivatalosan jóváhagyták-e a belső limiteket, ideértve a c) pontban említetteket is;
- f) a kockázatallenőrzési részleg a limitjóvá hagyási és -aktualizálási folyamat részeként értékeli és dokumentálja-e a vezető testület által jóváhagyott kockázattórtérték-limitet és az olyan belső limitek közötti összhangot és kompatibilitást, amelyek nem a kockázattórt értéken, hanem például érzékenységeken vagy veszteségértékeken alapulnak;
- g) az intézmény megfelelően dokumentálja és hivatalosan jóváhagyja-e azon engedélyezett instrumentumok és mögöttes kockázati pozíciók nyilvántartását, amelyek tekintetében a kereskedők ügyleteket köthetnek.

A c) pont i. alpontjának alkalmazásában, ha nem adták meg az 575/2013/EU rendelet 325. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett, a belső modellen alapuló módszer alkalmazására vonatkozó engedélyt, akkor a kockázattórtérték-limit az egyedi kockázattórtérték-limitek összege.

15. cikk

A kereskedési korlátokat aktualizáló eljárás megfelelőségének értékelése

(1) Az illetékes hatóságok az 575/2013/EU rendelet 103. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában, 104b. cikke (2) bekezdésének c) és f) pontjában, valamint 325bi. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett kereskedési korlátokat aktualizáló eljárás megfelelőségének értékelésekor ellenőrzik, hogy:

- a) a kockázatkezelési egység koordinálja és megfelelően dokumentálja-e az aktualizálási eljárást;

- b) a kereskedési korlátok aktualizálására irányuló javaslat tükrözi-e a következők változásait:
 - i. az intézmény által meghatározott elfogadható kockázati szint;
 - ii. a kereskedési részlegek várható tevékenysége vagy költségvetési célkitűzései;
 - c) a kereskedési korlátok aktualizálására irányuló javaslat figyelembe veszi-e az aktualizálás időpontjában alkalmazott kereskedési korlát alkalmazási időszakára vonatkozó következő szempontokat:
 - i. az aktualizálás időpontjában alkalmazott kereskedési korlátok átlagos felhasználási szintje;
 - ii. a kereskedési korlátok túllépésének száma és nagyságrendje.
- (2) Az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a kereskedési korlátokat aktualizáló eljárásra legalább évente vagy – a szervezetet érintő változások, illetve új üzletágak vagy termékek bevezetése esetén – még gyakrabban sor kerül-e.

16. cikk

A kereskedési korlátok túllépésével kapcsolatos eljárás megfelelőségének értékelése

- (1) Az illetékes hatóságok a kereskedési korlátoknak az 575/2013/EU rendelet 104b. cikke (2) bekezdésének f) pontjában említett túllépésével kapcsolatos jóváhagyási eljárás megfelelőségének értékelésekor ellenőrzik, hogy:
- a) az intézménynek van-e egyértelmű és dokumentált eljárása a kereskedési korlátok túllépésének vezető testület általi jóváhagyására;
 - b) a vezető testület meghatározott-e olyan lényegességi feltételeket, amelyek értelmében a kereskedési korlátok túllépését mindig a vezető testület felé kell jelenteni, függetlenül attól, hogy a kereskedési korlátokat milyen szinten hagyták jóvá;
 - c) a kockázatellenőrzési részleg dokumentálja-e a kereskedési korlátok túllépéseit, és jelenti-e azokat az illetékes bizottságnak, albizottságnak vagy egyéni vezetőnek;
 - d) a c) pontban említett bizottság, albizottság vagy egyéni vezető maga intézkedik-e a kereskedési limit megsértése esetén, vagy azt a b) ponttal összhangban jelenti a vezető testületnek;
 - e) a c) pontban említett dokumentáció tartalmazza-e a kereskedési korlát megsértésének nagyságrendjét és fő okait, beleértve a következőket:
 - i. a kereskedési pozíciók bármely növekedése;
 - ii. a belső kockázatmérési modellbe bevezetett módszertani változások;
 - iii. a piaci feltételek változása.
- (2) Az illetékes hatóságok ellenőrzik – különösen akkor, ha a kereskedési részleg gyakran lépi túl a kereskedési korlátokat –, hogy a kereskedési korlátok túllépésének gyakorisága és nagyságrendje, valamint a kockázatellenőrzési részleg és a vezető testület által az ilyen túllépések esetén hozott intézkedések megfelelőek-e. Az illetékes hatóság elvégzi ezt az ellenőrzést.

17. cikk

A stressztesztelési program megfelelőségének értékelése

- (1) Az illetékes hatóságok az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének g) pontjában, valamint 325bp. cikke (7) bekezdésének b) pontjában említett stressztesztelési program megfelelőségének értékelésekor ellenőrzik, hogy:
- a) az intézmény legalább évente felülvizsgálja-e a stressztesztelési program keretében alkalmazott forgatókönyveket;
 - b) a kockázatellenőrzési részleg gyakran és legalább havonta – sőt, amennyiben az intézmény jelentős kereskedési tevékenységet folytat, még gyakrabban – lefuttatja-e a stressztesztelési programban meghatározott stresszteszt-forgatókönyveket;

- c) a stressztesztelési program keretében alkalmazandó forgatókönyvek – a múltban megfigyelt vagy hipotetikus forgatókönyveken kívül – magukban foglalnak-e fordított stressztesztelésből eredő forgatókönyveket és a releváns konkrét kockázati tényezők kezelésére kidolgozott eseti forgatókönyveket;
- d) legalább évente felülvizsgálják-e a c) pontban említett forgatókönyveket.

(2) Az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az (1) bekezdés c) pontjában említett forgatókönyveket használják-e a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményt alkotó elemek – többek között a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó kiegészítő szavatolótőke-követelmény – észszerűségének értékelésére, amikor az említett szavatolótőke-követelményeket összehasonlítják a súlyos, de valószínű piaci forgatókönyvekből eredő potenciális veszteségekkel.

(3) Az illetékes hatóságok a (2) bekezdés alkalmazásában ellenőrzik, hogy az intézmény a nemteljesítési kockázatra vonatkozó modellel kapcsolatos feltételezések észszerűségének értékelésekor – különösen a hitelkockázati koncentrációk figyelembevétele kapcsán – felhasználja-e a következők mindegyikét:

- a) eseményekből – többek között hitelkockázati eseményekből – eredő veszteségek;
- b) hipotetikus leminősítések;
- c) bizonyos típusú kibocsátókkal kapcsolatos piaci események;
- d) explicit modellezés esetén a kopulafüggvények típusainak és paramétereinek módosítása.

18. cikk

A fordított és az eseti stressztesztelési forgatókönyvek megfelelőségének értékelése

(1) Az illetékes hatóságok az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének g) pontjában említett fordított stressztesztelési forgatókönyvek megfelelőségének értékelésekor ellenőrzik, hogy:

- a) a kockázatalellenőrzési részleg a fordított stressztesztet alkalmazza-e eszközként a súlyos események és a kockázati koncentrációk – köztük a környezeti kockázatokból eredő súlyos események és kockázati koncentrációk – intézményen belüli lehetséges kombinációinak azonosítására;
- b) a fordított stressztesztet végzett elemzés kiegészíti-e a rendszeres stressztesztet;
- c) a kockázatalellenőrzési részleg a fordított stressztesztből eredő forgatókönyv vagy forgatókönyvek azonosításakor értékeli-e:
 - i. azon üzletágakat, ahol a hagyományos kockázatkezelési modellek a kockázat és a megtérülés kivételesen jó arányát jelzik előre;
 - ii. azon új termékeket és új piacokat, amelyek esetében nem tapasztaltak súlyos feszültségeket;
 - iii. azon kitétségeket, amelyek esetében nem állnak fenn likvid kétirányú piacok;
 - iv. azon devizakitétségeket, amelyek más pénznemekkel kapcsolatos rögzítés vagy felső vagy alsó korlát hatálya alá tartoznak;
 - v. a súlyosan veszteséges opciókban – különösen a bináris opciókban – levő pozíciókat;
 - vi. azon eseményeket, amelyeket nem vettek figyelembe az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték kalibrálásához használt stresszidőszakokban;
 - vii. a fizikai vagy átállási kockázatok formájában megnyilvánuló környezeti kockázatok.

(2) Az illetékes hatóságok az 575/2013/EU rendelet 325bi cikke (1) bekezdésének g) pontjában említett stressztesztelési programok részeként képező eseti stressztesztelési forgatókönyvek megfelelőségének értékelésekor ellenőrzik, hogy a kockázatalellenőrzési részleg az érintett eseti stresszteszt-forgatókönyvek kidolgozásakor figyelembe veszi-e a belső modell hatálya alá tartozó pozícióportfóliónak az utolsó adatszolgáltatás időpontjában fennálló összetételét. Az illetékes hatóságok különösen azt ellenőrzik, hogy:

- a) a kockázatalellenőrzési részleg felhasználja-e a külön-külön és együttesen is figyelembe vett egyetlen kockázati tényezőkre vonatkozó érzékenységelemzés eredményeit olyan forgatókönyvek azonosítására, amelyek a valószerű kockázati tényezők együttes halmazából eredő stresszt tartalmazzák;
- b) a kockázatalellenőrzési részleg az eseti stressztesztelési forgatókönyvek meghatározásakor kifejezetten figyelembe vette-e a következő elemeket:
 - i. a piacok illikviditása piaci stresszhelyzetben, az árak nagymértékű ingadozása, a koncentrációs kockázat és az egyirányú piacok;
 - ii. a felülvizsgálat időpontjában rögzítés, felső korlát vagy alsó korlát hatálya alá tartozó pénznem tekintetében az ilyen kapcsolatok megszakításából eredő, az instrumentumok vagy kockázati tényezők közötti korreláció növekedésével vagy hirtelen devizaárfolyam-eltolódással járó esemény, amely az i. alponthan említett valamely eseménnyel egyidejűleg következik be;
 - iii. részvénytőzsiókkal kapcsolatos eseménykockázatok és hitelpozíciókkal kapcsolatos váratlan nemteljesítési kockázat, a következők bármelyikének figyelembevételével:
 - (1) az aktuális portfólió legnagyobb kitettséű hosszú hitelpozícióinak és az aktuális portfólió két legnagyobb hosszú részvénytőzsiójának négy azonnali, zéró megtérüléű nemteljesítése;
 - (2) a részvényárfolyamok hirtelen emelkedéséből eredő eseménykockázat a két legnagyobb rövid pozíció tekintetében;
 - iv. a termékek nemlinearitása, a nem lineáris hatások pontos tükrözése érdekében az összes pozíció teljeskörű ártérkelésével, és olyan sokkok alkalmazásával, amelyek elég nagyok ahhoz, hogy kiváltsák egyes súlyosan veszteséges opciók – különösen a bináris opciók – lehívását;
 - v. környezeti kockázati tényezőkből eredő eseménykockázatok;
 - vi. a belső modellek által esetleg nem kellőképpen tükrözött egyéb kockázatok, beleértve a helyettesítő értékek használatából eredő kockázatok, valamint a helyettesítő érték és a mögöttes kockázat közötti potenciális eltéréseket.

A kockázatalellenőrzési részleg a b) pont i. alpontjának alkalmazásában nagyobb sokkokat is figyelembe vehet annak érdekében, hogy tükrözze a pozíciók – különösen a pénzeszköz-pozíciók – időben történő lezárásának lehetetlenségét, amit a pozíciók koncentráltága vagy a piaci illikviditás hirtelen növekedése okozhat.

A b) pont iv. alpontjának alkalmazásában a kockázatalellenőrzési részleg konkrétan:

- a) értékelheti a helyettesítő értékkel értékelt pozíciók fedezésének potenciális kockázatát;
- b) a helyettesítő értékre alkalmazhatja a stresszforgatókönyv szerinti mozgásokat, miközben az illikvid pozíciókon nem változtat.

19. cikk

A belső kockázatmérési modell értékelése az informatikai rendszerek megbízhatósága tekintetében

(1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy a belső kockázatmérési modellt az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikkének (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve számítják-e ki és alkalmazzák-e, ellenőrzik, hogy az intézménynek a piaci kockázat kezeléséhez kapcsolódó informatikai rendszerei és a belső modellt támogató informatikai rendszerek eléggé megbízhatóak-e a végrehajtási hibák kezeléséhez. Az illetékes hatóságok konkrétan:

- a) értékelik az informatikai rendszerek az utolsó 250 munkanap során tanúsított megbízhatóságát;
- b) ellenőrzik, hogy:
 - i. rendszerleállás esetére megvannak-e a megfelelő helyreállítási képességek;
 - ii. az intézmény képes-e újraszámítani az érintett kockázati mérőszámokat;
 - iii. technikai problémákkal összefüggésben csak kivételesen kerül-e sor a túllépések utótesztelésére.

(2) Az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény megvizsgálja-e a belső kockázatmérési modellbe tartozó összes belső modellbeli pozíciót és instrumentumot, és azokat egyeztetni-e a nap végi értékek rendszereiben lévővel, legalább hetente megerősítve, hogy az egyik rendszerben lévő pozíciók és instrumentumok megfelelnek a többi rendszerben lévővel. Az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény teljeskörűen dokumentálja-e és nyomon követi-e a nem teljesen egyező pozíciókat és instrumentumokat.

20. cikk

A belső kockázatmérési modell – beleértve az árazási modelleket is – elfogadható pontosságának értékelése

(1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy a belső kockázatmérési modell – beleértve bármely árazási modellt is – bizonyítottan elfogadható pontosságú-e a kockázatmérés terén, és az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének f) pontjában említettek szerint nem tér-e el lényegesen az intézmény által a belső kockázatkezelésre alkalmazott modellektől:

- a) ellenőrzi, hogy az intézménynek vannak-e olyan nyilvántartásai, amelyek tartalmazzák:
 - i. a belső kockázatmérési modellben alkalmazott árazó függvényeket vagy módszereket, valamint a portfólió nap végi értékének kiszámításához használt árazó függvényeket vagy módszereket;
 - ii. az i. pontban említett minden egyes árazó függvény vagy módszer esetében az említett árazó függvények vagy módszerek fő jellemzőit, feltételezéseit, fő paramétereit, az említett jellemzők, feltételezések és paraméterek kalibrálásának módját, valamint ezen árazó függvények vagy módszerek alkalmazásának módját;
 - iii. az egyes árazó függvények vagy módszerek által lefedett belső kockázatértékelési modellben szereplő pénzügyi eszközök és áruk körének leírását;
 - iv. az egyes árazó függvények vagy módszerek által a portfólió nap végi értékének kiszámítása tekintetében lefedett pénzügyi eszközök és áruk körének leírását;
 - v. egy vagy több mérőszámot a belső kockázatmérési modellben a megfelelő árazási függvénnyel vagy módszerrel árazott pozíciók lényegességének mérésére;
 - vi. egy vagy több mérőszámot a portfólió nap végi értékének kiszámítása tekintetében a megfelelő árazási függvénnyel vagy módszerrel árazott pozíciók lényegességének mérésére;
 - vii. a belső kockázatmérési modellben alkalmazott árazó függvények vagy módszerek és a portfólió nap végi értékének kiszámításához használt árazó függvények vagy módszerek közötti átfogó hozzárendelést;
- b) ellenőrzik, hogy az a) pontban említett nyilvántartásokat legalább évente aktualizálják-e, és hogy az intézmény belső szabályai előírják-e azok külön aktualizálását minden olyan esetben, amikor ez a nyilvántartásokban szereplő információk lényeges változása miatt szükséges;
- c) ellenőrzik, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bj. cikkében említett belső validálás részeként sor kerül-e a nap végi érték kiszámításához használt árazó függvények és a belső kockázatmérési modellben használt árazó függvények közötti eltérések validálására;
- d) az eredményvizsgálat eredményei és az utótesztelés eredményei alapján értékelik, hogy vannak-e olyan árazó függvények, amelyek hiányosságokat mutathatnak;
- e) elemzik az intézmény által az 575/2013/EU rendelet 325bj. cikkében említett belső validálás alkalmával készített legutóbbi jelentésnek a belső kockázatmérési modell pontosságára vonatkozó következtetéseit;

- f) elemzik az intézmény belső kockázatomérési modelljének pontossága tekintetében az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének h) pontjában említettek szerint végzett belső felülvizsgálatról készített legutóbbi jelentések következtetéseit;
- g) ellenőrzik, hogy az intézmény dokumentálta-e a belső kockázatomérési modell és az intézmény által az azonos pozíciók körre vonatkozó belső kockázatkezelésre alkalmazott modellek közötti eltéréseket, és képes-e magyarázatot adni ezekre az eltérésekre;
- h) elemzik az intézmény által a belső validálás részeként annak ellenőrzése érdekében elvégzett tesztek eredményeit, hogy a belső kockázatomérési modellben szereplő feltételezések az 575/2013/EU rendelet 325bj. cikke (3) bekezdésének a) pontjában említettek szerint megfelelőek-e, és nem becsülik-e alul vagy felül a kockázatot, különösen azon kereskedési részlegek tekintetében, ahol a legnagyobb eltérés mutatkozik az 575/2013/EU rendelet harmadik része IV. címének 1a. fejezetében említett alternatív sztenderd módszerrel kiszámított szavatolóőke-követelmények és a belső kockázatomérési modellnek megfelelően számított szavatolóőke-követelmények között.

Az illetékes hatóságok a d) pont alkalmazásában adott esetben előírhatják, hogy az intézmény számítsa ki az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽¹⁰⁾ 2. fejezetének 2. szakaszában említett elméleti változások és az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 1. fejezetének 2. szakaszában említett hipotetikus változások egy halmazát azon eszközök és áruk tekintetében, amelyek esetében az illetékes hatóság tesztelni kívánja az árazó függvények pontosságát, és előírhatják, hogy az intézmény indokolja meg a két intézkedés eredményében mutatkozó eltéréseket.

(2) Ha a kereskedési részleghez rendelt termékosztályoknak megfelelő pozíciókat back-to-back könyvelik egy olyan csoporttárs szervezetével, amely kívül esik az Unión belüli konszolidáció legmagasabb szintjén, és az illetékes hatóságnak több bizonyítékra van szüksége annak ellenőrzéséhez, hogy a belső kockázatomérési modell elfogadható pontosságú-e, az illetékes hatóság előírhatja, hogy az intézmények adják meg:

- a) a kereskedési részleg portfóliójának értékében 60 munkanap alatt bekövetkező tényleges, hipotetikus és kockázatomérési változásokat, a csoporttárs szervezettel kötött fedezeti ügyletek figyelembevétele nélkül;
- b) az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikkében említettek szerint a kereskedési részleg szintjén 60 munkanapra számított kockázatotott értéket, a csoporttárs szervezettel kötött fedezeti ügyletek figyelembevétele nélkül;
- c) az eredményvizsgálat eredményeinek és az utótesztelés eredményeinek értékelését az a) pontban említett portfólióérték-változások és a b) pontban említett kockázatotott érték fényében.

(3) Az illetékes hatóságok a (2) bekezdést akkor is alkalmazhatják, ha bizonyos termékosztályoknak megfelelő pozíciók piaci kockázatát egy olyan csoporttárs szervezetre ruházzák át, amely kívül esik az Unión belüli konszolidáció legmagasabb szintjén, és az ilyen átruházás gyakorlatilag ugyanolyan hatásokkal jár, mint a pozíciók back-to-back könyvelése.

21. cikk

A belső kockázatomérési modell értékelése a kiegészítő utótesztelési programok tekintetében

(1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény belső kockázatomérési modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e az említett rendelet 325bj. cikke (3) bekezdésének b) pontjában említett utótesztelés tekintetében, ellenőrzik, hogy az intézmény az ilyen utótesztelési programok keretében:

⁽¹⁰⁾ A Bizottság (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. június 14.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az 575/2013/EU rendelet 325bf. és 325bg. cikke szerinti utótesztelési és eredményvizsgálati követelmények technikai részleteit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 276., 2022.10.26., 47. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2059/oj).

- a) a (2) bekezdésben említett utótesztelési programot futtatja-e le vagy más olyan belső utótesztelési programot, amely lehetővé teszi az intézmény számára, hogy azonosítsa a modellezhető és nem modellezhető kockázati tényezők hozzájárulását az utótesztelési eredményekhez;
- b) alkalmaz-e portfólióira a várható többletvesztésre vonatkozó közvetlen utótesztelési módszereket.

Az illetékes hatóságok a b) pont alkalmazásában ellenőrzik, hogy az intézmény miként indokolja a várható többletvesztésre vonatkozó közvetlen utótesztelési módszertan kiválasztását, és elemzik, hogy a módszer koncepcuálisan megalapozott-e.

Az intézmény az első albekezdésben említett utótesztelési programokat a többletvesztés-mértékek kiszámításában mutatózó potenciális hiányosságok feltárására és nyomon követésére használhatja. Ha az illetékes hatóság a 325az. cikkel összhangban a belső modellen alapuló módszer használatának engedélyezéséről határoz a piaci kockázatra vonatkozó szavatolókövetelmény kiszámítása tekintetében, az említett utótesztelési programok nem írhatják felül az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikkében említett kötelező utótesztelés eredményeit és az említett rendelet 325bg. cikkében említett eredményvizsgálati követelményeket.

(2) Az intézmény az (1) bekezdés első albekezdése a) pontjának alkalmazásában olyan utótesztelési programot futtathat, amely a következő elveket alkalmazza:

- a) a túllépést a HPL_{MRF} értékében bekövetkező olyan egynapos változásként vagy
- b) az APL_{MRF} értékében bekövetkező olyan egynapos változásként azonosítja, amely meghaladja az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikke (6) bekezdésének a) pontjában említett kockázatotott értéket;
- c) a HPL_{MRF} és az APL_{MRF} számítása a következőképpen történik:

$$HPL_{MRF} = HPL + RTPL_{MRF} - RTPL$$

$$APL_{MRF} = APL + RTPL_{MRF} - RTPL$$

ahol:

- HPL a portfólió értékének hipotetikus változásait jelenti;
- APL a portfólió értékének tényleges változásait jelenti;
- $RTPL$ a portfólió értékének elméleti változásait jelenti;
- $RTPL_{MRF}$ a portfólió értékének olyan elméleti változásait jelenti, amelyeknél csak a modellezhető kockázati tényezőket veszik figyelembe;
- d) az intézmény a kockázatmérési modelljének potenciális gyengeségeit az utolsó 250 munkanap a) pont szerint azonosított túllépéseinek összeszámlálásával és az azonosított túllépések összegének az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikke (3) bekezdésének a) és b) pontjában említett küszöbértékekkel való összehasonlításával azonosítja.

3. FEJEZET

A VÁRHATÓ TÖBBLETVESZTESÉG-KOCKÁZATI MÉRTÉK ÉS A STRESSZFORGATÓKÖNYVI KOCKÁZATI MÉRTÉK KISZÁMÍTÁSÁHOZ HASZNÁLT BELSŐ KOCKÁZATMÉRÉSI MODELL ÉRTÉKELÉSE

1. SZAKASZ

Az értékelés áttekintése

22. cikk

Bevezetés a várható többletveszteség-mérték és a stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámításához használt belső kockázatmérési modell értékeléséhez

Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e a várható többletveszteség-kockázati mérték és a stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámításához használt belső kockázatmérési modellre alkalmazandó követelményeknek, értékeli, hogy az intézmény megfelel-e:

- a) e fejezet 2. szakaszának, amely a kockázati tényezőkre vonatkozó követelményeket tartalmazza, beleértve a modellezhetőségi értékelést és a megfelelő likviditási horizonthoz való hozzárendelést;
- b) e fejezet 3. szakaszának, amely az adatminőségre és a következők kiszámításához használt helyettesítő módszerre vonatkozó követelményeket tartalmazza:
 - i. az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletveszteség-mérték;
 - ii. az 575/2013/EU rendelet 325bk. cikkében említett stresszforgatókönyvi kockázati mérték;
- c) e fejezet 4. szakaszának, amely az utótesztelési és az eredményvizsgálati követelményeket tartalmazza;
- d) e fejezet 5. szakaszának, amely a devizaárfolyam-kockázat és az árukockázat nem kereskedési könyvi kezelésére vonatkozó követelményeket tartalmazza;
- e) e fejezet 6. szakaszának, amely a várható többletveszteség-mérték és a stresszforgatókönyvi kockázati mérték számítására vonatkozó követelményeket tartalmazza.

2. SZAKASZ

A belső kockázatmérési modell kockázattényező-rendszerének és -jellemzőinek értékelése

1. alszakasz

A belső kockázatmérési modell kockázattényező-rendszerének értékelése

23. cikk

A belső kockázatmérési modell kockázati lefedettségének értékelése

(1) Az illetékes hatóság annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdése a) pontjának azzal a követelménnyel kapcsolatban, hogy a belső kockázatmérési modellben szerepelniük kell legalább a szavatolóitőke-követelmény alternatív sztenderd módszer szerinti kiszámításához használt kockázati tényezőknek, ellenőrzi, hogy:

- a) az intézmény dokumentálja-e, hogy a sztenderd módszerekben vannak-e olyan kockázati tényezők, amelyek nem szerepelnek a belső kockázatmérési modellben;
- b) az intézmény megvilágítja-e az összes következő szempontot:

- i. vannak-e olyan pénznemek, amelyekre vonatkozóan nem modellezték az általános kamatlábkockázatot, beleértve az inflációs kockázatot vagy a keresztdevizaárfolyam-bázisból eredő kockázatot;
 - ii. vannak-e olyan kibocsátói hitelfelárak, amelyeket nem modellezték;
 - iii. vannak-e olyan azonnali részvényárfolyamok és részvényrepo-kamatlábak, amelyeket nem modellezték;
 - iv. vannak-e olyan azonnali árupiaci árak, amelyeket nem modellezték;
 - v. vannak-e olyan azonnali devizaárfolyamok, amelyeket nem modellezték;
 - vi. vannak-e olyan esetek, amikor az opcionálitással rendelkező instrumentumok implikált volatilitását nem modellezték;
- c) ha az alternatív sztenderd módszerben vannak olyan kockázati tényezők, amelyek a belső kockázatomérési modellben nem szerepelnek, az intézmény amellelt, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírtak szerint tájékoztatást nyújt az említett kockázati tényezők kizárásának az eredményvizsgálati eredményekre gyakorolt hatásáról:
- i. megfelelően indokolja-e, hogy ezek a kockázati tényezők nem szerepelnek a belső kockázatomérési modellben, és ha a kizárás oka az említett kockázati tényezőkre vonatkozó reprezentatív árak hiánya, azt is megindokolja-e, hogy miért nem veszik figyelembe ezeket a kockázati tényezőket az 575/2013/EU rendelet 325bk. cikkében említett stresszforogatókönyvi kockázati mérték kiszámításakor, és dokumentálja-e ezt az indokolást;
 - ii. kiszámítja és nyomon követi-e az említett kockázati tényezők belső kockázatomérési modellből való kizárásának a szavatolótőke-követelményekre gyakorolt hatását.

(2) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdése a) pontjának azon követelmény tekintetében, hogy a belső kockázatomérési modellnek elegendő számú kockázati tényezőt kell figyelembe vennie, a következő sorrendben elvégzik a következő lépéseket:

- a) előírják, hogy az intézmény adjon áttekintést a portfólió nap végi értékének kiszámításához használt tényezőkről, beleértve adott esetben a nap végi érték kiszámításához használt tényezők aggregátumainak jegyzékét, amely minden egyes aggregátumra vonatkozóan meghatározza a következők mindegyikét:
 - i. a tényezők száma aggregátumonként;
 - ii. az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikkének 2. táblázatában említett azon tág kockázati tényező-kategóriák és tág kockázati tényező-alkategóriák, amelyekhez az aggregátum tényezői hozzárendelhetők;
 - iii. az intézmény portfóliójának az aggregátum részét képező tényezőkkel szembeni bruttó és nettó érzékenysége;
 - iv. az, hogy a tényezők szerepelnek-e a belső kockázatomérési modellben, vagy sem, és:
 - (1) ha igen, az, hogy az egyes tényezőket kockázati tényezőként közvetlenül, helyettesítő érték alkalmazása nélkül modellezzik-e a belső kockázattertelési modellben, vagy más technikákat alkalmaznak-e;
 - (2) ha nem, ennek indoka;
- b) az a) pontban említett áttekintés alapján:
 - i. meggyőződnek arról, hogy nincsenek nem modellezett lényeges tényezők, és hogy a nem modellezett tényezők kizárását alátámasztó indokok megfelelőek;
 - ii. értékeli, hogy az intézmény az a) pont iv. alpontjában említett kockázatomérési modellben kockázati tényezőként nem közvetlenül modellezett tényezők esetében hogyan biztosítja az összes lényeges kockázat figyelembevételét, beleértve a lényeges báziskockázatokat is.

Az intézmények az a) pont alkalmazásában úgy összesítik a tényezőket, hogy a ii. alpont, a iv. alpont 1. alpontja és a iv. alpont 2. alpontja tekintetében minden egyes aggregátum azonos tulajdonságokkal rendelkezzen.

Az illetékes hatóságok a b) pont i. alpontjának alkalmazásában a (3) bekezdésben említett értékelési módszert alkalmazzák, és azt kiegészíthetik a (4) bekezdésben említett értékelési módszerrel.

Az illetékes hatóságok a (2) bekezdés b) pontjának i. alpontjában említett értékelés céljából azonosítják az intézmény által az 575/2013/EU rendelet 325bj. cikke (3) bekezdésének c) pontjában említett belső validáláshoz használt azon kereskedési részlegeket vagy hipotetikus portfóliókat, amelyek értéke a belső kockázatomérési modellben nem szereplő tényezőktől függ. Az illetékes hatóságok az említett kereskedési részlegek esetében ellenőrzik, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikkében említett utótesztelés vagy az 575/2013/EU rendelet 325bj. cikke (3) bekezdésének b) pontjában említett saját belsőmodell-validálási tesztek eredményei utalnak-e a belső kockázatomérési modell gyengeségeire.

(3) Az illetékes hatóságok a (2) bekezdés b) pontjának i. alpontjában említett értékelés céljából azonosíthatják az intézmény által az 575/2013/EU rendelet 325bj. cikke (3) bekezdésének c) pontjában említett belső validáláshoz használt azon kereskedési részlegeket vagy hipotetikus portfóliókat, amelyek értéke a belső kockázatomérési modellben nem szereplő tényezőktől függ, és a következő sorrendben elvégzik a következő lépéseket:

- a) előírják, hogy az intézmény számítsa ki:
 - i. a kereskedési részleg portfóliójának értékében vagy a hipotetikus portfólió értékében bekövetkező hipotetikus változásokat, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkével összhangban;
 - ii. a kereskedési részleg portfóliójának értékében vagy a hipotetikus portfólió értékében bekövetkező hipotetikus változásokat, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkével összhangban, változatlanul hagyva azokat a tényezőket, amelyek nem szerepelnek kockázati tényezőként a belső kockázatomérési modellben;
 - iii. a kereskedési részleg portfóliójának értékében vagy a hipotetikus portfólió értékében bekövetkező elméleti változásokat, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkével összhangban;
- b) előírják, hogy az intézmény magyarázza el az a) pont i., ii. és iii. alpontja szerint kiszámított portfólióérték-változások eltéréseit.

24. cikk

Az általános kamatbókockázati tényezők értékelése

(1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdésének c) pontjában a kamatláb-kockázat modellezésével kapcsolatban meghatározott követelményeknek:

- a) előírják, hogy az intézmény adja meg azon pénznemek jegyzékét, amelyek tekintetében portfóliója érzékeny, és e pénznemek tekintetében adja meg az összes olyan hozamgörbét, amelyek tekintetében portfóliója érzékeny;
- b) előírják, hogy az intézmény az a) pontban említett minden egyes hozamgörbe tekintetében adja meg, hogy a görbét teljes egészében közvetlenül modellezzik-e, vagy egy alap görbe és egy bázisgörbe összegeként modellezzik-e;
- c) előírják, hogy az intézmény az a) pontban említett minden egyes hozamgörbe tekintetében készítsen érzékenységi elemzést portfóliójáról;
- d) az a), b) és c) pontban említett információk felhasználásával ellenőrzik, hogy két adott hozamgörbe között a báziskockázatot implicit módon méri-e az, hogy a két hozamgörbét közvetlenül modellezzik, vagy az, hogy a két hozamgörbe közötti különbséget képviselő bázis-hozamgörbe szerepel a belső kockázatomérési modellben;

- e) azon hozamgörbék tekintetében, ahol a kockázati tényezők a görbe pontjai, e rendelet 29. cikkével összhangban elvégeznek egy további értékelést, és ha az intézmény az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽¹¹⁾ 5. cikkének (4) bekezdésével összhangban kategóriákat állapít meg, ellenőrzik, hogy az intézmény legalább hat kockázati tényezőt alkalmaz-e, ha teljesül mindkét alábbi feltétel:
 - i. a hozamgörbének való kitettség lényeges;
 - ii. a kitettség az (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽¹²⁾ I. mellékletében említett „leginkább likvid devizában” áll fenn;
- f) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkében említett, függvényparaméterek segítségével modellezett görbék tekintetében e rendelet 29. cikkével összhangban elvégzik a megfelelés egy további értékelését;
- g) értékeli, hogy az e rendelet 30. cikkében előírtak szerint kellően figyelembe van-e véve a kamatláb-kockázathoz kapcsolódó vega kockázat.

(2) Az (1) bekezdés a) és b) pontjától eltérve az illetékes hatóságok előírhatják, hogy egy intézmény az említett pontokban említett információkat kizárólag a legrelevánsabb pénznemekre és hozamgörbékre vonatkozóan adja meg, és az említett (1) bekezdésben meghatározott értékelést az említett adatok tekintetében végezheti el.

25. cikk

A részvénytőke kockázati tényezők értékelése

(1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdésének e) pontjában a részvénytőke kockázat modellezésével kapcsolatban meghatározott követelménynek:

- a) előírják, hogy az intézmény adja meg azon részvénynevek és részvényindexek jegyzékét, amelyek tekintetében portfóliója érzékeny, valamint a kapcsolódó kockázat modellezéséhez használt kockázati tényezőket;
- b) előírják, hogy az intézmény az a) pontban említett minden egyes részvénynev és részvényindex tekintetében készítsen érzékenységi elemzést portfóliójáról;
- c) ellenőrzik, hogy ha a részvénynévvel kapcsolatos kockázatot egy az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében említett szisztematikus kockázati tényező és egy idioszinkratikus kockázati tényező összegeként modellezik, az e tényezők sokkolásával generált volatilitás tükrözi-e az adott részvénynévre vonatkozóan megfigyelt volatilitást;
- d) ellenőrzik, hogy két különböző részvénynev között a báziskockázatot a két részvénynev közvetlen modellezésével vagy egy báziskockázati tényezővel mérik-e;
- e) értékeli, hogy az e rendelet 29. cikkében előírtak szerint kellően figyelembe van-e véve a részvénygörbék változásának kockázata;
- f) értékeli, hogy az e rendelet 30. cikkében előírtak szerint kellően figyelembe van-e véve a részvénytőke kockázathoz kapcsolódó vega kockázat.

Az illetékes hatóság a c) pont alkalmazásában adott esetben összehasonlíthatja a kibocsátói részvénynévre alkalmazott sokkok szisztematikus és idioszinkratikus kockázati tényezőkből eredő volatilitását az adott részvénynev tekintetében megfigyelt volatilitással.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjától eltérve az illetékes hatóság előírhatja, hogy az intézmény az említett pontban említett információkat kizárólag a legrelevánsabb részvénynevekre és indexekre vonatkozóan adja meg, és az említett bekezdésben meghatározott értékelést az említett adatok tekintetében végezheti el.

⁽¹¹⁾ A Bizottság (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. június 14.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kockázati tényezők belső modellen alapuló módszer szerinti modellezhetőségének az említett rendelet 325be. cikkének (3) bekezdése szerinti értékelésére vonatkozó kritériumokat, és az említett értékelés gyakoriságát meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 276., 2022.10.26., 60. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2060/oj).

⁽¹²⁾ A Bizottság (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. február 28.) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az alternatív belső modellen alapuló módszer likviditási horizontjaira vonatkozó, a 325bd. cikk (7) bekezdésében említett szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 276., 2022.10.26., 40. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2058/oj).

26. cikk

A hitelfelár-kockázati tényezők értékelése

(1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdésében a hitelfelár-kockázat modellezésével kapcsolatban meghatározott követelményeknek:

- a) előírják, hogy az intézmény adja meg azon kibocsátói hitelfelárak és hitelindexek jegyzékét, amelyek tekintetében portfóliója érzékeny, valamint a kapcsolódó kockázat modellezéséhez használt kockázati tényezőket;
- b) előírják, hogy az intézmény az a) pontban említett minden egyes kibocsátói hitelfelár és hitelindex tekintetében készítsen érzékenységi elemzést portfóliójáról;
- c) ellenőrzik, hogy ha a kibocsátói hitelfelárral kapcsolatos kockázatot egy az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében említett szisztematikus kockázati tényező és egy idioszinkratikus kockázati tényező összegeként modellezik, az e tényezők sokkolásával generált volatilitás tükrözi-e az adott kibocsátói hitelfelárra vonatkozóan megfigyelt volatilitást;
- d) ellenőrzik, hogy a kibocsátók között a báziskockázatot a kibocsátó hitelkockázati felárak közvetlen modellezésével vagy báziskockázati tényezővel mérik-e, és hogy az ugyanazon kibocsátóra hivatkozó különböző pozíciók közötti bázist nyomon követik-e és, amennyiben lényeges, belefoglalják-e a belső kockázatomérési modellbe;
- e) értékeli, hogy az e rendelet 29. cikkében előírtak szerint kellően figyelembe van-e véve a hitelfelárgörbék változásának kockázata;
- f) értékeli, hogy az e rendelet 30. cikkében előírtak szerint kellően figyelembe van-e véve a hitelfelár-kockázathoz kapcsolódó vega kockázat.

Az illetékes hatóságok a c) pont alkalmazásában adott esetben összehasonlíthatják a kibocsátói hitelfelárra alkalmazott sokkok szisztematikus és idioszinkratikus kockázati tényezőkből eredő volatilitását az adott kibocsátói hitelfelár tekintetében megfigyelt volatilitással.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjától eltérve az illetékes hatóságok előírhatják, hogy egy intézmény az említett pontban említett információkat kizárólag a legrelevánsabb hitelfelárgörbékre és hitelindexekre vonatkozóan adja meg, és az említett (1) bekezdésben meghatározott értékelést az említett adatok tekintetében végezhetik el.

27. cikk

A devizaárfolyam-kockázati tényezők értékelése

(1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdésének d) pontjában a devizaárfolyam-kockázat modellezésével kapcsolatban meghatározott követelményeknek:

- a) előírják, hogy az intézmény adja meg azon devizapárak jegyzékét, amelyek tekintetében portfóliója érzékeny, és e devizapárok tekintetében tisztázza, hogy azokra kizárólag az azonnali átváltási árfolyam vagy más kockázati tényezők vonatkoznak-e, beleértve az implikált volatilitásokat;
- b) előírják, hogy az intézmény az a) pontban említett minden egyes devizapár tekintetében készítsen érzékenységi elemzést portfóliójáról;
- c) az a) és b) pontban említett információk alapján ellenőrzik, hogy a bármely két devizapár közötti báziskockázatot implicit módon méri-e a következők valamelyike:
 - i. az, hogy a két devizapárt közvetlenül modellezik;
 - ii. az, hogy a két devizapár közötti különbséget képviselő bázis szerepel a belső kockázattertelési modellben;
- d) értékeli, hogy az intézmény milyen mértékben veszi figyelembe a nem szabadon lebegő devizapárok esetében a rögzítést feloldó eseményekhez kapcsolódó kockázatot, és amennyiben ez a kockázat lényeges, azt miként követi nyomon;
- e) értékeli, hogy az e rendelet 29. cikkében előírtak szerint kellően figyelembe van-e véve a devizaárfolyam-görbék változásának kockázata;

- f) értékeli, hogy az e rendelet 30. cikkében előírtak szerint kellően figyelembe van-e véve a devizaárfolyam-kockázathoz kapcsolódó vega kockázat.
- (2) Az (1) bekezdés a) pontjától eltérve az illetékes hatóságok előírhatják, hogy egy intézmény az említett pontban említett információkat kizárólag a legrelevánsabb devizapárookra vonatkozóan adja meg, és az említett (1) bekezdésben meghatározott értékelést az említett adatok tekintetében végezhetik el.

28. cikk

Az árukockázati tényezők értékelése

- (1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdésének f) pontjában az árukockázat modellezésével kapcsolatban meghatározott követelményeknek:
- a) előírják, hogy az intézmény:
- adja meg azon árutípusok jegyzékét, amelyek tekintetében portfóliója érzékeny;
 - az i. pontban említett árutípusok tekintetében tisztázza, hogy azokra kizárólag az adott árutípus azonnali ára vagy más kockázati tényezők vonatkoznak-e, beleértve az implikált volatilitásokat;
 - az a) pontban említett minden egyes árutípus tekintetében készítsen érzékenységi elemzést portfóliójáról;
- b) ellenőrzik, hogy az intézmény belső szabályai meghatároznak-e olyan mérőszámokat, amelyek alkalmasak az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdésének f) pontjában említett árupiac lényegességének értékelésére, és hogy a lényegesként azonosított árupiacok esetében az egyes különböző árukat kifejezetten modellezték-e az intézmény belső kockázatomérési modelljében;
- c) ellenőrzik, hogy az intézmény figyelembe veszi-e az azon hasonló, de nem azonos áruk közötti báziskockázatot, amelyekkel szemben lényeges kitettséggel rendelkezik, ideértve az eltérő szállítási helyből és a lejárat eltérésekből eredő báziskockázatot is;
- d) értékeli, hogy az e rendelet 29. cikkében előírtak szerint kellően figyelembe van-e véve az árugörbék változásának kockázata;
- e) értékeli, hogy az e rendelet 30. cikkében előírtak szerint kellően figyelembe van-e véve az árukockázathoz kapcsolódó vega kockázat.

Az illetékes hatóságok a c) pont alkalmazásában ellenőrzik, hogy az intézmény két adott különböző árut közvetlenül modellez-e, vagy báziskockázati tényező segítségével méri a bázist.

- (2) Az (1) bekezdés a) pontjának i. és ii. alpontjától eltérve az illetékes hatóságok előírhatják, hogy az intézmény az említett pontokban említett információkat kizárólag a legrelevánsabb árukra vonatkozóan adja meg, és az említett (1) bekezdésben meghatározott értékelést az említett adatok tekintetében végezhetik el.

29. cikk

A görbék értékelése

- (1) Az illetékes hatóságok a következőket alkalmazzák:
- a) ha olyan görbét kell értékelniük, amelyek pontjai az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkében említettek szerint kockázati tényezők: e cikk (2) bekezdése;
- b) ha olyan görbét kell értékelniük, amelyeket az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkében említettek szerint függvényparaméterekkel modelleztek: e cikk (4) bekezdése.

Az illetékes hatóságok az a) és b) pont alkalmazásában értékeli az intézmény által a (6) bekezdéssel összhangban alkalmazott interpolációs és extrapolációs technikákat.

- (2) Az illetékes hatóságok azon görbék esetében, amelyekre az intézmény az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (4) bekezdésével összhangban maga határoz meg kategóriákat, ellenőrzik, hogy:

- a) az intézmény belső szabályai állapítsanak meg kritériumokat a görbe modellezéséhez használandó kockázati tényezők számának meghatározására, és hogy ezek a kritériumok az adott görbével szembeni kitettséggel rendelkező pozíciók likviditásán és lényegességén alapuljanak;
- b) az a) pontban említett kritériumokat olyan elemzés kísérje, amely igazolja, hogy az alkalmazott kockázati tényezők száma lehetővé teszi a különböző futamidők közötti volatilitás kimutatását.

Az illetékes hatóságok a b) pont alkalmazásában, ha úgy ítélik meg, hogy a görbe modellezéséhez használt kockázati tényezők száma nem megfelelő, kiegészíthetik értékelésüket a (3) bekezdésben említett értékelési módszer alkalmazásával.

(3) Az illetékes hatóságok a (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásában:

- a) előírhatják, hogy az intézmény a belső kockázatmentési modellben meghatározott, jövőbeli sokkokra vonatkozó forgatókönyveket alkalmazzon a görbe kockázati tényezőire;
- b) előírhatják, hogy az intézmény számítsa ki a görbe egy olyan pontjának volatilitását, amely nem kockázati tényező;
- c) előírhatják, hogy az intézmény állapítsa meg a b) pontban említett görbe pontjának megfigyelt volatilitását;
- d) hasonlítsa össze a b) pont szerint kiszámított volatilitást a c) pont szerint megállapított megfigyelt volatilitással.

Az illetékes hatóságok a (2) bekezdés b) pontjában említett értékelésnél az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikke (4) bekezdésének c) pontjában említett időszakot és az említett rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett pénzügyi stresszhelyzeti időszakot egyaránt figyelembe veszik.

(4) Az illetékes hatóságok az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkében említett, függvényparaméterek segítségével modellezett görbék esetében értékelik, hogy az intézmény belső szabályai tartalmazznak-e olyan elemzést, amely igazolja, hogy a függvényparaméterek sokkolása lehetővé teszi a görbék összes lényeges kockázatának és a különböző futamidők volatilitásának a figyelembevételét. Az illetékes hatóságok adott esetben kiegészíthetik értékelésüket az e cikk (5) bekezdésében említett értékelési módszer alkalmazásával.

(5) Az illetékes hatóságok a (4) bekezdés alkalmazásában:

- a) előírhatják, hogy az intézmény a belső kockázatmentési modellben meghatározott, jövőbeli sokkokra vonatkozó forgatókönyveket alkalmazzon a függvényparaméterekre;
- b) előírhatják, hogy az intézmény számítsa ki a görbe egy pontjának volatilitását;
- c) előírhatják, hogy az intézmény állapítsa meg a b) pontban említett görbe pontjának volatilitását;
- d) hasonlítsa össze a b) pont szerint kiszámított volatilitást a c) pont szerint megállapított megfigyelt volatilitással.

Az illetékes hatóságok az említett értékelésnél az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikke (4) bekezdésének c) pontjában említett időszakot és az említett rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett pénzügyi stresszhelyzeti időszakot egyaránt figyelembe veszik.

(6) Az illetékes hatóságok értékelik, hogy megalapozottak-e az intézmény által a görbe összeállításához használt technikák, ideértve az interpolációs és extrapolációs technikákat is. Ha a görbe egy részét két külső pontjának extrapolálásával számítják ki, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a görbe extrapolált része tekintetében a piacon megfigyelt hozamok volatilitása nem tér-e el jelentősen az extrapolációból eredőtől. Az illetékes hatóságok e célból a (3) és (5) bekezdésben említett értékelési módszereket úgy alkalmazhatják, hogy az említett bekezdések b) pontjának alkalmazásakor az extrapolációval kapott görbe egy pontját választják ki.

30. cikk

Az implikált volatilitási felületek értékelése

(1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdésének h) pontjában a vega kockázat valamely tág kockázattényező-kategória mérésével kapcsolatban meghatározott követelményeknek:

- a) előírják, hogy az intézmény adja meg azon volatilitási felületek jegyzékét, amelyek tekintetében portfóliója érzékeny;
- b) előírják, hogy az intézmény az a) pontban említett minden egyes felület tekintetében készítsen érzékenységi elemzést portfóliójáról;
- c) az a) és b) pontban említett információk alapján ellenőrzik, hogy két adott felület között a lényeges báziskockázatot implicit módon méri-e az, hogy a két felület közvetlenül modellezik, vagy az, hogy a két görbe közötti különbséget képviselő bázis-felület szerepel a belső kockázatomérési modellben;
- d) az olyan felületek tekintetében, amelyek pontjai az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkében említettek szerint kockázati tényezők, ellenőrzik, hogy;
 - i. az intézmény belső szabályai megállapítanak-e kritériumokat a felület modellezéséhez használandó kockázati tényezők számának meghatározására, és hogy ezek a kritériumok az adott felülettel szemben kitett pozíciók likviditásán és lényegességén alapulnak-e;
 - ii. az i. alpontban említett kritériumokat olyan elemzés kíséri-e, amely igazolja, hogy az alkalmazott kockázati tényezők száma lehetővé teszi a felület kockázatának átfogó bemutatását;
- e) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkében említett, függvényparaméterek segítségével modellezett felületek tekintetében ellenőrzik, hogy az intézmény belső szabályai tartalmazzanak-e olyan elemzést, amely igazolja, hogy a függvényparaméterek sokkolása lehetővé teszi a felület kockázatának átfogó bemutatását;
- f) értékeli, hogy megalapozottak-e az intézmény által a felület összeállításához használt technikák, és ha a felület egy részét két külső pontjának extrapolálásával számítják ki, ellenőrzik, hogy a felület extrapolált része tekintetében a piacon megfigyelt hozamok volatilitása nem tér-e el jelentősen az extrapolációból eredőtől.

Az a) pont alkalmazásában az intézmény az említett pontban említett minden egyes felületre vonatkozóan megadja, hogy azt teljes egészében közvetlenül modellezzik-e, vagy egy alapfelület és egy bázisfelület összegeként modellezzik-e.

Az illetékes hatóságok a d) pont ii. alpontjának alkalmazásában adott esetben kiegészíthetik értékelésüket a (2) bekezdésében említett értékelési módszer alkalmazásával.

Az illetékes hatóságok az e) pont alkalmazásában adott esetben kiegészíthetik értékelésüket a (3) bekezdésében említett értékelési módszer alkalmazásával.

Az illetékes hatóságok az f) pont alkalmazásában a (2) és (3) bekezdésben említett értékelési módszert úgy alkalmazhatják, hogy az említett bekezdések b) pontjának alkalmazásakor az extrapolációval kapott felület egy pontját választják ki.

(2) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés d) pontja ii. alpontjának alkalmazásában:

- a) előírhatják, hogy az intézmény a belső kockázatomérési modellben meghatározott, jövőbeli sokkokra vonatkozó forgatókönyveket alkalmazzon a felület kockázati tényezőire;
- b) előírhatják, hogy az intézmény számítsa ki a felület egy olyan pontjának volatilitását, amely nem kockázati tényező;
- c) előírhatják, hogy az intézmény állapítsa meg a b) pontban említett felület pontjának megfigyelt volatilitását;
- d) hasonlítsa össze a b) pont szerint kiszámított volatilitást a c) pont szerint megállapított megfigyelt volatilitással.

Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés d) pontja ii. alpontjában említett értékelésnél az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikke (4) bekezdésének c) pontjában említett időszakot és az említett rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett pénzügyi stresszhelyzeti időszakot egyaránt figyelembe veszik.

(3) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés e) pontjának alkalmazásában:

- a) előírhatják, hogy az intézmény a belső kockázatomérési modellben meghatározott, jövőbeli sokkokra vonatkozó forgatókönyveket alkalmazzon a függvényparaméterekre;
- b) előírhatják, hogy az intézmény számítsa ki a felület egy pontjának volatilitását;
- c) előírhatják, hogy az intézmény állapítsa meg a b) pontban említett felület pontjának megfigyelt volatilitását;
- d) hasonlítsa össze a b) pont szerint kiszámított volatilitást a c) pont szerint megállapított megfigyelt volatilitással.

Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés e) pontjában említett értékelésnél az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikke (4) bekezdésének c) pontjában említett időszakot és az említett rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett pénzügyi stresszhelyzeti időszakot egyaránt figyelembe veszik.

31. cikk

A korrelációs kockázati tényezők értékelése

Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény belső kockázatomérési modellje az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírtak szerint figyelembe veszi-e a korrelációs kockázatot, meggyőződnek arról, hogy a több alaptermék opciók és bármely más olyan termék esetében, amelyek nap végi értékét implikált korrelációs paraméterrel határozzák meg, a belső kockázatomérési modell tartalmaz egy olyan kockázati tényezőt, amely a korrelációs paraméter változásának kockázatát méri.

Az illetékes hatóság az implikált korrelációs paraméteren alapuló opciókat és termékeket az e rendelet 23. cikkével összhangban szolgáltatott információk felhasználásával és a korrelációs paramétereknek minősülő tényezők azonosításával azonosíthatja.

2. alszakasz

A kockázati tényezők jellemzőinek értékelése

32. cikk

A kockázati tényezők modellezhetőségének értékelése

(1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdése e) pontjának a kockázati tényezők modellezhetőségével kapcsolatos követelmények tekintetében, ellenőrzik, hogy az intézmény említett pont szerinti belső szabályai teljesítik-e az alábbi feltételek mindegyikét:

- a) a belső szabályok minden dokumentáció esetében lefedik az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikkében említett szempontokat;
- b) a belső szabályok előírják egy olyan naprakész nyilvántartás készítését, amely minden egyes kockázati tényező esetében meghatározza:
 - i. a kockázati tényező leírását;
 - ii. azt, hogy a kockázati tényező modellezhető-e az 575/2013/EU rendelet 325be. cikkében említett modellezhetőségi értékelést követően, és az előző évben módosult-e a kockázati tényező modellezhetőségi státusza;
 - iii. a modellezhetőségi értékeléshez használt 12 hónapos időszakot;

- iv. azt, hogy a kockázati tényező az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében említett szisztematikus hitelkockázati vagy részvénypiaci kockázati tényező-e;
- v. azt, hogy a kockázati tényező az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében említett görbe, felület vagy kocka pontja-e, továbbá az adott kockázati tényező modellezhetőségének értékeléséhez használt kategóriát és az adott kategória modellezhetőségi értékelésének eredményeit;
- vi. azt, hogy a kockázati tényező az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében említett görbe, felület vagy kocka ábrázolására használt függvényparaméter-e, és:
 - (1) a görbe, a felület vagy a kocka azon pontjainak halmazát, amelyeket az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében említettek szerint a parametrikus függvény kalibrálásához használtak;
 - (2) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett lépések alkalmazásából eredő kategóriák halmazát és modellezhetőségüket;
 - (3) a görbe, a felület vagy a kocka azon pontjainak halmazát, amelyeket az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében említettek szerint a függvényparaméter kalibrálásához használtak;
- vii. azon megerősíthető árak számát, amelyek a modellezhetőségi értékelés referenciaidőszakában a kockázati tényezőre nézve reprezentatívak;
- viii. azt, hogy vannak-e olyan 90 napos időszakok, amelyekben négynél kevesebb megerősíthető és reprezentatív ár fordul elő;
- c) a belső szabályok meghatározzák:
 - i. az azon kockázati tényezők azonosítására szolgáló kritériumokat, amelyekre az intézmény az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében és 4. cikkének (3) bekezdésében említett előrehozott időszakot alkalmazza;
 - ii. az annak megállapítására szolgáló kritériumokat, hogy a kockázati tényezők az említett rendelet 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említettek szerint azonos típusúnak tekintendők-e;
- d) a belső szabályok kritériumokat állapítanak meg annak meghatározására, hogy egy görbe, felület vagy kocka modellezhetőségi értékelését az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett előre meghatározott sztenderd kategóriák alkalmazásával vagy az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (4) bekezdésében említettek szerint az intézmény által megállapított saját kategóriák alkalmazásával végzik-e el;
- e) a belső szabályok meghatározzák azt az indokot, amelynek alapján adott esetben az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett előre meghatározott sztenderd kategóriákat az említett rendelet 5. cikkének (3) bekezdésével összhangban kisebb kategóriákra osztják.

Az illetékes hatóságok a b) pont vii. és viii. alpontjának alkalmazásában, ha az intézmény a kockázati tényező modellezhetőségi értékelését először kategóriák egy halmazának modellezhetőségi értékelésével végzi el, ellenőrzik, hogy az egyes kategóriák szintjén meghatározták-e a megerősíthető és reprezentatív árak számát.

(2) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény belső kockázatmérési modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkével összhangban modellezhetőnek értékelt kockázati tényezők modellezhetőségi értékelése tekintetében:

- a) a modellezhetőségi értékelés eredményei kapcsán:
 - i. az (1) bekezdés b) pontjában említett nyilvántartás felhasználásával meggyőződnek arról, hogy az említett kockázati tényezők teljesítik az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett két kritérium valamelyikét;
 - ii. adott esetben az (1) bekezdés b) pontjában említett nyilvántartás felhasználásával meggyőződnek arról, hogy a modellezhetőségi értékelésre használt időszak megfelel-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke (2) bekezdésének;
- b) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkében említett, az ár megerősíthetőnek tekinthetőségére vonatkozó követelmények kapcsán:

- i. ellenőrzik, hogy:
 - (1) az intézmény belső rendszerei és szabályai, valamint a harmadik fél adatszolgáltatókkal kötött szerződéses megállapodásai biztosítják-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében említett feltételek teljesülését;
 - (2) vannak-e olyan megerősíthetőnek tekintett árak, amelyek teljesítik az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (2) bekezdésében említett feltételeket;
 - ii. az auditjelentések felülvizsgálatával ellenőrzik, hogy az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (6) bekezdésében említett független audit megbízható-e, és lefedi-e az említett bekezdésben említett összes szempontot;
 - iii. adott esetben felülvizsgálják az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (7) bekezdésében említett szerződéses megállapodásokat;
- c) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkében említett, a megerősíthető ár kockázati tényezők szempontjából reprezentatívnak minősítésére vonatkozó követelmények kapcsán ellenőrzik, hogy az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikke (1) bekezdésének d) pontjában említettek szerint megalapozott-e a kockázati tényezők tekintetében a megerősíthető árak reprezentativitásának meghatározásához használt hozzárendelési eljárás és kritériumok.

Az illetékes hatóságok az a) pont ii. alpontjának alkalmazásában ellenőrzik, hogy megalapozottak-e az (1) bekezdés c) pontjában említett, annak megállapítására szolgáló kritériumok, hogy a kockázati tényezők azonos típusúak-e, továbbá az (1) bekezdés b) pontjában említett nyilvántartás felhasználásával ellenőrzik, hogy az említett kritériumokat helyesen alkalmazzák-e.

Az illetékes hatóságok a b) pont i. alpontjának alkalmazásában az (5) bekezdésben említett értékelési módszert alkalmazzák.

Az illetékes hatóságok a c) pont alkalmazásában a (6) bekezdésben említett értékelési módszert alkalmazzák.

(3) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e a görbéhez, felülethez vagy kockához tartozó és az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkével összhangban modellezhetőnek értékelt kockázati tényezők modellezhetőségi értékelése tekintetében:

- a) a modellezhetőségi értékelés eredményei kapcsán:
 - i. az (1) bekezdés b) pontjában említett nyilvántartás felhasználásával ellenőrzik, hogy a görbék, felületek és kockák kategorizálása megfelel-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében vagy 5. cikkének (4) bekezdésében említett feltételeknek, és hogy az intézmény helyesen alkalmazza-e az e cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett kritériumokat a kategorizálási módszer kiválasztásához;
 - ii. ha az intézmény az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett előre meghatározott sztenderd kategóriák halmazát használja, ellenőrzik, hogy megfelelően történt-e a kategóriák eltérő piaci konvenciókhoz igazítása;
 - iii. az (1) bekezdés b) pontjában említett nyilvántartás felhasználásával ellenőrzik, hogy a modellezhetőnek értékelt kategóriák teljesítik-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjában említett két feltétel valamelyikét;
 - iv. az (1) bekezdés b) pontjában említett nyilvántartás felhasználásával ellenőrzik, hogy a modellezhetőségi értékeléshez használt időszak az adott görbe, felület vagy kocka minden kategóriája esetében azonos-e;
- b) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkében említett, az ár megerősíthetőnek tekinthetőségére vonatkozó követelmények kapcsán:
 - i. az intézmény belső rendszereinek és szabályainak, valamint a harmadik fél adatszolgáltatókkal kötött szerződéses megállapodásainak felülvizsgálatával biztosítják, hogy:
 - 1. teljesüljenek az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek;
 - 2. ne tekintsék megerősíthetőnek azon árakat, amelyek teljesítik az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (2) bekezdésében említett feltételeket;

- ii. az auditjelentések felülvizsgálatával ellenőrzik, hogy a harmadik fél adatszolgáltatókra vonatkozó független audit megbízható-e, és lefedi-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (6) bekezdésében említett összes szempontot;
- iii. adott esetben felülvizsgálják az intézmény és a harmadik fél adatszolgáltatók közötti, az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (7) bekezdésében említett szerződéses megállapodásokat;
- c) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkének (4) bekezdésében említett, a megerősíthető árak adott kategóriához való hozzárendelésére vonatkozó követelmények kapcsán ellenőrzik, hogy az említett rendelet 7. cikke (1) bekezdésének d) pontjában említettek szerint megalapozott-e az annak meghatározásához használt hozzárendelési eljárás és kritériumok, hogy egy ár reprezentatív a kategória egy adott pontja tekintetében;
- d) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (5) bekezdése szerinti azon lehetőség kapcsán, hogy egy kategória adott megerősíthető árát át lehet csoportosítani egy szomszédos kategóriához, ellenőrzik, hogy:
 - i. az intézmény által az említett rendelet 7. cikke (1) bekezdésének f) pontjával összhangban dokumentált módszer megfelelő-e az ilyen átcsoportosítás elvégzéséhez;
 - ii. az intézmény miként biztosítja azon feltételek teljesülését, amelyek alapján az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (5) bekezdése szerinti átcsoportosítás megengedett.

Az illetékes hatóságok a b) pont i. alpontjának alkalmazásában az (5) bekezdésben említett értékelési módszert alkalmazzák.

Az illetékes hatóságok a c) pont alkalmazásában a (7) bekezdésben említett értékelési módszert alkalmazzák.

(4) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkével összhangban modellezhetőnek értékelt kockázati tényezők modellezhetőségi értékelése tekintetében:

- a) a modellezhetőségi értékelés eredményei kapcsán:
 - i. az (1) bekezdés b) pontjában említett nyilvántartás felhasználásával ellenőrzik, hogy a paraméterfüggvénnyel modellezett görbe, felület vagy kocka modellezhetőnek értékelt kategóriái teljesítik-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjában említett két feltétel valamelyikét;
 - ii. az (1) bekezdés b) pontjában említett nyilvántartás felhasználásával ellenőrzik, hogy
 - 1. az intézmény az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében említett kategorizálási módszert alkalmazza-e;
 - 2. az említett rendelet 5. cikke (2) bekezdésének d) pontjának megfelelően történt-e a kategóriák eltérő piaci konvenciókhoz igazítása;
 - iii. az (1) bekezdés b) pontjában említett nyilvántartás felhasználásával ellenőrzik, hogy az intézmény csak akkor értékeli-e modellezhetőnek a függvényparamétert, ha az adott függvényparaméter kalibrálásához használt görbe, felület vagy kocka minden pontja modellezhető kategóriába tartozik;
- b) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkében említett, az ár megerősíthetőnek tekinthetőségére vonatkozó követelmények kapcsán:
 - i. ellenőrzik, hogy:
 - 1. az intézmény belső rendszerei és szabályai, valamint a harmadik fél adatszolgáltatókkal kötött szerződéses megállapodásai biztosítják-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében említett feltételek teljesülését;
 - 2. nincsenek-e olyan megerősíthetőnek tekintett árak, amelyek teljesítik az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (2) bekezdésében említett feltételeket;
 - ii. az auditjelentések felülvizsgálatával ellenőrzik, hogy a harmadik fél adatszolgáltatókra vonatkozó független audit megbízható-e, és lefedi-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (6) bekezdésében említett összes szempontot;
 - iii. adott esetben felülvizsgálják az intézmény és a harmadik fél adatszolgáltatók közötti, az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (7) bekezdésében említett szerződéses megállapodásokat;

- c) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkének (4) bekezdésében említett, a megerősíthető árak adott kategóriához való hozzárendelésére vonatkozó követelmények kapcsán ellenőrzik, hogy az említett rendelet 7. cikke (1) bekezdésének d) pontjában említettek szerint megalapozott-e az annak meghatározásához használt hozzárendelési eljárás és kritériumok, hogy egy ár reprezentatív a kategória egy adott pontja tekintetében;
- d) az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (5) bekezdése szerinti azon lehetőség kapcsán, hogy egy kategória adott megerősíthető árát át lehet csoportosítani egy szomszédos kategóriához, ellenőrzik, hogy:
 - i. az intézmény által az említett rendelet 7. cikke (1) bekezdésének f) pontjával összhangban dokumentált módszer megfelelő-e az ilyen átcsoportosítás elvégzéséhez;
 - ii. az intézmény miként biztosítja azon feltételek teljesülését, amelyek alapján az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (5) bekezdése szerinti átcsoportosítás megengedett.

Az illetékes hatóságok a b) pont i. alpontjának alkalmazásában az (5) bekezdésben említett értékelési módszert alkalmazzák.

Az illetékes hatóságok a c) pont alkalmazásában a (7) bekezdésben említett értékelési módszert alkalmazzák.

(5) Az illetékes hatóságok a (2) bekezdés b) pontjának i. alpontja, a (3) bekezdés b) pontjának i. alpontja és a (4) bekezdés b) pontjának i. alpontja alkalmazásában a következő értékelési módszert alkalmazzák:

- a) előírják, hogy az intézmény adjon mintát a kockázati tényezőkből és a kategóriákból, az azoknak megfelelő megerősíthető és reprezentatív árakkal együtt, és a mintában legyenek:
 - i. olyan kockázati tényezők és kategóriák, amelyek éppen csak teljesítették a modellezhetőként való értékelés feltételeit;
 - ii. olyan kockázati tényezők és kategóriák, amelyeknek az előző évben módosult a modellezhetőségi státusza;
 - iii. adott esetben olyan kockázati tényezők és kategóriák, amelyek vonatkozásában megerősíthető árakat csak az intézmény tud megállapítani, vagy csak a harmadik fél adatszolgáltatók tudnak megállapítani, vagy az intézmény és a harmadik fél adatszolgáltatók is meg tudnak állapítani;
- b) előírják, hogy az intézmény az e bekezdés a) pontjában említett árak tekintetében adja meg, hogy az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében említett feltételek közül melyik teljesül, és ellenőrizze a következőket:
 - i. ha az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett feltétel teljesül, akkor az intézmény mi alapján értékelte úgy, hogy az ügyletet a szokásos piaci feltételek mellett kötötték meg;
 - ii. ha az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett feltétel teljesül, akkor az intézmény vagy a harmadik fél adatszolgáltató mi alapján értékelte úgy, hogy az ügyletet a szokásos piaci feltételek mellett kötötték meg;
 - iii. ha az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett feltétel teljesül, akkor az intézmény vagy a harmadik fél adatszolgáltató miként azonosította a vételi és az eladási ajánlatokat;
- c) az illetékes hatóságok az a) pontban említett megerősíthető árak tekintetében ellenőrzik, hogy:
 - i. az ár nem az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett ugyanazon csoporthoz tartozó két jogalany közötti ügyleti vagy vételi, illetve eladási ajánlattételi ár-e, és megalapozott-e az a módszer, amellyel az intézmény vagy a harmadik fél adatszolgáltató megállapítja, hogy a két jogalany nem ugyanazon csoporthoz tartozik;
 - ii. az intézmény vagy a harmadik fél adatszolgáltató miként jutott arra a következtetésre, hogy a megerősíthető árhoz kapcsolódó ügylet vagy vállalt ajánlattételi ár volumene nem elhanyagolható az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említettek szerint, és megalapozottak-e az elhanyagolhatóság értékeléséhez használt mérőszámok;
 - iii. ha a megerősíthető ár az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett vállalt ajánlattételi árakkal kapcsolatos:
 - 1. az intézmény vagy a harmadik fél adatszolgáltató miként jutott arra a következtetésre, hogy a vételi és eladási ár közötti különbség az említett rendelet 2. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említettek szerint nem tér el lényegesen az aktuális piaci feltételeket tükröző különbségtől;

2. megalapozottak-e az ilyen lehetséges eltérés értékeléséhez használt mérőszámok;
- iv. az említett árak közül néhány tekintetében vélelmezhető-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (2) bekezdésének b) pontjában vagy 2. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett feltételek teljesülése amiatt, hogy szokatlanul alacsony volumennel vagy a vételi és eladási ár közötti szokatlanul nagy különbséggel jellemezhetők;
- v. az intézmény vagy a harmadik fél adatszolgáltató azonosított-e egy olyan időzónát, amelyet az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint adatforrástól függetlenül egységesen használnak a megerősíthető ár megfigyelési dátumának azonosítására.

Az illetékes hatóságok e bekezdés alkalmazásában előírják, hogy az intézmények vagy adott esetben a harmadik fél adatszolgáltatók az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (5) bekezdésének b) pontjával összhangban bocsássák rendelkezésükre az említett értékelés átfogó elvégzéséhez szükséges összes információt.

(6) Az illetékes hatóságok a (2) bekezdés c) pontjának alkalmazásában:

- a) előírják, hogy az intézmény adjon mintát az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkében említett feltételek értékeléséhez használt kockázati tényezőkből, valamint az azoknak megfelelő megerősíthető és reprezentatív árakból;
- b) ellenőrzik, hogy ha a kockázati tényező egy adott megfigyelési dátum tekintetében több megerősíthető árral rendelkezik, csak egyet vesznek-e figyelembe annak értékelésekor, hogy teljesülnek-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkében említett feltételek;
- c) az a) pontban említett minta azon kockázati tényezői tekintetében, amelyek nem az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében említett, piaci szintű változásokat figyelembe vevő szisztematikus hitelkockázati vagy részvénypiaci kockázati tényezők, ellenőrzik, hogy:
- i. a kockázati tényező meghatározó eleme-e a reprezentatívnek minősülő árnak;
- ii. megalapozott-e az a módszer, amellyel az intézmény megállapítja, hogy szoros kapcsolat áll fenn a kockázati tényező és az ár között;
- iii. megalapozott-e az a módszertan, amellyel az intézmény levezeti az árból a kockázati tényező értékét;
- d) az a) pontban említett minta azon kockázati tényezői tekintetében, amelyek az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében említett, piaci szintű változásokat figyelembe vevő szisztematikus hitelkockázati vagy részvénypiaci kockázati tényezők, ellenőrzik, hogy a használt megerősíthető árak reprezentatívak a szisztematikus kockázati tényezők tulajdonságaira nézve.

A kockázati tényezők a) pont alkalmazásában vett mintája olyan kockázati tényezőket is tartalmaz, amelyek éppen csak teljesítették a modellezhetőként való értékelés feltételeit, és olyanokat is, amelyeknek az előző évben módosult a modellezhetőségi státusza. Az említett minta adott esetben olyan kockázati tényezőket is tartalmaz, amelyek vonatkozásában megerősíthető árakat csak az intézmény tud megállapítani, vagy csak a harmadik fél adatszolgáltatók tudnak megállapítani, vagy az intézmény és a harmadik fél adatszolgáltatók is meg tudnak állapítani.

(7) Az illetékes hatóságok a (3) bekezdés c) pontjának és a (4) bekezdés c) pontjának alkalmazásában:

- a) előírják, hogy az intézmény adjon mintát a görbék, felületek vagy kockák egy halmazából, valamint az azoknak megfelelő megerősíthető és reprezentatív árakból;
- b) az a) pontban említett megerősíthető árak tekintetében ellenőrzik, hogy az adott megfigyelési dátum tekintetében több megerősíthető árral rendelkező kategóriák tekintetében dátumonként csak egy megerősíthető árat vegyenek figyelembe annak értékelésekor, hogy teljesülnek-e az (EU) 2022/2060 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkében említett feltételek;
- c) az a) pontban említett megerősíthető árak tekintetében értékeli, hogy megfelelő-e az a módszertan, amellyel az intézmény hozzárendeli a megerősíthető árat az adott kategóriához.

A kategóriák a) pont alkalmazásában vett mintája olyan kategóriákat is tartalmaz, amelyek éppen csak teljesítették a modellezhetőként való értékelés feltételeit, és olyanokat is, amelyeknek az előző évben módosult a modellezhetőségi státusza. Az említett minta adott esetben olyan kategóriákat is tartalmaz, amelyek vonatkozásában megerősíthető árakat csak az intézmény tud megállapítani, vagy csak a harmadik fél adatszolgáltatók tudnak megállapítani, vagy az intézmény és a harmadik fél adatszolgáltatók is meg tudnak állapítani.

Az illetékes hatóságok a c) pont alkalmazásában ellenőrzik, hogy:

- a) a kategória pontjai meghatározó elemei-e a reprezentatívnak minősülő árnak;
- b) megalapozott-e az a módszer, amellyel az intézmény megállapítja, hogy szoros kapcsolat áll fenn a kategória valamely pontja és az ár között;
- c) megalapozott-e az a módszertan, amellyel az intézmény levezeti az árból a kategória említett pontjának értékét.

33. cikk

A kockázati tényezők likviditási horizontjának értékelése

(1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdése e) pontjának a kockázati tényezők likviditási horizontjával kapcsolatos követelmények tekintetében, ellenőrzik, hogy az említett pont szerinti belső szabályok előírják-e egy olyan naprakész nyilvántartás készítését, amely minden egyes kockázati tényező tekintetében meghatározza:

- a) a kockázati tényező leírását;
- b) azt, hogy a kockázati tényező modellezhető-e az 575/2013/EU rendelet 325be. cikkében említett modellezhetőségi értékelést követően, és ha igen, akkor szerepel-e a modellezhető kockázati tényezőknek az említett rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett részalmazában;
- c) a kockázati tényező jelöléséhez használt bemeneti adatok egyszerű leírását;
- d) az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikk (2) bekezdésében előírtak szerint a kockázati tényezőhöz rendelt likviditási horizontot;
- e) azt, hogy a kockázati tényező jellege az (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében előírtak szerint nem felel-e meg a tag kockázati tényező-kategóriáknak;
- f) a kockázati tényező által lefedett kockázat jellege és a kockázati tényező tekintetében használt bemeneti adatok olyan kockázati tényezőknek felelnek-e meg, amelyek az (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint egynél több tag kockázati tényező-kategóriába vagy tag kockázati tényező-alkategóriába tartozhatnak;
- g) homogén index modellezése esetén azt, hogy az (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkében említett módszert vagy az említett rendelet 2. cikkében említett módszertant alkalmazták-e a kockázati tényezőnek az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikkének 2. táblázatában szereplő megfelelő tag kockázati tényező-kategóriába és -alkategóriába történő hozzárendelésére.

(2) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e a kockázati tényezők likviditási horizontjára vonatkozó követelmények tekintetében, ellenőrzik, hogy:

- a) az e cikk (1) bekezdésben említett elemek alapján;
 - i. összhang van-e a kockázati tényezők jellege, a kockázati tényezők tekintetében használt bemeneti adatok, valamint az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikkének 2. táblázatában szereplő tag kockázati tényező-kategóriák és -alkategóriák között;
 - ii. elvégzik-e az (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (3) bekezdésében említett eljárást a szisztematikus összetevőt tükröző részvény- és hitelkockázati tényezők tekintetében, amikor az említett kockázati tényezőket a különböző tag kockázati tényező-kategóriákhoz és -alkategóriákhoz kapcsolódó bemeneti adatok felhasználásával kalibrálják;
 - iii. elvégzik-e az (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (3) bekezdésében említett eljárást a két kockázati tényező közötti különbséget képviselő azon báziskockázati tényezők tekintetében, amelyeket – ha az intézmény a bázis helyett közvetlenül modellezné őket – két különböző kategóriához rendelnének;
 - iv. ha a kockázati tényező nem szerepel az (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. és 4. cikkében említett kockázati tényezők között, és nem kapcsolódik egyértelműen az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikkének 2. táblázatában szereplő tag kockázati tényező-alkategóriák valamelyikéhez, akkor ez a kockázati tényező a megfelelő kategória „egyéb” kategóriájához van-e hozzárendelve;

- v. a magas piaci kapitalizációjú részvénynek elismert részvénytőkei kockázati tényezők teljesítik-e az (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében említett feltételek egyikét;
- b) vannak-e az intézménynek objektív kritériumai annak azonosítására, hogy a hitelfelár-kockázati tényező mikor utal befektetésre ajánlott vagy befektetésre nem ajánlott pozícióra;
- c) amikor az intézmény az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikkének (3) bekezdésében meghatározott, hosszabb likviditási horizontra vonatkozó eltérést az említett rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámításával kapcsolatban alkalmazza, az intézmény különbséget tesz-e az eltérést alkalmazó és az eltérést nem alkalmazó kereskedési részek pozíciói között;
- d) az intézmény az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikke (6) bekezdésének e) pontjában említett havi ellenőrzés keretében ellenőrzi-e, hogy:
 - i. a részvény kapitalizációjában vagy az (EU) 2022/2058 felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett indexösszetevőkben bekövetkezett változás miatt történt-e változás a részvénytőkei kockázati tényező megfelelő kategóriájában;
 - ii. átminősítés vagy más hitelminőségi esemény miatt történt-e változás a hitelfelár-kockázati tényező megfelelő kategóriájában;
- e) a kockázati kategóriának az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikke 2. táblázatában szereplő „Kamatláb” tag kockázati tényező-kategóriához és „Leginkább likvid devizák és hazai pénznem” kategóriához való hozzárendelése céljából csak egy pénznem minősül-e hazainak.

Az illetékes hatóságok a c) pont alkalmazásában azokra a kockázati tényezőkre összpontosítanak, amelyek az eltéréssel érintett kategóriába tartoznak, és megtalálhatók mind az eltérést alkalmazó, mind az eltérést nem alkalmazó kereskedési részekben.

(3) Az illetékes hatóságok a (2) bekezdés a) pontjának alkalmazásában előírhatják, hogy az intézmény a pénzügyi eszközök vagy áruk mintáján azonosítsa a kockázati tényezőket, és e kockázati tényezőket az azok által érintett pénzügyi eszközök jellegének figyelembevételével értékelhetik. Az illetékes hatóságok az ilyen minta előírásakor az átfogó értékelés biztosítása érdekében olyan pénzügyi eszközökre vagy árukra összpontosítanak, amelyek a kockázati tényező-típusok kellően széles skáláját lefedik.

(4) Az illetékes hatóságok e cikk (2) bekezdése d) pontjának alkalmazásában előírhatják, hogy az intézmény adja meg azon kockázati tényezőket, amelyek esetében változás történt az kategóriában, és ellenőrizhetik, hogy a havi ellenőrzést követően az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforgatókönyvi kockázati mérték tükrözi-e a likviditási horizont változásait.

3. SZAKASZ

A helyettesítő értékek és az adatminőség értékelése

34. cikk

A helyettesítő értékek értékelése

- (1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e a helyettesítő értékek használatára vonatkozó követelmények tekintetében, ellenőrzik, hogy
- a) az intézmény az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett belső szabályok keretében megállapított-e kritériumokat a tekintetben, hogy:
 - i. mikor helyettesíti a kockázati tényezőt;
 - ii. miként helyettesíti a helyettesítési módszer hatálya alá tartozó kockázati tényezőt;
 - b) az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett belső szabályok kiterjednek-e az intézmény által alkalmazott összes helyettesítési módszerre, beleértve – alkalmazásuk esetén – többek között:

- i. a tényezőmodelleket;
 - ii. a béta-approximációkat;
 - iii. a kockázati tényezők referenciamutatókhoz – többek között az ágazatra vagy régióra nézve reprezentatív kibocsátókhoz vagy indexekhez – való hozzárendelését;
- c) egyértelműen indokolt-e a helyettesítő módszer alkalmazása a nem modellezhető kockázati tényezők esetében, noha a kockázati tényezőknek az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikkéből származó időszoraiiban szereplő N hozamszám lehetővé tenné az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 8., illetve 9. cikkében említett historikus, illetve aszimmetrikus szigmamódszer alkalmazását;
- d) a kockázati tényező helyettesítésére alkalmazott módszer megfelel-e, és az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdésének g) pontjában előírtak szerint biztosítja-e a modellezhető kockázati tényezők jövőbeli sokkokra vonatkozó forgatókönyveinek és a nem modellezhető kockázati tényezők szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forgatókönyveinek konzervatív kalibrálását;
- e) azon kockázati tényezők esetében, amelyek időszora csak egyes időszakok tekintetében használ helyettesítő értékeket, nincsenek-e rendellenes ugrások az idősor helyettesített részei és nem helyettesített részei között.
- (2) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés c) pontjának alkalmazásában a helyettesített kockázati tényezők egy mintáján ellenőrzik, hogy:
- a) az említett kockázati tényezőkre alkalmazott helyettesítési módszer azonos-e az (1) bekezdés a) pontjában említett belső szabályokban ismertetett módszerrel, és gazdaságilag észszerű-e az alkalmazott helyettesítő érték;
 - b) kellően figyelembe veszik-e a helyettesített kockázati tényező és az egyéb kockázati tényezők közötti báziskockázatot, beleértve azt az esetet is, amikor különböző kockázati tényezőket egy azonos kockázati tényezőhöz való hozzárendeléssel helyettesítenek;
 - c) nincsenek-e olyan esetek, amikor a helyettesítő érték azt eredményezi, hogy a konkrét kockázatot nem veszik kellően figyelembe.

Az illetékes hatóságok az említett értékelési módszer alkalmazásakor a kockázati tényezők egy olyan mintájából indulnak ki, amely számos helyettesítési módszert foglal magában, beleértve adott esetben a tényezőmodelleket, a béta-approximációkat és a kockázati tényezők referenciamutatókhoz – többek között az ágazatra vagy régióra nézve reprezentatív kibocsátókhoz vagy indexekhez – való hozzárendelését.

- (3) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés c) pontjának alkalmazásában az utolsó 12 hónapban adathelyettesítéssel érintett kockázati tényezők egy mintája tekintetében:
- a) előírhatják, hogy az intézmény adja meg a belső kockázatomérési modellnél alkalmazott helyettesített kockázati tényezők idősorait és a nap végi értékelésnél használt megfelelő árazási tényezők idősorait;
 - b) meggyőződnek arról, hogy az a) pontban említett két idősor volatilitásai nem térnek el lényegesen;
 - c) meggyőződnek arról, hogy a két idősor nagymértékben korrelál.

Az illetékes hatóságok az említett értékelési módszer alkalmazásakor a kockázati tényezők egy olyan mintájából indulnak ki, amely számos helyettesítési módszert foglal magában, beleértve adott esetben a tényezőmodelleket, a béta-approximációkat és a kockázati tényezők referenciamutatókhoz – többek között az adott ágazatra vagy régióra nézve reprezentatív kibocsátókhoz vagy indexekhez – való hozzárendelését.

- (4) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés c) pontjának alkalmazásában a helyettesítési módszerek konzervativitásának vizsgálata céljából mintát vesznek a módszerekből, és minden egyes közelítő módszer tekintetében a következő sorrendben elvégzik a következő lépéseket:
- a) előírják, hogy az intézmény adja meg azon kockázati tényezők egy mintájának az idősorát, amelyeket nem helyettesített, és amelyekre – helyettesítésük esetén – az értékelés tárgyát képező helyettesítési módszert alkalmazná;

- b) előírják, hogy az intézmény adja meg azt az idősort, amely az értékelt helyettesítési módszernek az a) pontban említett kockázati tényező-idősorra történő alkalmazásával állna elő;
- c) mindkét idősor esetében megállapítják a kockázati tényezők stresszidőszakbeli és utolsó 12 hónapbeli volatilitását, és meggyőződnek arról, hogy a b) pontban említett helyettesítő idősorból származó volatilitás ne becsülje alul az a) pontban említett idősorból eredő volatilitást.

Az illetékes hatóságok az említett értékelési módszer alkalmazásakor a kockázati tényezők egy olyan mintájából indulnak ki, amely számos helyettesítési módszert foglal magában, beleértve adott esetben a tényezőmodelleket, a béta-approximációkat és a kockázati tényezők referenciamutatókhoz – többek között az adott ágazatra vagy régióra nézve reprezentatív kibocsátókhoz vagy indexekhez – való hozzárendelését.

(5) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés c) pontjának alkalmazásában azon nem modellezhető tényezők egy mintája tekintetében, amelyekre a stresszidőszakban helyettesítő adatokat használtak annak ellenére, hogy a kockázati tényezőknek az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikkéből származó idősoraiban szereplő N hozamszám lehetővé tenné az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 8., illetve 9. cikkében említett historikus, illetve aszimmetrikus szigmamódszer alkalmazását:

- a) előírják, hogy az intézmény adja meg a kockázati tényezők eredeti, bármely helyettesítési módszer alkalmazása előtti idősorait;
- b) előírják, hogy az intézmény adja meg a helyettesített kockázati tényezőkre alkalmazott idősorokat;
- c) összehasonlítják az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 8. és 9. cikkének az e bekezdés a) és b) pontjában említett idősorokra való alkalmazásából eredő felfelé és lefelé kalibrált sokkokat, és meggyőződnek arról, hogy a helyettesített idősorokból származó sokkok szisztematikusan nem kevésbé konzervatívak, mint az eredeti idősorok használatával kapott sokkok.

Az illetékes hatóságok az említett értékelési módszer alkalmazásakor a kockázati tényezők egy olyan mintájából indulnak ki, amely számos helyettesítési módszert foglal magában, beleértve adott esetben a tényezőmodelleket, a béta-approximációkat és a kockázati tényezők referenciamutatókhoz – többek között az ágazatra vagy régióra nézve reprezentatív kibocsátókhoz vagy indexekhez – való hozzárendelését.

35. cikk

Az adatminőség értékelése

(1) Az illetékes hatóságok annak értékelésekor, hogy az intézmény adatstandardjai teljesítik-e az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének f) pontja szerint a tekintetben előírt minimumkövetelményeket, hogy a belső kockázatomérési modellt a kockázatomérés terén elfogadható pontosságúnak lehessen tekinteni, ellenőrzik, hogy:

- a) az intézmény a belső szabályai részeként dokumentálja-e az idősorok hiányzó adatpontjainak kitöltéséhez használt módszertanokat, és a dokumentáció megbízható elemzést ad-e arról, hogy az említett módszertanok nem befolyásolják a kockázati tényezők volatilitását és korrelációit;
- b) az intézmény meghatározott-e objektív kritériumokat az idősorok kitöltésére használt módszertan kiválasztására, ha egyenlő több módszertan áll rendelkezésre, és dokumentálta-e ezeket a kritériumokat a belső szabályaiban;
- c) az intézmény a belső szabályai részeként kialakította-e az idősorok értékeinek módosítása esetén követendő eljárást, és az magában foglalja-e az elvégzett módosítások dokumentációját;
- d) az intézmény nem végez-e adatszűrést, többek között a kiugró értékekre vonatkozó alsó és felső korlátok alkalmazásával vagy a kiugró értékek kizárásával, kivéve, ha az intézmény bizonyítani tudja, hogy a kizárt adatpont hibás vagy elavult adatokat tartalmaz, és az intézmény dokumentálja a kizárást;
- e) az intézmény végez-e rendszeres minőség-ellenőrzéseket a várható többletvesztés-kockázati mérték kiszámításához használt idősorokon, és dokumentálja-e ezeket az ellenőrzéseket és azok eredményeit;

- f) az intézmény az e) pontban említett ellenőrzések részeként elemzi-e a hiányzó vagy helyettesített adatok által, illetve az idősorok kiszámításához használt módszertan által a kockázati tényezők volatilitására és korrelációira gyakorolt hatást;
- g) megfelelő-e az intézmény által használt idősorok adatminősége.

Az illetékes hatóságok az e) pont alkalmazásában ellenőrzik, hogy az intézmény az említett pontban említett ellenőrzések részeként minden egyes idősor tekintetében nyomon követi-e:

- a) azon napok számát, amelyek kezdetben hiányzó adatpontjait egy adott módszertan alkalmazásával töltötték ki;
- b) azon napok számát, amelyek kezdetben hiányzó adatpontjait egy adott módszertan alkalmazásával helyettesítették;
- c) azon napok számát, amelyeken nem történt értékváltozás;
- d) azon legtöbb egymást követő nap számát, amelyeken nem történt értékváltozás.

(2) Az illetékes hatóságok az (1) bekezdés g) pontjának alkalmazásában:

- a) előírják, hogy az intézmény adjon áttekintést az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett PES_t^{RS} , PES_t^{RC} , PES_t^{FC} , $PES_t^{RS,i}$, $PES_t^{RC,i}$ és $PES_t^{FC,i}$ esetében használt, valamint az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 7. cikkében említettek szerint a stresszforgatókönyvi kockázati mértékek kiszámításához használt idősorokról, és az áttekintésben minden idősor kapcsán adja meg:
 - i. azon múltbeli megfigyelt időszakok összes napjának számát, amelyeket az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említettek szerint a PES_t^{RS} , PES_t^{RC} , PES_t^{FC} , $PES_t^{RS,i}$, $PES_t^{RC,i}$ és $PES_t^{FC,i}$, valamint az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 7. cikkében említettek szerint a stresszforgatókönyvi kockázati mértékek kiszámításához használnak;
 - ii. azon napok számát, amelyek tekintetében az idősorok – az intézmény által végrehajtott módosítások előtt – nem tartalmaztak adatokat;
 - iii. azon napok számát, amelyek tekintetében az idősorok – az intézmény által végrehajtott módosítások előtt – nem tartalmaztak értékváltozást;
 - iv. azon legtöbb egymást követő nap számát, amelyek tekintetében az idősorok – az intézmény által végrehajtott módosítások előtt – nem tartalmaztak értékváltozást;
 - v. azon napok számát, amelyeket az idősorok kezdetben tartalmaztak, azonban az intézmények kizártak vagy módosítottak még azelőtt, hogy sor került volna az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említettek szerint a PES_t^{RS} , PES_t^{RC} , PES_t^{FC} , $PES_t^{RS,i}$, $PES_t^{RC,i}$ és $PES_t^{FC,i}$, valamint az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 7. cikkében említettek szerint a stresszforgatókönyvi kockázati mértékek kiszámítására;
- b) az a) pontban említett áttekintés alapján azonosítják azokat az idősorokat, amelyek adatminősége alacsony lehet;
- c) az a) pontban említett áttekintés alapján mintát vesznek azon idősorokból, amelyeket kezdetben nagy számú hiányzó adatpont jellemez, és a következő sorrendben elvégzik a következő lépéseket:
 - i. előírják, hogy az intézmény az adatsorokat a kezdeti adatpontokat tartalmazó és a később kitöltött változatban is adja meg;
 - ii. meggyőződnek arról, hogy az idősorokat az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett belső szabályokban előírt módszertanoknak megfelelően töltötték ki, és az említett módszerek megfelelőek a szóban forgó eset tekintetében;
- d) a b) pontban említett áttekintés alapján mintát vesznek azon idősorokból, amelyek kezdetben rendelkezésre álló adatpontjai közül később nagy számú más adatpontokkal helyettesítettek, és a következő sorrendben elvégzik a következő lépéseket:
 - i. előírják, hogy az intézmény az adatsorokat a kezdeti adatpontokat tartalmazó és a helyettesített adatpontokat tartalmazó változatban is adja meg;

- ii. meggyőződnek arról, hogy az adatpontokat az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett belső szabályokban előírt módszertanoknak megfelelően helyettesítették, és az említett módszerek megfelelőek a szóban forgó eset tekintetében.

Az illetékes hatóságok a b) pont alkalmazásában adott esetben a következő mutatókat használhatják az említett pontban említett azonosítás alapjául:

- a) azon idősorok, amelyek esetében a kezdetben rendelkezésre álló adatpontok aránya 10 %-nál kisebb;
- b) azon idősorok, amelyek 20 egymást követő munkanap tekintetében nem tartalmaznak értékváltozást;
- c) azon idősorok, amelyek a napok több mint 20 %-a tekintetében nem tartalmaznak értékváltozást;
- d) azon idősorok, amelyek esetében a kezdetben rendelkezésre álló adatok több mint 50 %-át módosították.

Az illetékes hatóságok előírják az intézmény számára, hogy indokolja meg az említett idősorok használatát, és adott esetben azt, hogy a megfelelő kockázati tényező miatt szerepel a kockázati tényezőknek az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontjában, valamint 325bc. cikke (3) bekezdésének a) és b) pontjában említett szűkített halmazában.

(3) Azon kockázati tényezők esetében, amelyekre helyettesítő értéket használnak, az illetékes hatóságok a (2) bekezdésben említett értékelést az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett PES_t^{RS} , PES_t^{RC} , PES_t^{FC} , $PES_t^{RS,i}$, $PES_t^{RC,i}$ és $PES_t^{FC,i}$ esetében használt, valamint az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 7. cikkében említettek szerint a stresszforogatókönyvi kockázati mértékek kiszámításához használt helyettesítő idősorok tekintetében végzik el.

4. SZAKASZ

Az utótesztelésre és az eredményvizsgálatra vonatkozó követelményeknek való megfelelés értékelése

36. cikk

Az utótesztelési követelmények tekintetében a portfólió értékének tényleges és hipotetikus változásaiban figyelembe veendő technikai elemek értékelése

(1) Annak ellenőrzése során, hogy egy intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdése e) pontjának a portfólió értékének tényleges és hipotetikus változásaiban figyelembe veendő technikai elemekre vonatkozó követelmények tekintetében, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az említett pontban említett belső szabályok:

- a) meghatározzák az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkében említett valamennyi elemet és adott esetben az említett rendelet 1. cikke (5) bekezdésének c) pontjában említett valamennyi elemet;
- b) előírják időszakos jelentés készítését, és amennyiben a portfólió értékének változásához hozzájáruló különböző elemek elkülönülnek, napi számadatok készítését, beleértve a következőket:
 - i. az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1–4. cikkével összhangban a nap végi értékből a tényleges és hipotetikus változások kiszámítása érdekében eltávolított elemekkel kapcsolatos változások, beleértve a napon belüli kereskedési tevékenységekkel kapcsolatos változásokat is;
 - ii. a nap végi értékben figyelembe vett, de a tényleges és hipotetikus változásoknak az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1–4. cikke szerinti kiszámításában nem szereplő kiigazításokkal kapcsolatos változások;
 - iii. a nap végi értékben figyelembe vett és a tényleges és hipotetikus változásoknak az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1–4. cikke szerinti kiszámításában szereplő kiigazításokkal kapcsolatos változások;
 - iv. az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében és 2. cikkének (1) bekezdésében említett független árfelülvizsgálatból eredő kiigazításokkal kapcsolatos változások;

- c) a b) pontban említett jelentés elkészítését előírják mind az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. és 3. cikke szerinti, kereskedési részlegekre vonatkozó utótesztelési követelmények hatálya alá tartozó kereskedési részlegek szintjén, mind az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. és 4. cikke szerinti utótesztelési követelmények hatálya alá tartozó portfóliók szintjén;
- d) meghatározzák a váratlan események, kivételek, hibák és árazási problémák esetén a tényleges és hipotetikus változások kiszámítása során követendő korrekciós eljárásokat.
- (2) Annak értékelése során, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e a portfólió értékének tényleges és hipotetikus változásaiban figyelembe veendő technikai elemekre vonatkozó követelmények tekintetében, az illetékes hatóságok:
- a) a kereskedési részleg portfóliójának értékében bekövetkező tényleges változásoknak az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében említett kiszámításával kapcsolatban:
- i. az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések, valamint az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének a) pontjában említett különbségek ismertetésének felhasználásával:
 1. azonosítják az elemeket, amelyek esetében különbségek vannak a portfólió nap végi értékeiben a nap végi értékelés során előállított változások és a tényleges változások között;
 2. ellenőrzik, hogy az 1. pont szerint azonosított elemek az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikke (4) bekezdésének b) pontjában említett díjakra és jutalékokra és azokra a kiigazításokra korlátozódnak-e, amelyeket ki kell vagy ki lehet zárni a tényleges változásokból, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (3) és (5) bekezdésében meghatározottak szerint;
 - ii. az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések felhasználásával ellenőrzik, hogy a független árfelülvizsgálatból eredő kiigazításokat figyelembe veszik-e a kereskedési részleg portfóliójának értékében bekövetkezett tényleges változások között, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében előírtak szerint;
 - iii. ellenőrzik, hogy a tényleges változások kiszámítása tükrözi-e az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett, idő múlása miatt bekövetkezett változásokat, és hogy ugyanúgy tükrözi-e azokat, mint a nap végi értékelési folyamat során előállított nap végi portfólióértékek kiszámítása;
 - iv. ellenőrzik, hogy az intézmény hogyan értékeli, hogy egy kiigazítás az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (3) bekezdésében említettek szerint piaci kockázathoz kapcsolódó-e, és az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések felhasználásával ellenőrzik, hogy a piaci kockázathoz nem kapcsolódó kiigazításokat kizárják-e a tényleges változások kiszámításából;
 - v. az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések különböző időpontokban történő összehasonlításával ellenőrzik, hogy az intézmény csak a kiigazítás kiszámításának napján veszi figyelembe-e a kiigazítások értékében bekövetkezett változásokat, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (4) bekezdésében előírtak szerint;
 - vi. ellenőrzik, hogy a kiigazítások értékének kiszámításához alapul szolgáló pozíciók köre csak a kereskedési részleghez rendelt pozíciókra terjed-e ki, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (4) bekezdésében előírtak szerint;
 - vii. ellenőrzik, hogy a tényleges változásokból az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (5) bekezdése alapján kizárható kiigazítások nem additívak-e;
 - viii. ellenőrzik, hogy az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének c) pontjában említett információk összhangban vannak-e az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentésekből származó bizonyítékokkal;
- b) a portfólió értékében bekövetkező tényleges változásoknak az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkében említett kiszámításával kapcsolatban:
- i. az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések, valamint az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének a) pontjában említett különbségek ismertetésének felhasználásával:

1. azonosítják az elemeket, amelyek esetében különbségek vannak a portfólió nap végi értékeiben a nap végi értékelés során előállított változások és a tényleges változások között;
 2. ellenőrzik, hogy az 1. pontban említett elemek az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikke (4) bekezdésének b) pontjában említett díjakra és jutalékokra és azokra a kiigazításokra korlátozódnak-e, amelyeket ki kell vagy ki lehet zárni a tényleges változásokból, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkében meghatározottak szerint;
- ii. az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések felhasználásával ellenőrzik, hogy a független árfelülvizsgálatból eredő kiigazításokat figyelembe veszik-e a portfólió értékében bekövetkezett tényleges változások között, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében előírtak szerint;
 - iii. ellenőrzik, hogy a tényleges változások kiszámítása tükrözi-e az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (2) bekezdésében említett, idő múlása miatt bekövetkezett változásokat, és hogy ugyanúgy tükrözi-e azokat, mint a nap végi értékelési folyamat során előállított nap végi portfólióértékek kiszámítása;
 - iv. ellenőrzik, hogy az intézmény hogyan értékeli, hogy egy kiigazítás az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (3) bekezdésében említettek szerint piaci kockázathoz kapcsolódó-e, és az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések felhasználásával ellenőrzik, hogy a piaci kockázathoz nem kapcsolódó kiigazításokat kizárják-e a tényleges változások kiszámításából;
 - v. ellenőrzik, hogy azon pozíciók köre, amelyekre vonatkozóan a kiigazítást kiszámítják, a következők valamelyike-e, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (4) bekezdésében előírtak szerint:
 - (1) azon kereskedési részlegekhez rendelt pozíciók, amelyekre vonatkozóan az intézmény a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelményt az 575/2013/EU rendelet harmadik része IV. címének 1b. fejezete szerint számítja ki;
 - (2) a piaci kockázatra vonatkozó szavatoló-tőke-követelmények hatálya alá tartozó valamennyi pozíció;
 - vi. az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések különböző időpontokban történő összehasonlításával ellenőrzik, hogy az intézmény az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (5) bekezdésében előírtaknak megfelelően csak a kiigazítás újraszámításának napján veszi-e figyelembe a kiigazítások értékében bekövetkezett változásokat;
 - vii. ellenőrzik, hogy az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének c) pontjában említett információk összhangban vannak-e az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentésekből származó bizonyítékokkal;
- c) a kereskedési részleg portfóliójának értékében bekövetkező hipotetikus változásoknak az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkében említett kiszámításával kapcsolatban:
 - i. az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések felhasználásával azonosítják azokat az elemeket, amelyek esetében különbségek vannak a portfólió nap végi értékeiben a nap végi értékelés során előállított változások és a hipotetikus változások között, és ellenőrzik, hogy ezek az elemek a következőkre korlátozódnak-e:
 1. díjak és jutalékok;
 2. a pozíciók változatlanóságára vonatkozó, az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikke (4) bekezdésének a) pontjában említett feltételezés miatt figyelmen kívül hagyott elemek;
 3. a hipotetikus változásokból kizárandó vagy kizárható, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (3) és (5) bekezdésében meghatározott kiigazítások;
 - ii. ellenőrzik, hogy az idő múlásának hatását az intézmény ugyanolyan módon tükrözi-e a hipotetikus változásokban, mint az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforratókönyvi kockázati mérték kiszámítása során, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében előírtak szerint;
 - iii. ellenőrzik, hogy az intézmény hogyan értékeli, hogy egy kiigazítás az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében említettek szerint piaci kockázathoz kapcsolódó-e, és az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések felhasználásával ellenőrzik, hogy a piaci kockázathoz nem kapcsolódó kiigazításokat kizárják-e a hipotetikus változások kiszámításából;

- iv. az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések felhasználásával ellenőrzik, hogy a hipotetikus változások között csak a napi alapon számított és az intézmény kockázatomérési modelljének részét képező kiigazításokat veszik figyelembe, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint;
 - v. ellenőrzik, hogy a kiigazítások értékének kiszámításához alapul szolgáló pozíciók köre csak a kereskedési részleghez rendelt pozíciókra terjed ki, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében előírtak szerint;
 - vi. ellenőrzik, hogy a hipotetikus változásokból az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (5) bekezdése alapján kizárt kiigazítások nem additívak-e;
 - vii. az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikke c) pontjának viii. alpontjában említett ismertetés alkalmazásával ellenőrzik az intézmény által a kiigazítás értékében bekövetkező változások kiszámításához használt módszer megfelelőségét, feltételezve, hogy a pozíciók az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikke (4) bekezdésének a) pontjában említettek szerint változatlanok;
 - viii. ellenőrzik, hogy az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének c) pontjában említett információk összhangban vannak-e az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentésekből származó bizonyítékokkal;
- d) a portfólió értékében bekövetkező hipotetikus változásoknak az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkében említett kiszámításával kapcsolatban:
- i. az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések felhasználásával:
 - 1. azonosítják az elemeket, amelyek esetében különbségek vannak a portfólió nap végi értékeiben a nap végi értékelés során előállított változások és a hipotetikus változások között;
 - 2. ellenőrzik, hogy az 1. pontban említett elemek a díjakra és jutalékokra, a pozícióknak az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikke (4) bekezdésének a) pontjában említett változatlanságára vonatkozó feltételezés miatt figyelmen kívül hagyott elemekre és azokra a kiigazításokra korlátozódnak-e, amelyeket ki kell vagy ki lehet zárni a tényleges változásokból az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkében meghatározottak szerint;
 - ii. ellenőrzik, hogy az idő múlásának hatását az intézmény ugyanolyan módon tükrözi-e a hipotetikus változásokban, mint az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámítása során, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében előírtak szerint;
 - iii. ellenőrzik, hogy az intézmény hogyan értékeli, hogy egy kiigazítás az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említettek szerint piaci kockázathoz kapcsolódó-e, és az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések felhasználásával ellenőrzik, hogy a piaci kockázathoz nem kapcsolódó kiigazításokat kizárják-e a hipotetikus változások kiszámításából;
 - iv. az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések felhasználásával ellenőrzik, hogy a hipotetikus változások között csak a napi alapon számított és az intézmény kockázatomérési modelljének részét képező kiigazításokat veszik figyelembe, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint;
 - v. ellenőrzik, hogy azon pozíciók köre, amelyekre vonatkozóan a kiigazítást kiszámítják, a következők valamelyike-e, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkének (4) bekezdésében előírtak szerint:
 - (1) azon kereskedési részlegekhez rendelt pozíciók, amelyekre vonatkozóan az intézmény a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményt az 575/2013/EU rendelet harmadik része IV. címének 1b. fejezete szerint számítja ki;
 - (2) a piaci kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelmények hatálya alá tartozó valamennyi pozíció;
 - vi. az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikke c) pontjának viii. alpontjában említett ismertetés alkalmazásával ellenőrzik az intézmény által a kiigazítás értékében bekövetkező változások kiszámításához használt módszer megfelelőségét, feltételezve, hogy a pozíciók az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikke (4) bekezdésének a) pontjában említettek szerint változatlanok;

- vii. ellenőrzi, hogy az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének c) pontjában említett információk összhangban vannak-e az e cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentésekből származó bizonyítékokkal;
- e) az intézmény által a tényleges és hipotetikus változások kiszámítása tekintetében követett eljárásokkal kapcsolatban:
 - i. ellenőrzi, hogy a pozíciók egyetlen kereskedési részleghez való hozzárendelésének folyamata megbízható-e;
 - ii. ellenőrzi, hogy az (1) bekezdés d) pontjában említett korrekciós eljárások megbízhatók-e, és hogy a gyakorlatban minden olyan esetben követik-e azokat, amikor váratlan események, kivételek, hibák és árazási problémák fordulnak elő;
 - iii. annak ellenőrzése, hogy az illikvid pozíciókat hogyan kezelik a nap végi értékelési folyamat és a független árfelülvizsgálat során.

Az a) pont vi. alpontja, a b) pont v. alpontjának 1. alpontja, a c) pont v. alpontja és a d) pont v. alpontjának 1. alpontja alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzi, hogy az intézmény a kereskedési részlegre alkalmazandó kiigazítást nem a kereskedési részleghez rendelt pozícióknál szélesebb körű pozíciókból vezeti-e le.

Az a) pont vii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok értékelik, hogy az intézmény hogyan kezeli ezeket a kiigazításokat a kockázatok tekintetében.

A b) pont v. alpontjának 2. alpontja és a d) pont v. alpontjának 2. alpontja alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzi, hogy a pozíciók adott köre alapján kiszámított teljes kiigazítás szerepel-e a portfólió értékének tényleges változásaiban.

A c) pont vii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok értékelik, hogy az intézmény hogyan kezeli ezeket a kiigazításokat a kockázatok tekintetében.

Az e) pont ii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok felülvizsgálják a váratlan események, kivételek, hibák és árazási problémák múltbeli előfordulását a portfóliók értékében bekövetkezett változások kiszámítása során, értékelik ezek korrekcióit, és adott esetben ezek hatását az utótesztelés és az eredményvizsgálat eredményére.

Az e) pont iii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok értékelik, hogy amennyiben az említett pozíciók a régóta változatlan adatok miatt nem eredményeznek változást sem a nap végi értékelésben, sem a portfólió értékének tényleges és hipotetikus változásaiban, az adatok hiánya ellenére a kockázatomérési modell bizonyítottan elfogadható pontosságú-e e pozíciók kockázatának mérése terén az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének f) pontjában említetteknek megfelelően.

(3) A (2) bekezdés a)–d) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a következő értékelési módszerek bármelyikét alkalmazhatják:

- a) előírhatják az intézmény számára, hogy az ügyletek egy mintáján kiszámítsa és egyeztesse a nap végi érték nap végi értékeléséből, a tényleges változásokból és a hipotetikus változásokból eredő változásait;
- b) előírhatják az intézmény számára, hogy az ügyletek egy mintáján kiszámítsa a hipotetikus változásokat és az elméleti változásokat, és ellenőrizze, hogy az idő múlásának hatását következetesen figyelembe veszik-e;
- c) az intézmény által elvégzett számítások hitelességének értékelése érdekében összehasonlíthatja a portfólió értékében egy adott időszakban bekövetkezett kumulatív hipotetikus változások profilját és az ugyanezen időszak alatt bekövetkezett megfelelő tényleges változásokat.

37. cikk

A túllépések elemzésének értékelése

(1) Az illetékes hatóságok ellenőrzi, hogy az intézmény részletesen elemzi-e az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikkében említett túllépéseket azok okainak meghatározása érdekében.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzi, hogy az intézmény:

- a) azonosítja, hogy mely portfóliók vagy kereskedési részlegek okozták elsősorban a túllépést;

- b) elemzi a portfólió értékének hipotetikus és tényleges változásai közötti különbségeket;
 - c) elemzi, hogy piaci mozgások, kockázati tényezők vagy paraméterek okozták-e a túllépést, és ha igen, melyek;
 - d) elemzi, hogy modellezéssel kapcsolatos problémák vagy hiányzó kockázati tényezők hozzájárultak-e a túllépéshez, és magyarázatot ad arra, hogy a portfólió értékében bekövetkezett változások mely része magyarázható a modellel, és mely nem;
 - e) elemzi, hogy folyamatok hibái – beleértve a pozíciók nem megfelelő rögzítését vagy az adatok frissítésének hiányát – hozzájárultak-e a túllépéshez vagy okai voltak-e annak;
 - f) az illetékes hatóságoknak az utótesztelési program keretében észlelt túllépésekről az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikkével összhangban történő értesítése során ismerteti az a)–e) pont eredményeként hozott intézkedések eredményeit.
- (3) Az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy amennyiben az (1) és (2) bekezdésben említett elemzés lényeges hiányosságot vagy pontatlanságot tár fel a modellben vagy eljárásokban, az intézmény értékeli-e ezt a hiányosságot vagy pontatlanságot, és haladéktalanul tervet dolgoz-e ki az utótesztelési követelményeknek való, a modell rendszeres validálásának részeként értékelendő megfelelés időben történő visszaállítására.
- (4) Az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény biztosítja-e, hogy:
- a) a túllépéseket – beleértve az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikkének (5) bekezdésében említett, utóteszteléssel kapcsolatosakat is – a túllépés megállapítását követő három munkanapon belül jelentik a felső vezetésnek;
 - b) az (1) és (2) bekezdésben említett elemzéseket a túllépés időpontjától számított egy hónapon belül jelentik az illetékes hatóságnak és a felső vezetésnek.

38. cikk

Az eredményvizsgálati követelményeknek való megfelelés értékelése

- (1) Annak értékelése során, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e a kereskedési részleg portfóliójának értékében bekövetkező hipotetikus változásokban az említett rendelet 325bg. cikkében említett eredményvizsgálati követelmények céljára figyelembe veendő technikai elemekre vonatkozó követelmények tekintetében, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a kereskedési részleg portfóliójának értékében az utótesztelési követelmények céljára használt hipotetikus változások idősorai egybeesnek-e a kereskedési részleg portfóliójának értékében az eredményvizsgálati követelmény céljára használt hipotetikus változások idősoraival, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikkében előírtak szerint.
- (2) Annak ellenőrzése során, hogy egy intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdése e) pontjának a portfólió értékének elméleti változásaiban az említett rendelet 325bg. cikkében említett eredményvizsgálati követelmények céljára figyelembe veendő technikai elemekre vonatkozó követelmények tekintetében, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az említett e) pontban említett belső szabályok:
- a) biztosítják, hogy a portfólió értékében bekövetkező elméleti változások kiszámításához használt munkanapok azonosak legyenek az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték kiszámításához és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforogatókönyvi kockázati mérték kiszámításához használt munkanapokkal;
 - b) meghatározzák, hogy az intézmény a kereskedési részleg portfóliójának értékében bekövetkező elméleti változások kiszámítási/vonatkozási időpontját összehangolja-e a kereskedési részleg portfóliójának értékében bekövetkező hipotetikus változások kiszámítási/vonatkozási időpontjával az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében engedélyezettak szerint;
 - c) meghatározzák, hogy vannak-e olyan kockázati tényezők, amelyek esetében az intézmény a hipotetikus változások kiszámításához használt bemeneti adatokat vagy értékeket használ az elméleti változások kiszámítására, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkében engedélyezettak szerint;

- d) lefedik az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 15. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett valamennyi szempontot azon kockázati tényezőkkel kapcsolatban, amelyekre esetében az intézmény a hipotetikus változások kiszámításához használt bemeneti adatokat vagy értékeket használ az elméleti változások kiszámítására, az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkében engedélyezettek szerint;
- e) meghatározzák a váratlan események, kivételek, hibák és árazási problémák esetén az elméleti változások kiszámítása során követendő korrekciós eljárásokat;
- f) lefedik az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 15. cikkének (1) bekezdésében említett valamennyi szempontot.

A c) pont alkalmazásában, amennyiben az érintett eljárást néhány, de nem az összes kockázati tényező esetében alkalmazzák, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a belső szabályok objektív kritériumokat határoznak-e meg azon kockázati tényezők kiválasztására, amelyekre az említett eljárást alkalmazzák.

A d) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény mennyiségi kritériumokat alkalmaz-e az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 15. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett kiigazítás hatásának értékelésére.

(3) Annak értékelése során, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e az említett rendelet 325 g. cikkében említett eredményvizsgálati követelmények tekintetében, az illetékes hatóságok:

- a) a portfólió értékében bekövetkező elméleti változások kiszámításával kapcsolatban:
 - i. ellenőrzik, hogy a portfólió értékében bekövetkező elméleti változások kiszámításához használt munkanapok azonosak-e az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték kiszámításához és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámításához használt munkanapokkal;
 - ii. ellenőrzik, hogy a hipotetikus változások kiszámításához használt pozíciók megegyeznek-e az elméleti változások kiszámításához használt pozíciókkal;
 - iii. ellenőrzik, hogy az intézmény az elméleti változások kiszámításakor a pozíciókat változatlanoknak tekinti-e, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében előírtak szerint;
 - iv. ellenőrzik, hogy nincs különbség a belső kockázatomérési modellben használt és az elméleti változások kiszámításához használt árazási módszerek, modellparametrizálások, piaci adatok és egyéb módszerek között, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (2) bekezdésében előírtak szerint;
 - v. ellenőrzik, hogy a portfólió értékében bekövetkező elméleti változások csak azon kockázati tényezők értékváltozásait tükrözik, amelyekre az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték vagy az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámítása során sokkforgatókönyvet alkalmaznak, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint;
 - vi. ellenőrzik, hogy az (2) bekezdés e) pontjában említett korrekciós eljárások megbízhatók, és hogy a gyakorlatban minden olyan esetben követik azokat, amikor váratlan események, kivételek, hibák és árazási problémák fordulnak elő;
- b) az eredményvizsgálat eredményeivel kapcsolatban:
 - i. ellenőrzik, hogy a Spearman korrelációs együtthatót és a Kolmogorov–Smirnov-próba mérőszámát helyesen számították-e ki;
 - ii. ellenőrzik, hogy az intézmény csak azon kockázati tényezők esetében használ-e a hipotetikus változások kiszámításához használt bemeneti adatokat az elméleti változások kiszámítására az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkének (1) bekezdésében engedélyezettek szerint, amelyekre vonatkozóan teljesülnek az említett cikkben említett feltételek;
 - iii. ellenőrzik, hogy az intézmény csak azon kockázati tényezők esetében használ a hipotetikus változások kiszámításához használt értékeket az elméleti változások kiszámítására az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében engedélyezettek szerint, amelyekre vonatkozóan teljesülnek az említett cikkben említett feltételek.

Az a) pont ii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok értékelik, hogy az intézmény informatikai rendszerei biztosítják-e az ugyanazon pozíciókra vonatkozó változások kiszámítását. E célból az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy bocsássa rendelkezésre a tényleges és elméleti változások kiszámításához figyelembe vett pozíciók nyilvántartását, és összehasonlíthatja ezeket a pozíciókat.

Az a) pont iv. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az elméleti változások kiszámításához használt árazó függvények azonosak-e az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztésg-kockázati mérték kiszámításához és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforogatókönyvi kockázati mérték kiszámításához használt árazó függvényekkel.

Az a) pont v. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmények rendszerei biztosítják-e, hogy az elméleti változások kiszámításakor az egyéb kockázati tényezők értéke konstans maradjon. Az illetékes hatóságok kiegészíthetik értékelésüket az (5) bekezdésben említett értékelési módszer alkalmazásával.

Az a) pont vi. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok felülvizsgálják a váratlan események, kivételek, hibák és árazási problémák múltbeli előfordulását a portfóliók értékében bekövetkezett változások kiszámítása során, értékelik ezek korrekcióit, és adott esetben ezek hatását az utótesztelés és az eredményvizsgálat eredményére.

(4) A (3) bekezdés a) pontja iii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a következő értékelési módszerek közül egyet vagy többet alkalmaznak:

- a) előírják az intézmény számára, hogy az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében említettek szerint egy adott napra és a következő napra vonatkozóan nyújtsa be a portfólió azon pozícióinak nyilvántartását, amelyekre az elméleti változásokat kiszámítja, és értékeli, hogy a nyilvántartások azonosak-e;
- b) ellenőrzik, hogy az elméleti változások jellemzően közelebb állnak-e a hipotetikus, mint a tényleges változásokhoz, és a 36. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontjában említett jelentések felhasználásával azonosítják azokat a napokat az idősorokban, amikor a tényleges és hipotetikus változások a kereskedési részleg portfólió-összetételének változása miatt a leginkább eltérnek, és ellenőrzik, hogy az említett napok elméleti változásait nem befolyásolja-e a portfólió összetételének ilyen változása.

(5) A (3) bekezdés a) pontja v. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok:

- a) előírhatják az intézmény számára az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztésg-kockázati mérték vagy az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforogatókönyvi kockázati mérték kiszámításakor, hogy adjon meg mintát a portfóliójában lévő azon pénzügyi instrumentumokból, amelyek ára olyan kockázati tényezőktől is függ, amelyekre alkalmaznak sokkforogatókönyvet, és olyanoktól is, amelyekre nem;
- b) ellenőrizhetik, hogy amikor az intézmény kiszámítja az a) pontban említett pénzügyi instrumentumokkal kapcsolatos elméleti változásokat, egy adott vonatkozási időpontban konstans-e azon kockázati tényezők értéke, amelyekre nem alkalmaznak sokkforogatókönyvet.

(6) A (3) bekezdés b) pontja i. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a leglényegesebb kereskedési részlegek vagy az összes kereskedési részleg tekintetében:

- a) előírják az intézmény számára, hogy adja meg a kereskedési részleg portfóliójának értékében bekövetkezett hipotetikus és elméleti változások azon idősorait, amelyeket az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkében említett Spearman korrelációs együtthatónak és Kolmogorov–Smirnov-próba mérőszámának a kiszámításához használnak;
- b) az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 7. és 8. cikkének megfelelően kiszámítják a Spearman korrelációs együtthatót és a Kolmogorov–Smirnov-próba mérőszámát;
- c) ellenőrzik, hogy a b) pont szerint számított Spearman korrelációs együttható és Kolmogorov–Smirnov-próba mérőszáma megegyezik-e az intézmény által számítottal;
- d) ellenőrzik, hogy a kereskedési részlegeknek az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 9. cikkében említett zónákba való besorolása helyes-e.

- (7) A (3) bekezdés b) pontja ii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok:
- a) meghatározzák azokat a leglényegesebb kockázati tényezőket, amelyekre az intézmény az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkének (1) bekezdésében említett eljárást alkalmazta;
 - b) ellenőrzik, hogy ugyanazt a kockázati tényezőt használják-e a hipotetikus és az elméleti változások kiszámításához;
 - c) ellenőrzik, hogy az a) pontban említett kockázati tényezők értéke csak a bemeneti adatok különböző forrásai vagy kinyerési időpontja miatt különbözik-e.

Az illetékes hatóság által végzett értékelés intenzitásának arányosnak kell lennie a hatással, amelyet a kockázati tényezők bemeneti adatainak összehangolása gyakorol az elméleti változásokra és az eredményvizsgálat eredményeire, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 15. cikkének (2) bekezdésében említetteknek megfelelően.

- (8) A (3) bekezdés b) pontja iii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok:
- a) meghatározzák azokat a leglényegesebb kockázati tényezőket, amelyekre az intézmény az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében említett eljárást alkalmazta;
 - b) az a) pontban említett kockázati tényezők tekintetében átfogó ismereteket szereznek az értékelési rendszerek azon technikáiról, amelyeket a kockázati tényező értékének a bemeneti adatokból történő kiszámításához használnak, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említettek szerint;
 - c) e bekezdés b) pontja alapján értékelik, hogy teljesülnek-e az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében említett feltételek, figyelembe véve az említett rendelet 15. cikkének (3) bekezdésével összhangban adott indokolást.

Az illetékes hatóság által végzett értékelés intenzitásának arányosnak kell lennie a hatással, amelyet a kockázati tényezők értékeinek összehangolása gyakorol az elméleti változásokra és az eredményvizsgálat eredményeire, az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendelet 15. cikkének (2) bekezdésében említetteknek megfelelően.

5. SZAKASZ

A devizakockázat és az árukockázat nem kereskedési könyvi kezelésére vonatkozó követelményeknek való megfelelés értékelése

39. cikk

A nem kereskedési könyvi devizakockázat és árukockázat miatti szavatolótőke-követelmény kiszámításának értékelése

- (1) Annak ellenőrzése során, hogy egy intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdése e) pontjának a nem kereskedési könyvi pozíciók piaci kockázatához kapcsolódó szavatolótőke-követelmények kiszámítása tekintetében, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az említett cikkben említett belső szabályok meghatározzák-e:
- a) azon nem kereskedési könyvi devizapozíciók körét, amelyekre vonatkozóan az intézmény a szavatolótőke-követelményt az alternatív belső modellen alapuló módszerrel számítja ki, és adott esetben annak indokolását, hogy egyes pozíciókat miért zártak ki ezek köréből;
 - b) azon nem kereskedési könyvi árupozíciók körét, amelyekre vonatkozóan az intézmény a szavatolótőke-követelményt az alternatív belső modellen alapuló módszerrel számítja ki, és adott esetben annak indokolását, hogy egyes pozíciókat miért zártak ki ezek köréből;
 - c) a devizaárfolyam-kockázatnak kitett, de árukockázatnak nem kitett pozíciók esetében:
 - i. hogy a devizaárfolyam-kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmények kiszámításához használt érték az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében említett utolsó rendelkezésre álló könyv szerinti érték vagy az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett utolsó rendelkezésre álló valós érték-e, és az említett érték újraszámításának gyakoriságát;

- ii. hogy vannak-e olyan kereskedési részlegek, amelyeknek az árfolyamhoz képest nem lineárisan változó pozíciói az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében és 5. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett eljárás hatálya alá tartoznak, és adott esetben annak okát, hogy az eltérést egyes kereskedési részlegek esetében alkalmazzák, míg más kereskedési részlegek esetében nem;
 - d) azokat a kereskedési részlegeket, amelyek esetében a portfólió értékének hipotetikus és tényleges változásait az árukockázatnak vagy az árukockázatnak és a devizaárfolyam-kockázatnak egyaránt kitett nem kereskedési könyvi pozíciókkal kapcsolatban az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összhangban számítják ki, valamint azokat a kereskedési részlegeket, amelyek esetében a változásokat az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjával összhangban számítják ki, valamint e választás okát.
- (2) Annak értékelése során, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e a nem kereskedési könyvi pozíciók piaci kockázatához kapcsolódó szavatolótőke-követelmények kiszámítása tekintetében, az illetékes hatóságok:
- a) ellenőrzik, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett belső eljárások biztosítják-e:
 - i. az alternatív belső modellen alapuló módszer hatálya alá tartozó nem kereskedési könyvi pozíciók nyomonkövethetőségét, valamint a piaci kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmények kiszámításának alapjául szolgáló könyv szerinti értékek vagy valós értékek helyességét, az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. és 4. cikkében előírtak szerint;
 - ii. hogy egy adott napon elkönyvelt, devizaárfolyam-kockázatnak vagy árukockázatnak kitett nem kereskedési könyvi pozíciókat figyelembe veszik az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték kiszámításához és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforratókönyvi kockázati mérték kiszámításához;
 - iii. hogy a devizaárfolyam-kockázatnak kitett pozíciók köre magában foglalja a beszámoló pénznemében a konszolidáció különböző szintjein bekövetkezett változásból eredő devizaárfolyam-kockázati pozíciókat (a továbbiakban: átváltási kockázat);
 - iv. az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében és 5. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett eljárás alkalmazási feltételeit teljesítő devizapozíciók helyes azonosítását, amennyiben az intézmény ezt az eljárást alkalmazza;
 - v. az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (6) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő tételek helyes és teljes azonosítását;
 - b) a devizaárfolyam-kockázatnak kitett pozíciókhoz kapcsolódó szavatolótőke-követelményeknek az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkében említett kiszámításával kapcsolatban ellenőrzik, hogy:
 - i. azokat a devizapozíciókat, amelyekre az intézmény az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében és 5. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében meghatározott eltérést alkalmazza, megkülönböztetik-e azoktól a devizapozícióktól, amelyekre az intézmény nem alkalmazza ezt az eltérést;
 - ii. a jövőbeli sokkokra vonatkozó forgatókönyv alkalmazása előtti pozícióérték meghatározása céljából csak az utolsó rendelkezésre álló könyv szerinti érték vagy valós érték devizaárfolyam-kockázati tényezőt frissítik-e, kivéve, ha az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében említett eljárást alkalmazzák, az említett rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint;
 - iii. a jövőbeli sokkokra vonatkozó forgatókönyv alkalmazása előtti pozícióérték meghatározása céljából valamennyi kockázati tényezőt frissítették-e azon pozíciók esetében, amelyekre az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikke (1) bekezdésének második albekezdése szerinti eljárást alkalmazzák, az említett rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében előírtak szerint;
 - c) az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (6) bekezdésében említett feltételeknek megfelelő tételekkel kapcsolatban ellenőrzik, hogy:
 - i. az intézmény által az értékvesztést kiváltó események azonosítására meghatározott kritériumok megfelelőek a múltbeli adatok és a múltbeli események alapján;
 - ii. az i. alpontban említett kritériumok összhangban vannak az értékvesztési kockázat belső kockázatkezelésével;

- iii. az i. alpontban említett eseményeket követően elismert értékvesztés szintje objektív indokoláson alapul;
- d) az árukockázatnak vagy az árukockázatnak és a devizaárfolyam-kockázatnak egyaránt kitett pozíciókhoz kapcsolódó szavatolótőke-követelményeknek az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkében említett kiszámításával kapcsolatban ellenőrzik, hogy a jövőbeli sokkokra vonatkozó forgatókönyveket csak a tág árukockázati tényező kategóriájához és adott esetben a tág devizaárfolyam-kockázati tényező kategóriához tartozó kockázati tényezőkre alkalmazzák-e;
- e) ellenőrzik, hogy a devizaárfolyam-kockázatnak vagy árukockázatnak kitett nem kereskedési könyvi pozíciókkal kapcsolatos hipotetikus és tényleges változásokat az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének megfelelően számítják-e ki.

Az a) pont iii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény hogyan veszi figyelembe a belső kockázatmérési modellben a csoport különböző szervezeteitől származó nettó nyitott pozíciókat.

(3) A (2) bekezdés a) pontja ii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a következő módszerek bármelyikét alkalmazhatják:

- a) a nem kereskedési könyvi pozíciók egy adott vonatkozási időpontban vett mintáján ellenőrzik, hogy ezek a pozíciók az adott vonatkozási időpontban a várható többletvesztés-kockázati mértékben vagy a stresszforgatókönyvi kockázati mértékben figyelembe vett pozíciók körébe, vagy az alternatív sztenderd módszer pozícióinak körébe tartoznak-e;
- b) előírják az intézmény számára, hogy egyeztesse egyrészt az adott vonatkozási időpontban felvett nem kereskedési könyvi pozíciókat, másrészt azokat a nem kereskedési könyvi pozíciókat, amelyek az adott vonatkozási időpontban a belső kockázatmérési modell és az alternatív sztenderd módszer hatálya alá tartoznak.

(4) A (2) bekezdés a) pontja iii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy bocsásson rendelkezésre olyan pozíció típusokat, amelyek a modellben szerepelnek, és amelyek olyan eszközökből és kötelezettségekből származnak, amelyek nem vonnak maguk után piaci kockázatot, ha a szavatolótőke-követelményt egyedi szinten számítják ki, de az átváltási kockázat miatt maguk után vonnak ilyen kockázatot, ha a szavatolótőke-követelményt konszolidált szinten számítják ki.

(5) A (2) bekezdés a) pontjának v. alpontja alkalmazásában az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy a szavatolótőke-követelmény alternatív belső modellen alapuló módszerrel történő kiszámítása tekintetében az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (6) bekezdésében említett feltételeket teljesítőként azonosított tételeket hangolja össze az e feltételeknek az alkalmazandó számviteli szabályozással összhangban megfelelő tételekkel.

(6) A (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a nem kereskedési könyvi pozíciók mintáján és az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámításához használt referencia-időpont tekintetében a következő értékelési módszert alkalmazhatják:

- a) előírják az intézmény számára, hogy nyújtsa be az alábbiak listáját:
 - i. a szavatolótőke-követelménynek az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkében előírtak szerinti kiszámításához alapul szolgáló valós érték meghatározásához inputként használt kockázati tényezők;
 - ii. az i. alpontban említett kockázati tényezők közül azon kockázati tényezők, amelyekre az intézmény jövőbeli sokkokra vonatkozó forgatókönyveket alkalmaz az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték kiszámításához és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámításához;
- b) előírják az intézmény számára, hogy adja meg az a) pontban említett kockázati tényezőknek a következő időpontokra vonatkozó értékét:
 - i. az az időpont, amikor az utolsó rendelkezésre álló valós értéket meghatározták;
 - ii. a várható többletvesztés-kockázati mérték vagy a stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámítására vonatkozó adott referencia-időpont;

- c) ellenőrzik, hogy:
- azon pozíciók esetében, amelyeknél nem alkalmazzák az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében meghatározott eljárást, a devizaárfolyam-kockázatot nem tükröző kockázati tényezők értékét nem frissítették-e a b) pont i. és ii. alpontjában említett két időpont között;
 - azon pozíciók esetében, amelyeknél alkalmazzák az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében meghatározott eljárást, valamennyi kockázati tényező értékét frissítették-e a b) pont i. és ii. alpontjában említett két időpont között;
 - az a) pont ii. alpontjában említett kockázati tényezők csak a devizaárfolyam-kockázatra vonatkoznak-e, függetlenül attól, hogy az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében meghatározott eljárást alkalmazzák-e.

(7) A (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a nem kereskedési könyvi pozíciók mintáján és az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletveszteség-kockázati mérték és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforгатókönyvi kockázati mérték kiszámításához használt referencia-időpont tekintetében a következő értékelési módszert alkalmazhatják:

- értékelik, hogy az intézmény hogyan különíti el a devizaárfolyam-kockázati tényezőket a pozíció könyv szerinti értékének meghatározásához használt egyéb inputoktól;
- előírják az intézmény számára, hogy adja meg az a) pontban említett devizakockázati tényezők közül azon kockázati tényezők listáját, amelyekre az intézmény jövőbeli sokkokra vonatkozó forгатókönyveket alkalmaz az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletveszteség-kockázati mérték és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforгатókönyvi kockázati mérték kiszámításához;
- bekéri a könyv szerinti érték meghatározásához használt devizaárfolyam-kockázati tényezőknek és egyéb inputoknak a következő időpontokra vonatkozó értékét:
 - az az időpont, amikor az utolsó rendelkezésre álló könyv szerinti értéket meghatározták;
 - a várható többletveszteség-kockázati mérték és a stresszforгатókönyvi kockázati mérték kiszámítására vonatkozó adott referencia-időpont;

- d) ellenőrzik, hogy:
- azon pozíciók esetében, amelyeknél nem alkalmazzák az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében meghatározott eljárást, a devizaárfolyam-kockázatot nem tükröző értékelési inputokat nem frissítették-e a c) pont i. és ii. alpontjában említett két időpont között;
 - azon pozíciók esetében, amelyeknél alkalmazzák az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében meghatározott eljárást, a devizaárfolyam-kockázati tényezőket is magukban foglaló értékelési inputokat frissítették-e a c) pont i. és ii. alpontjában említett két időpont között;
 - a b) pontban említett kockázati tényezők csak a devizaárfolyam-kockázatra vonatkoznak-e, függetlenül attól, hogy az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (4) bekezdésében meghatározott eljárást alkalmazzák-e.

(8) A (2) bekezdés d) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a nem kereskedési könyvi pozíciók mintáján és az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletveszteség-kockázati mérték és az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforгатókönyvi kockázati mérték kiszámításához használt referencia-időpont tekintetében a következő értékelési módszert alkalmazhatják:

- előírják az intézmény számára, hogy nyújtsa be az alábbiak listáját:
 - a szavatoló-tőke-követelménynek az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkében előírtak szerinti kiszámításához alapul szolgáló valós érték meghatározásához inputként használt kockázati tényezők;
 - az a) pontban említett listán szereplő kockázati tényezők közül azon kockázati tényezők, amelyekre az intézmény jövőbeli sokkra vonatkozó forгатókönyvet alkalmaz az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletveszteség-kockázati mérték kiszámításához, vagy szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forгатókönyvet alkalmaz az említett rendelet 325bk. cikkében említett stresszforгатókönyvi kockázati mérték kiszámításához;

- b) ellenőrzik, hogy az a) pont ii. alpontjában említett listában csak árukockázatot és adott esetben devizaárfolyam-kockázatot tükröző kockázati tényezők szerepelnek-e.
- (9) A (2) bekezdés e) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a következő értékelési módszert alkalmazhatják nem kereskedési könyvi pozíciók mintáján:
 - a) előírják az intézmény számára, hogy adjon leírást a pozíció könyv szerinti vagy valós értékének meghatározásához használt értékelési inputokról;
 - b) előírják az intézmény számára, hogy adja meg ezen értékelési inputoknak az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikkében említett kockázatosított érték kiszámítását követő nap végi és az azt megelőző nap végi, a portfólióérték hipotetikus és tényleges változásainak kiszámításához használt értékeit;
 - c) ellenőrzik, hogy az értékelés tárgyát képező pozíciótól függően az értékeket az (EU) 2023/1577 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően frissítik-e vagy változatlanul tartják-e.

6. SZAKASZ

A várható többletveszteség-kockázati mértékek és a stresszforгатókönyvi kockázati mérték kiszámításának értékelése

1. alszakasz

A várható többletveszteség-kockázati mértékek és a stresszforгатókönyvi kockázati mérték kiszámítása tekintetében egyaránt releváns kérdések értékelése

40. cikk

A belső kockázatmérési modell nem lineáris tényezők mérésére való alkalmasságának értékelése

- (1) Annak értékelése során, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bh. cikke (1) bekezdése b) pontjának az érzékenységen alapuló módszert alkalmazó intézmény számára előírt, a belső kockázatmérési modell hatékonyságára és azon képességére vonatkozó követelmények tekintetében, amelyek az opciók és egyéb termékek nem lineáris jellegének mérésére irányulnak, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy:
 - a) a belső kockázatmérési modell legalább a közelítő Taylor-sorok első és második lényeges tagját figyelembe veszi – beleértve a kockázati tényezők lényeges közös mozgásai képviselte cross-gamma kockázatot is – annak érdekében, hogy tükrözze az áraknak a releváns kockázati tényezők módosulása nyomán bekövetkező változásait;
 - b) az érzékenységen alapuló megközelítés megfelelő eredményekhez vezet, beleértve azokat az eseteket is, amikor a kockázati tényezőket súlyos sokkhatásnak teszik ki.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóságok a következő lépéseket alkalmazhatják a következő sorrendben:
 - a) azonosítják azokat a termékeket, amelyek esetében vizsgálni kívánják a közelítő Taylor-sorok tagjainak lényegességét, valamint az érzékenységen alapuló megközelítés megfelelőségét súlyos sokkhatás esetén;
 - b) azonosítják a stresszidőszak azon munkanapját, amikor az említett termékek kockázati tényezői tekintetében megfigyelt hozamok különösen magasak voltak, amennyiben pozitívak, vagy különösen alacsonyok voltak, amennyiben negatívak;
 - c) előírják az intézmény számára, hogy az említett termékek értékében bekövetkező hipotetikus és elméleti változásokat az (EU) 2022/2059 felhatalmazáson alapuló rendeletnek megfelelően számítsa ki, a b) pontnak megfelelően azonosított üzleti nap hozamai szerint azonosított forгатókönyv alapján;
 - d) a c) pontban említett számítás eredményei alapján értékelik, hogy az érzékenységen alapuló megközelítés megfelelő eredményekhez vezet-e.

2. alszakasz

A várható többletveszteség-kockázati mértékek kiszámítása tekintetében releváns kérdések értékelése

41. cikk

A várható többletveszteség-kockázati mérték kiszámításának értékelése

(1) Annak értékelése során, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e a korlátozás nélküli várható többletveszteség-mértékeknek és a részleges várható többletveszteség-mértékeknek minden tág kockázattényező-kategóriára vonatkozó, az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkének (4) bekezdésében említett csökkentett gyakorisággal történő kiszámítása tekintetében, az illetékes hatóságok:

- a) elemzik, hogy az intézmény milyen eljárást használ a hét azon napjának meghatározásához, amelyre vonatkozóan az említett mértékeket kiszámítják;
- b) ellenőrzik, hogy a számítási gyakoriság csökkentése nem vezet-e a kockázat alulbecsléséhez.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában az illetékes hatóságok:

- a) ellenőrzik, hogy az intézmény által elvégzett elemzés megfelelő-e annak bizonyítására, hogy a kockázatot nem becsülik alul;
- b) ellenőrzik, hogy az UES_t , PES_t^{RS} , PES_t^{FC} és PES_t^{RC} napi értékeinek az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkének (1) bekezdése által előírtak szerinti, az összes portfóliópozícióra számított változása nem eredményez-e szisztematikusan alacsonyabb kockázati profilt az intézmény által kiválasztott napon.

(3) A (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok szisztematikusan alacsonyabb kockázati profilra utaló jelek esetén az alábbiakkal egészíthetik ki értékelésüket:

- a) előírják az intézmény számára, hogy naponta és egy adott időszakra számítsa ki az UES_t^i korlátozás nélküli várható többletveszteség-mértékeket és a $PES_t^{RS,i}$, $PES_t^{FC,i}$ és $PES_t^{RC,i}$ részleges várható többletveszteség-mértékeket minden tág kockázattényező-kategóriára;
- b) elemzik, hogy ezek a mértékek szisztematikusan alacsonyabbak-e az intézmény által választott napon.

42. cikk

A részleges várható többletveszteség-mértékek kiszámításának értékelése

(1) Annak értékelése során, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e a részleges várható többletveszteség-mértékeknek az említett rendelet 325bc. cikkében meghatározott kiszámítása tekintetében, az illetékes hatóságok:

- a) ellenőrzik, hogy az intézmény által a várható többletveszteség-kockázati mérték becsléséhez használt becslőfüggvény konceptuálisan megbízható és elfogadható pontosságú-e;
- b) ellenőrzik, hogy a $PES_t(T)$ és $PES_t(T,j)$ részleges várható többletveszteség-mértékeknek az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikkének (1) bekezdésében előírtaknak megfelelő kiszámításakor az intézmény azonosítja-e egy adott pozíció kockázati tényezőinek tényleges likviditási horizontjait, figyelembe véve a pozíció lejárata az említett rendelet 325bd. cikkének (4) bekezdésével összhangban;
- c) ellenőrzik, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett belső szabályok részeként az intézmény megállapított-e olyan objektív kritériumokat, amelyek alkalmasak az említett rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett modellezhető kockázati tényezők részalmazát alkotó kockázati tényezők kiválasztására;

- d) ellenőrzik, hogy a modellezhető kockázati tényezők az intézmény által az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összhangban kiválasztott részhalmazába nem tartozó kockázati tényezők a PES_t^{RC} , $PES_t^{RC,i}$ és PES_t^{RS} , $PES_t^{RS,i}$ kiszámítása során konstansak-e;
- e) ellenőrzik, hogy a PES_t^{FC} , PES_t^{RC} , $PES_t^{FC,i}$, $PES_t^{RC,i}$ kiszámításához használt technikák azonosak-e a PES_t^{RS} , $PES_t^{RS,i}$ kiszámításához használt technikákkal, eltekintve az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikkének (2)–(4) bekezdésében meghatározott követelmények teljesítésének biztosításához szükséges eltérésektől;
- f) ellenőrzik, hogy a PES_t^{FC} , PES_t^{RC} , $PES_t^{FC,i}$, $PES_t^{RC,i}$ kiszámítása során az intézmény egyenlően súlyozott adatokat használ-e a megfigyelési időszakban;
- g) a stresszidőszak meghatározásával kapcsolatban ellenőrzik, hogy a stresszidőszak meghatározása céljából vizsgált 12 hónapos gördülő időszak az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említettek szerint legalább 2007. január 1-jén kezdődik-e, és hogy az intézmény belső szabályai meghatározzák-e a stresszidőszak aktualizálásának gyakoriságát a részleges várható többletveszteség-mértékek kiszámításához, valamint az aktualizálást kiváltó egyéb alkalmazandó kritériumokat.

Az e) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok áttekintő képet alkotnak a részleges várható többletveszteség-mértékeknek az intézmény által a közelmúltbeli 12 hónapos időszakra és a stresszidőszakra kalibrált kiszámítása során alkalmazott technikák közötti különbségekről, és ellenőrzik, hogy ezek a különbségek nem haladják-e meg az 575/2013/EU rendeletben meghatározott követelményeknek való megfeleléshez szükséges mértéket.

A g) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok – a korábbi aktualizálások alapján is – ellenőrzik, hogy a stresszidőszakot legalább negyedévente frissítik-e, és hogy az intézmény megfelelt-e a belső szabályaiban esetlegesen meghatározott valamennyi kritériumnak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja alkalmazásában az illetékes hatóságok:

- a) ellenőrzik, hogy az intézmény hogyan választja ki az általa használt becslőfüggvényt, és hogy milyen elemzés készült e döntés alátámasztására;
- b) ellenőrzik, hogy a várható többletveszteség becslőfüggvénye az 575/2013/EU rendelet 325bf. cikkében említett kockázatosított értékek becslőfüggvénye integráljának felel-e meg, amely a nulla és egy közötti farok-valószínűség és a vonatkozó konfidenciaszint különbségének, valamint az 1 mínusz a vonatkozó konfidenciaszint különbségének a hányadosaként leírható függvényt jelenti, vagy egy konzervatívabb választásnak;
- c) összehasonlíthatják az intézmény által a kockázatosított értékek és a várható többletveszteség kiszámításához használt becslőfüggvényeket az 1. táblázatban szereplő becslőfüggvényekkel.

1. táblázat

A kockáztatott értékek becslésére szolgáló becslőfüggvények	A várható többletveszteség becslésére szolgáló becslőfüggvények
$Q_{\text{emp}}(\alpha) = X_{(M_{\text{emp}} + 1)}$	$\text{ES}_{\text{emp}} = \frac{-1}{\alpha \bullet N} \left(\sum_{i=1}^{M_{\text{emp}}} X_{(i)} + R_{\text{emp}} \bullet X_{(M_{\text{emp}} + 1)} \right);$ $\text{ES}_{\text{SAE}} = \frac{-1}{M_{\text{emp}}} \sum_{i=1}^{M_{\text{emp}}} X_{(i)}$
$Q_{\text{lin}}(\alpha) = \begin{cases} (1 - R_{\text{lin}})X_{(M_{\text{lin}})} + R_{\text{lin}}X_{(M_{\text{lin}} + 1)}, & \text{for } M_{\text{lin}} \geq 1 \\ X_{(1)}, & \text{for } M_{\text{lin}} = 0 \end{cases}$	$\text{ES}_{\text{lin}} = \frac{-1}{\alpha \bullet (N + 1)} \left(\frac{3}{2} X_{(1)} + \sum_{i=2}^{M_{\text{lin}} - 1} X_{(i)} + \frac{1 + 2R_{\text{lin}} - R_{\text{lin}}^2}{2} X_{(M_{\text{lin}})} + \frac{R_{\text{lin}}^2}{2} X_{(M_{\text{lin}} + 1)} \right)$
$Q_{\text{lin_extra}}(\alpha) = \begin{cases} (1 - R_{\text{lin}}) \bullet X_{(M_{\text{lin}})} + R_{\text{lin}} \bullet X_{(M_{\text{lin}} + 1)}, & \text{for } M_{\text{lin}} \geq 1 \\ \frac{X_{(1)}}{(\alpha \bullet (N + 1))^3}, & \text{for } M_{\text{lin}} = 0 \end{cases}$	$\text{ES}_{\text{lin_extra}} = \frac{-1}{\alpha \bullet (N + 1)} \left(2 \bullet X_{(1)} + \sum_{i=2}^{M_{\text{lin}} - 1} X_{(i)} + \frac{1 + 2R_{\text{lin}} - R_{\text{lin}}^2}{2} X_{(M_{\text{lin}})} + \frac{R_{\text{lin}}^2}{2} X_{(M_{\text{lin}} + 1)} \right)$

Ahol:
 $X_{(i)}$ a becsléshez használt $\{X_i\}$ mintában szereplő i -edik legalacsonyabb érték, azaz $X_{(1)}$ valamely P/L-mintában a legsúlyosabb veszteség, tipikusan egy nagy negatív szám;
 N a becsléshez használt $\{X_i\}$ mintában szereplő értékek száma;
 α a farok-valószínűség, azaz 1 mínusz a konfidenciaszint;

$\lfloor \dots \rfloor$ a független változók egészrésze;
 $M_{\text{emp}} = \lfloor \alpha \bullet N \rfloor$ és a várható többletveszteségre feltételezve, hogy $M_{\text{emp}} < N$, azaz egy minta bal farkára számolva;
 $R_{\text{emp}} = \alpha \bullet N - \lfloor \alpha \bullet N \rfloor$;
 $M_{\text{lin}} = \lfloor \alpha \bullet (N + 1) \rfloor$ és a várható többletveszteségre feltételezve, hogy $M_{\text{lin}} \geq 2$, azaz a P/L-minta α -farkában több mint egy veszteség fordul elő;
 $R_{\text{lin}} = \alpha \bullet (N + 1) - \lfloor \alpha \bullet (N + 1) \rfloor$.

- d) amennyiben a várható többletveszteség-kockázati mértékek kiszámítása Monte Carlo-szimulációkon alapul, ellenőrzik, hogy a szimulációk száma biztosítja-e a stabil eredményekhez vezető konvergenciát.

A d) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok felülvizsgálják a szimulációk számának meghatározása érdekében elvégzett intézményi teszteket, valamint azokat a statisztikai teszteket, amelyek biztosítják, hogy a szimuláció létrehozásához használt szekvenciák véletlenszerűségi tulajdonságai megfelelőek legyenek. Amennyiben az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy a tesztek elégtelenek, alkalmazhatja a (4) bekezdésben említett értékelési módszert.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában az illetékes hatóságok:

- a) előírják az intézmény számára, hogy 95 %-os konfidenciaszinten adja meg a Monte Carlo-szimulációk statisztikai hibáját, és ellenőrzik, hogy az ilyen statisztikai hiba mérésére alkalmazott módszer megbízható-e;
- b) előírják az intézmény számára, hogy a várható többletveszteség-kockázati mértékeket több különböző kiinduló állapotból („seed”) számítsa ki, az összes többi feltételezés változatlansága mellett;
- c) értékeli, hogy a b) pont szerinti számításból eredő, eltérő kiinduló állapotból számított várható többletveszteség-kockázati mértékek közötti különbségek összegegyeztetetők-e a) pontban említett statisztikai hibával;
- d) amennyiben az illetékes hatóságok a c) pontban említett eredményeket összegegyeztetetetlennek ítélik, értékeli az összegegyeztetetlenség kiváltó okát, és értékeli az annak biztosításához szükséges szimulációk számát, hogy a statisztikai hiba 5 % alatt maradjon.

(4) Az (1) bekezdés c) pontja alkalmazásában az illetékes hatóságok:

- a) áttekintő képet alkotnak az intézmény által választott kockázati tényezőkről, és ellenőrzik, hogy:
 - i. a kritériumok biztosítják-e, hogy a modellezhető kockázati tényezők választott típusai megfelelően lefedik-e a modellezhető kockázati tényezők azon teljes halmazát, amelynek az intézmény ki van téve;
 - ii. a kritériumok olyanok-e, hogy idővel várhatóan túllépik az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett küszöbértéket;
 - iii. az intézmény teszteli-e a modellezhető kockázati tényezők alternatív részalmazait annak biztosítása érdekében, hogy választása ne becsülje alul a szavatolótőke-követelményeket;
 - iv. az intézmény választása során előnyben részesíti-e azon kockázati tényezőket, amelyekre vonatkozóan rendelkezésre állnak stresszidőszaki adatok, azokkal a kockázati tényezőkkel szemben, amelyekre helyettesítő értékeket használhatók, és amennyiben nem, az illetékes hatóságok értékeli, hogy az intézmény miért nem alkalmazta ezt a kritériumot, és hogy egy eltérő kiválasztás javítaná-e a korlátozás nélküli és részleges várható többletveszteség-mérték minőségét;
- b) ellenőrzik, hogy amennyiben a pozíció lejárat 10 napnál rövidebb, az összes kockázati tényező tényleges likviditási horizontját 10 napban állapították-e meg, és hogy ez a pozíció nem befolyásolja-e a $PES(T,j)$ kiszámítását, ha $j \geq 2$;
- c) amennyiben a pozíció lejárat Mat nap, ahol $10 \text{ days} \leq Mat \leq 120 \text{ days}$, ellenőrzik, hogy:
 - i. az adott pozíció $SubCatLH \geq Mat$ likviditási horizonttal rendelkező valamennyi kockázati tényezőjét olyan tényleges likviditási horizontba sorolták, amely az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikkének (1) bekezdésében található 1. táblázatban megadott likviditási horizontok közül a legrövidebb olyan időhorizont, amely a Mat lejáratnál egyenlő vagy annál nagyobb;
 - ii. a pozíció nem érinti a $PES(T,j)$ kiszámítását egyetlen olyan j -re sem, amely nagyobb, mint az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikkének (1) bekezdésében található 1. táblázatban megadott likviditási horizontok közül a legrövidebb olyan időhorizont, amely a Mat lejárat-tal egyenlő vagy annál nagyobb;
- d) ellenőrzik, hogy amennyiben a pozíció lejárat Mat nap, ahol $Mat > 120 \text{ days}$, az intézmény az adott pozíció valamennyi kockázati tényezőjét a kockázati tényezőkhöz rendelt $SubCatLH$ likviditási horizontnak megfelelő tényleges likviditási horizonthoz rendelte-e;
- e) ellenőrzik, hogy a $PES(T,j)$ kiszámítása során konstansak-e azon kockázati tényezők, amelyek tényleges likviditási horizontja alacsonyabb, mint a j indexhez tartozó likviditási horizont.

Az a) pont ii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok értékelik, hogy az intézmény az előző negyedekben milyen mértékben haladta meg a küszöbértéket.

Az a) pont iii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok – amennyiben úgy ítélik meg, hogy az alternatív részalmazok intézményi tesztelése nem elegendő – előírhatják az intézmény számára, hogy vizsgáljon meg alternatív részalmazokat, és értékelje, hogy az alternatív lehetőségek lényeges különbségekhez vezetnek-e a szavatolótőke-követelmények tekintetében.

43. cikk

Az eloszlási és statisztikai feltételezések értékelése

(1) Annak értékelése során, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mértékekre vonatkozó azon követelmény tekintetében, miszerint azoknak az említett rendelet 325bc. cikke (2) bekezdése c) pontjának és 325bc. cikke (4) bekezdése c) pontjának megfelelően tükrözniük kell a múltban megfigyelt adatokat, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy:

- a) kellően indokoltak-e a modellben használt eloszlási és egyéb releváns statisztikai feltételezések, beleértve a volatilitást és a korrelációkat is, többek között a várható többletvesztés kiszámítása szempontjából releváns eloszlások farka tekintetében;
- b) az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mértékek kiszámítása során a jövőbeli sokkokra vonatkozó forgatókönyv alkalmazásakor az intézmény által használt, a kockázati tényezők együttes mozgását tükröző empirikus korrelációk korábban megfigyelt adatokon alapulnak-e az említett rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének c) pontjával és 325bc. cikke (4) bekezdésének c) pontjával összhangban.

Az első albekezdés b) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok adott esetben előírhatják az intézmény számára, hogy:

- a) adja meg az idősorok egy mintáját;
- b) számítsa ki az említett idősorok közötti empirikus korrelációkat;
- c) ellenőrizze, hogy a b) pontban említett korrelációk nem térnek-e el lényegesen az intézmény belső kockázatomérési modelljében használt korrelációktól.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóságok az idősorok egy mintája alapján összehasonlítják a következőket:

- a) a részleges várható többletvesztés-mérték kiszámítása során egy adott kockázati tényezőre alkalmazott jövőbeli sokkokra vonatkozó forgatókönyv volatilitása és egyéb eloszlási tulajdonságai;
- b) az adott kockázati tényező esetében megfigyelt hozamok volatilitása és egyéb eloszlási tulajdonságai.

Az illetékes hatóságok az (1) bekezdésben említett értékelést az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikke (4) bekezdésének c) pontjában említett időszak és az említett rendelet 325bc. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett pénzügyi stresszhelyzeti időszak alapján egyaránt elvégzik.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóságok a kockázati tényezők egy mintáján további teszteket, például normalitásvizsgálatot is végezhetnek annak megállapítása érdekében, hogy az intézmény által feltételezett eloszlások megfelelőek-e. Az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy adja meg, milyen hatást gyakorolna az alternatív eloszlások alkalmazása a várható többletvesztés-kockázati mértékekre.

3. alszakasz

A stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámítása tekintetében releváns kérdések értékelése

44. cikk

A stresszforgatókönyvi kockázati mérték értékelése

- (1) Annak értékelése során, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdése e) pontjának a szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forgatókönyv meghatározásával kapcsolatos követelmények tekintetében, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az említett pontban említett belső szabályok megfelelnek-e az alábbi követelmények mindegyikének:
- a) a belső szabályok megfelelnek az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 21. cikkének;
 - b) a belső szabályok előírják naprakész nyilvántartás készítését, amely minden egyes nem modellezhető kockázati tényező esetében:
 - i. ismerteti a kockázati tényezőt;
 - ii. meghatározza az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikkével összhangban a kockázati tényezőhöz rendelt likviditási horizontot;
 - iii. meghatározza, hogy az intézmény a szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forgatókönyvet az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 2., 3., 5. és 6. cikkében említett közvetlen vagy lépcsős módszerrel számítja-e ki, vagy az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkével összhangban szabályozói forgatókönyv szerint határozza-e meg;
 - iv. amennyiben az intézmény a lépcsős módszert alkalmazza, feltünteti, hogy a lefelé és felfelé kalibrált sokkok meghatározása historikus, aszimmetrikus szigma vagy tartalékmódszerrel történik-e;
 - v. azon kockázati tényezők esetében, amelyek vonatkozásában az intézmény az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkével összhangban a szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó szabályozói forgatókönyvet alkalmaz, indokolja ezt a választást;
 - vi. meghatározza, hogy a kockázati tényező valamely kategória része-e, és ha igen, melyiknek;
 - c) a belső szabályok meghatározzák az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke a) pontjának i. alpontjában és 4. cikke a) pontjának i. alpontjában említett azon kritériumokat, amelyek meghatározzák, hogy mikor kell alkalmazni az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 2., 3., 5. és 6. cikkében említett közvetlen vagy lépcsős módszert bármely nem modellezhető kockázati tényező vagy nem modellezhető sztenderd kategória tekintetében;
 - d) a belső szabályok az 575/2013/EU rendelet 325bk. cikkében említett stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámítása és az említett rendelet 325bb. cikkében említett várható többletvesztés-kockázati mérték kiszámítása tekintetében konzisztens módon határozzák meg a munkanapok és a nem munkanapok azonosítására szolgáló kritériumokat;
 - e) a belső szabályok meghatározzák azon kockázati tényezők azonosítására szolgáló kritériumokat, amelyek tekintetében az intézmény az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkével összhangban szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó szabályozói forgatókönyv alkalmazásával határozza meg a stresszforgatókönyv kockázati mértékét;
 - f) a belső szabályok előírják, hogy az intézménynek nyomon kell követnie az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikkének (3) bekezdésében említett árazási problémákat, azok okait, valamint az említett cikk alapján hozott korrekciós intézkedéseket;
 - g) a belső szabályok az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (4) bekezdésével összhangban meghatározzák a szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forgatókönyv meghatározásához használt stresszidőszak frissítésének gyakoriságát, valamint az ilyen stresszidőszak aktualizálását kiváltó egyéb lehetséges kritériumokat.

(2) Annak értékelése során, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e a stresszforatókönyvi kockázati mértéknek az említett rendelet 325bk. cikkében meghatározott kiszámítására vonatkozó követelmények tekintetében, az illetékes hatóságok:

- a) amennyiben az intézmény az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkében említett közvetlen módszert alkalmazza a nem modellezhető kockázati tényezőkkel kapcsolatban:
 - i. ellenőrzik, hogy az intézmény eljárásai megfelelnek-e az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke a) pontjának i. alpontjában említett, az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett belső szabályokban meghatározott kritériumoknak;
 - ii. ellenőrzik, hogy az intézmény az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke a) pontjának ii. alpontjában előírtaknak megfelelően dokumentálja-e és indokolja-e a stresszforatókönyvi kockázati mérték kiszámításához használt módszer módosításait;
 - iii. ellenőrzik, hogy az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke a) pontjának iii. alpontjában említett 20 munkanapos időszakban van-e lényeges eltérés egyfelől a közvetlen módszerrel, másfelől a lépcsős módszerrel számított stresszforatókönyvi kockázati mérték között, és megvizsgálják a lényeges eltérések okait;
- b) amennyiben az intézmény az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkében említett közvetlen módszert alkalmazza a nem modellezhető sztemerd kategóriákkal kapcsolatban:
 - i. ellenőrzik, hogy az intézmény eljárásai megfelelnek-e az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikke a) pontjának i. alpontjában említett, az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett belső szabályokban meghatározott kritériumoknak;
 - ii. ellenőrzik, hogy az intézmény az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikke a) pontjának ii. alpontjában előírtaknak megfelelően dokumentálja-e és indokolja-e a stresszforatókönyvi kockázati mérték kiszámításához használt módszer módosításait;
 - iii. ellenőrzik, hogy az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikke a) pontjának iii. alpontjában említett 20 munkanapos időszakban van-e lényeges eltérés egyfelől a közvetlen módszerrel, másfelől a lépcsős módszerrel számított stresszforatókönyvi kockázati mérték között, és megvizsgálják a lényeges eltérések okait;
- c) a 10 munkanapos hozamidősoroknak az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikkében említett meghatározásával kapcsolatban:
 - i. ellenőrzik, hogy az intézmény az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírtaknak megfelelően nem vesz-e figyelembe munkanaponként egynél több megfigyelést a stresszforatókönyvi kockázati mérték kiszámításához használt idősorokban, és hogy az idősorok csak tényleges piaci adatokat tartalmaznak-e;
 - ii. ellenőrzik, hogy az (1) bekezdés d) pontjában említett, a munkanapok és a nem munkanapok azonosítására szolgáló kritériumokat alkalmazták-e az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikkében említett 10 munkanapos hozam kiszámításához és a stresszidőszaknak az említett rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett, legfeljebb 20 munkanappal történő meghosszabbításához, továbbá ellenőrzik, hogy a 10 munkanapos hozam kiszámításához szükséges lépéseket, beleértve az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett D_r meghatározását, helyesen hajtották-e végre;
 - iii. ellenőrzik, hogy az intézmény által az 575/2013/EU rendelet 325be. cikkével összhangban korábban modellezhetőnek ítélt, nem modellezhető kockázati tényezők idősorai tartalmazzák-e az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikkének (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően azokat a megfigyeléseket, amelyeket az intézmény az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikkében említett jövőbeli sokkokra vonatkozó foratókönyvek kalibrálásához használt;
- d) az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkében említett tartalékmódszer alkalmazásával kapcsolatban:
 - i. ellenőrzik, hogy az intézmények igazolni tudják-e azon nem modellezhető kockázati tényezők vagy nem modellezhető sztemerd kategóriák tekintetében rendelkezésre álló adatok szűkösségét, amelyek esetében az intézmény a tartalékmódszert alkalmazza;
 - ii. ellenőrzik, hogy megfelelően azonosították-e azokat a kockázati tényezőket, amelyek esetében az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (2) és (3) bekezdésében említett módszert kell alkalmazni;

- iii. ellenőrzik, hogy az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (4) bekezdésében említett módszer alkalmazásakor az intézmény által az említett cikk (5) bekezdésében említett feltételeknek megfelelő kockázati tényező kiválasztására alkalmazott módszer olyan felfelé és lefelé irányuló sokkhatások meghatározásához vezet-e, amelyek alkalmazhatók azon kockázati tényezőkre, amelyek esetében a tartalékmódszert alkalmazzák;
- e) előírják az intézmény számára, hogy azonosítsa azokat a nem modellezhető kockázati tényezőket vagy nem modellezhető sztenderd kategóriákat, amelyek esetében az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 17. és 18. cikkében említett nemlinearitási együttható értéke egyenlő az említett cikkek szerinti $\kappa_{\min}$ vagy $\kappa_{\max}$ értékével, és ellenőrzik, hogy a szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forgatókönyv megfelelő-e, vagy az 575/2013/EU rendelet 325bk. cikke (3) bekezdésének b) pontjával összhangban az intézménynek az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkével összhangban a szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó szabályozói forgatókönyvet kell alkalmaznia;
- f) a stresszidőszaknak az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikke szerinti meghatározásával kapcsolatban:
 - i. amennyiben az intézmény az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében említett érték maximalizálásával és az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikkének (4) bekezdésével összhangban érzékenységen alapuló árazási módszerek alkalmazásával határozza meg a stresszidőszakot, ellenőrzik az intézmény által annak bizonyítására végzett elemzés megalapozottságát, hogy az érzékenységen alapuló árazási módszerek által figyelmen kívül hagyott árváltozások nem módosítanak a stresszidőszakot;
 - ii. amennyiben az intézmény az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (2) bekezdésével összhangban a tág kockázati tényező-kategóriába tartozó nem modellezhető kockázati tényezők stresszidőszakát azon 12 hónapos megfigyelési időszak azonosításával határozzák meg, amely maximalizálja a $PES^{RS, i}$ részleges várható többletveszteség mértékét, ellenőrzik az intézmény által annak bizonyítására végzett elemzés megalapozottságát, hogy az azonosított stresszidőszak pénzügyi stresszidőszaknak minősül a nem modellezhető kockázati tényezők tekintetében;
 - iii. ellenőrzik, hogy a stresszidőszak meghatározása céljából vizsgált 12 hónapos gördülő időszakok legalább 2007. január 1-jén kezdődnek-e az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (3) bekezdésében említettek szerint, és ellenőrzik, hogy a stresszidőszak korábbi frissítései megfeleltek-e az (1) bekezdés g) pontjában említett gyakoriságnak és kritériumoknak;
- g) a veszteségek érzékenységen alapuló árképzési módszerekkel történő, az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikkének (3) bekezdésében meghatározott feltételek szerinti kiszámításával kapcsolatban:
 - i. értékeli az árazási problémák észlelésére, az árazási probléma által érintett pénzügyi eszközök és áruk azonosítására, az árazási probléma okainak azonosítására és ezen okok érzékenysége lényegességének meghatározására szolgáló eljárások és módszerek megbízhatóságát;
 - ii. ellenőrzik, hogy a szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forgatókönyvnek egy nem modellezhető kockázati tényezőre való alkalmazását követően az érzékenységen alapuló árazási módszereket csak az említett kockázati tényezővel rendelkező és árazási probléma által érintett pénzügyi eszközökre és árukra alkalmazzák-e az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikkének (3) bekezdésével összhangban;
- h) szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó szabályozói forgatókönyvnek az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkében említett meghatározásával kapcsolatban:
 - i. ellenőrzik az intézmény által annak meghatározására alkalmazott módszer megfelelőségét, hogy egy nem modellezhető kockázati tényező vagy egy nem modellezhető sztenderd kategória változásából eredő maximális veszteség véges-e vagy sem;
 - ii. amennyiben egy nem modellezhető kockázati tényezőhöz vagy egy nem modellezhető kategóriához rendelhető maximális veszteség véges, ellenőrzik, hogy az intézmény pontosan azonosítja-e ezt a maximális veszteséget;
 - iii. amennyiben egy nem modellezhető kockázati tényező vagy egy nem modellezhető sztenderd kategória változásából eredő maximális veszteség nem véges, ellenőrzik, hogy az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikke (2) bekezdésének a) pontjában és 14. cikke (4) bekezdésének a) pontjában említett szakértői módszer keretében alkalmazott eloszlási és statisztikai feltételezések objektív adatokon és megbízható teszteken alapulnak-e, és hogy a jövőbeli sokkra vonatkozó szélsőséges forgatókönyv kellően konzervatív-e;
 - iv. ellenőrzik, hogy:
 - 1. az (1) bekezdés b) pontjában említett nyilvántartásban szereplő információk összhangban vannak-e az említett bekezdés e) pontjában említett kritériumokkal;
 - 2. megfelelnek-e az (1) bekezdés b) pontjában említett nyilvántartásban meghatározott azon kockázati tényezők azonosítására szolgáló kritériumok, amelyek esetében a stresszforgatókönyvi kockázati mértéket szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó szabályozói forgatókönyv meghatározásával nyelik;
 - v) ellenőrzik, hogy az intézmény által az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 16. cikkének (3) és (4) bekezdésével összhangban a kizárólag az idioszinkratikus kockázatot tükröző kockázati tényezők azonosítására használt módszertan és statisztikai tesztek megalapozottak-e.

Az a) pont ii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a benyújtott indokolás megfelel-e az a) pont i. alpontjában említett kritériumoknak, és hogy a kapcsolódó változásokat nem az indokolja, hogy az egyik módszer a másikinál alacsonyabb stresszforgatókönyvi kockázati mértékhez vezet.

A b) pont ii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a benyújtott indokolás megfelel-e a b) pont i. alpontjában említett kritériumoknak, és hogy azt nem az indokolja, hogy az egyik módszer a másikinál alacsonyabb stresszforgatókönyvi kockázati mértékhez vezet.

A g) pont ii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikkének (2) bekezdésével összhangban a kockázatmérési modellben használt árazási módszerek alkalmazásával számítja-e ki az említett kockázati tényezővel rendelkező, de árazási probléma által nem érintett egyéb pénzügyi instrumentumokhoz és árukhoz kapcsolódó veszteségeket.

(3) A (2) bekezdés a) pontjának ii. alpontja és b) pontjának ii. alpontja alkalmazásában az illetékes hatóságok összehasonlíthatják azon kockázati tényezők vagy sztenderd kategóriák stresszforgatókönyvi kockázati mértékét, amelyek esetében változás következett be a módszerben, és értékelhetik, hogy a változások szisztematikusan alacsonyabb stresszforgatókönyvi kockázati mértékhez vezetnek-e.

(4) A (2) bekezdés c) pontja i. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett megfigyelési idősorok egy mintáján ellenőrizhetik, hogy amennyiben az idősorokban szereplő megfigyelések a következő munkanapokon állandóak, a kockázati tényezőre vonatkozó tényleges piaci adatok változatlanok-e. A mintavétel során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük azokat az idősorokat, amelyeket nagy mennyiségű adat jellemez, a következő munkanapok során mért változás nélkül.

(5) A (2) bekezdés c) pontja iii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a kockázati tényezők egy mintáján összehasonlíthatják a kockázati tényezőkre vonatkozó, az intézmény által a kockázati tényező várható veszteségének kiszámításához a kockázati tényező modellezhetősége esetén használt megfigyeléseket a kockázati tényezőkre vonatkozó azon megfigyelésekkel, amelyeket az intézmény a stresszforgatókönyvi kockázati mérték kiszámításához használ.

(6) A (2) bekezdés d) pontjának ii. alpontja alkalmazásában az illetékes hatóságok azon kockázati tényezők egy mintáján, amelyek esetében az intézmény az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (2) vagy (3) bekezdésében említett módszereket alkalmazza, ellenőrizhetik, hogy ezek a kockázati tényezők megfelelnek-e az említett módszertan alkalmazására vonatkozó feltételeknek.

(7) A (2) bekezdés d) pontjának iii. alpontja alkalmazásában az illetékes hatóságok azon kockázati tényezők egy mintáján, amelyek esetében az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (4) bekezdésében említett módszer került alkalmazásra, ellenőrizhetik, hogy a kiválasztott kockázati tényezők megfelelnek-e az említett cikk (5) bekezdésében említett feltételeknek.

Annak ellenőrzése során, hogy a két kockázati tényező az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikke (5) bekezdésének b) pontjával összhangban ugyanolyan jellegű-e, és hogy ezek a kockázati tényezők nem különböznek-e az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikke (5) bekezdésének c) pontjával összhangban a volatilitás alulbecsléséhez vezető jellemzők tekintetében, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a kockázati tényezők azonos fő jellemzőkkel rendelkeznek-e, és hogy a kiválasztott kockázati tényező tartalmaz-e névvel kapcsolatos egyedi kockázatot, ha a nem modellezhető kockázati tényező tartalmaz ilyet.

(8) A (2) bekezdés d) pontjának iii. alpontja alkalmazásában az illetékes hatóságok azon kockázati tényezők egy mintáján, amelyek esetében az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (4) bekezdésében említett módszer került alkalmazásra:

- a) előírhatják az intézmény számára, hogy az általa kiválasztott kockázati tényezők helyett az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (5) bekezdésében említett feltételeknek megfelelő alternatív kockázati tényezőket teszteljen;
- b) összehasonlíthatják az intézmény által kiválasztott kockázati tényezők felhasználásával kapott szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forgatókönyvet és az a) pontban említett alternatív kockázati tényezők alkalmazásával kapott szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forgatókönyvet;

- c) értékelhetik, hogy az intézmény által kiválasztott kockázati tényezők a szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forgatókönyv szisztematikus alulbecsléséhez vezetnek-e;
- (9) A (2) bekezdés d) pontjának iii. alpontja alkalmazásában az illetékes hatóságok azon kockázati tényezők egy mintáján, amelyek esetében az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (4) bekezdésében említett módszer került alkalmazásra, és amelyek esetében az egy éven belüli megfigyelési adatok száma meghaladja a 12-t:
- a) előírhatják az intézmény számára, hogy az említett egyéves időszakra vonatkozóan becsülje meg e kockázati tényezők volatilitását;
- b) előírhatják az intézmény számára, hogy az említett egyéves időszakra és az a) pontban említett kockázati tényezőkre vonatkozóan becsülje meg az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (5) bekezdésével összhangban kiválasztott kockázati tényezők volatilitását;
- c) értékelhetik, hogy az intézmény által kiválasztott kockázati tényezőknek a b) pontban említett becslésből eredő volatilitása szisztematikusan alacsonyabb-e, mint az intézmény kockázatomérési modelljében szereplő kockázati tényezőknek az a) pontban említett becslésből eredő volatilitása.
- (10) A (2) bekezdés e) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a kockázati tényezők és a sztenderd kategóriák egy mintáján:
- a) értékelhetik, hogy a nemlinearitási együttható értéke azért egyenlő-e $\kappa_{\min}$ vagy $\kappa_{\max}$ értékével, mert a κ kiszámításához az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 17. és 18. cikkének megfelelően használt $\frac{\text{loss}_{-1} - 2 \times \text{loss}_0 + \text{loss}_{+1}}{2 \times \text{loss}_0}$ kifejezés számlálójában vagy nevezőjében rendkívül magas vagy rendkívül alacsony értékek szerepelnek;
- b) előírhatják az intézmény számára, hogy ábrázolja a kockázati tényezőknek a szélsőséges jövőbeli sokkforgatókönyv szomszédságában bekövetkező változásaiból eredő veszteséget, és értékelhetik, hogy a veszteségfüggvény profilja különösen konkáv vagy konvex-e az adott szomszédságban.

Az ilyen értékelés elvégzése során az illetékes hatóságok lényegességükre tekintettel választják ki a nem modellezhető kockázati tényezőket és sztenderd kategóriákat.

- (11) A (2) bekezdés f) pontja i. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok adott esetben, és amennyiben a lényeges, nem modellezhető kockázati tényezők vagy nem modellezhető sztenderd kategóriák változásainak megfelelő veszteségek erősen nemlineárisak:
- a) előírhatják az intézmény számára, hogy az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében említett érték maximalizálásával határozza meg a stresszidőszakot az ugyanazon tág kockázati tényező-kategóriába tartozó nem modellezhető kockázati tényezők vagy nem modellezhető sztenderd kategóriák egy halmaza tekintetében és az intézmény által a kockázatomérési modellben az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikkének (2) bekezdésével összhangban alkalmazott árazási módszerek alkalmazásával;
- b) előírhatják az intézmény számára, hogy az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében említett érték maximalizálásával határozza meg a stresszidőszakot az e bekezdés a) pontjában említett halmazra vonatkozóan és az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikkének (4) bekezdésével összhangban érzékenységen alapuló árazási módszerek alkalmazásával;
- c) értékelhetik, hogy az a) és b) pont szerint meghatározott stresszidőszakok lényegesen eltérnek-e egymástól.

A nem modellezhető kockázati tényezőknek vagy a nem modellezhető sztenderd kategóriáknak az első albekezdés a) pontjában említett halmazát lényegességük és a veszteség értékváltozásokhoz viszonyított nemlineáris profilja alapján kell kiválasztani. A nemlineáris veszteségprofilal rendelkező nem modellezhető kockázati tényezők vagy nem modellezhető sztenderd kategóriák azonosításához az illetékes hatóságok alapul vehetik az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 17. vagy 18. cikkének megfelelően kiszámított κ nemlinearitási együttható értékét.

- (12) A (2) bekezdés f) pontja ii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok:
- a) előírhatják az intézmény számára, hogy az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében említett érték maximalizálásával határozza meg a stresszidőszakot az ugyanazon tág kockázati tényező-kategóriába tartozó nem modellezhető kockázati tényezők vagy nem modellezhető sztenderd kategóriák egy halmaza tekintetében és a kockázatomérési modellben az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 13. cikkének (2) bekezdésével összhangban alkalmazott árazási módszerek alkalmazásával;
- b) értékelhetik, hogy az a) pont szerint meghatározott stresszidőszak jelentősen eltér-e az intézmény által az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 12. cikkének (2) bekezdésében említett módszertan alkalmazásával azonosított stresszidőszaktól.
- (13) A (2) bekezdés g) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok az intézmény által esetlegesen tapasztalt árazási problémák egy mintája alapján ellenőrizhetik, hogy az intézmény követte-e a (2) bekezdés g) pontjának i. alpontjában említett eljárásokat és módszereket, és ennek alapján értékelhetik ezen eljárások és módszerek megbízhatóságát.
- (14) A (2) bekezdés h) pontja iii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a nem modellezhető kockázati tényezők vagy nem modellezhető sztenderd kategóriák egy mintáján:

- a) előírhatják az intézmény számára, hogy az illetékes hatóság által előírt vastag farkú statisztikai eloszlásból állítson elő hozamidősort, és a szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forgatókönyvet az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. és 6. cikkében említett lépcsős módszer és az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 8. cikkében említett historikus módszer kombinációjával számítsa ki;
- b) ellenőrizhetik az intézmény szakértői módszerének konzervatív jellegét azáltal, hogy összehasonlítja az e módszerből eredő szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó szabályozói forgatókönyvet az a) pont szerint kiszámított szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó forgatókönyvvel.

(15) Az első albekezdés a) pontjától eltérve az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy egy másik hasonló kockázati tényező idősorait használja ahelyett, hogy az idősorokat konzervatív eloszlásból hozná létre. A (2) bekezdés h) pontja iv. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a nem modellezhető kockázati tényezők vagy a nem modellezhető sztenderd kategóriák egy mintáján és egy adott vonatkozási időpontban ellenőrizhetik, hogy:

- a) azok a kockázati tényezők vagy sztenderd kategóriák, amelyek esetében a stresszforatókönyvi kockázati mértéket az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkével összhangban egy szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó szabályozói forgatókönyv alkalmazásával határozzák meg, megfelelnek-e az intézmény által az említett módszer alkalmazásához meghatározott kritériumoknak;
- b) azok a kockázati tényezők vagy sztenderd kategóriák, amelyek esetében a stresszforatókönyvi kockázati mértéket nem az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkével összhangban egy szélsőséges jövőbeli sokkra vonatkozó szabályozói forgatókönyv alkalmazásával határozzák meg, nem felelnek-e meg az intézmény által az említett módszer alkalmazásához meghatározott kritériumoknak;

(16) A (2) bekezdés i) pontja alkalmazásában az illetékes hatóságok a nem modellezhető kockázati tényezők egy mintáján:

- a) a kockázati tényezőknek az e rendelet 33. cikkének (1) bekezdésében említett nyilvántartásában szereplő leírása és a jelölésükhöz használt bemeneti adatoknak a felülvizsgálata révén ellenőrizhetik, hogy a kockázati tényezők jellegüknél fogva az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 16. cikke (3) bekezdésének a) pontjában és 16. cikke (4) bekezdésének a) pontjában előírtaknak megfelelően kizárólag idioszinkratikus kockázatot tükröznek-e;
- b) hipotézisvizsgálatot végezhetnek a mintában szereplő kockázati tényezők közötti korrelációs együttthatók jelentőségének értékelése céljából, és összehasonlítják az említett hipotézisvizsgálat eredményét az intézmény által az (EU) 2024/397 felhatalmazáson alapuló rendelet 16. cikke (3) bekezdésének d) pontjában és 16. cikke (4) bekezdésének d) pontjában említett statisztikai próbák elvégzése során kapott eredményekkel.

4. FEJEZET

A NEMTELJESÍTÉSI KOCKÁZATHOZ KAPCSOLÓDÓ KIEGÉSZÍTŐ SZAVATOLÓTŐKE-KÖVETELMÉNY KISZÁMÍTÁSÁHOZ HASZNÁLT, NEMTELJESÍTÉSI KOCKÁZATRA VONATKOZÓ BELSŐ MODELL ÉRTÉKELÉSE

1. SZAKASZ

Az értékelés áttekintése

45. cikk

A nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó kiegészítő szavatolótőke-követelmény kiszámításához használt, nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modell értékelése

Annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modellre alkalmazandó, az 575/2013/EU rendelet 325bn., 325bo. és 325bp. cikkében említett követelményeknek, az illetékes hatóságok értékelik, hogy az intézmény megfelel-e a következőknek:

- a) a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modellel szemben támasztott általános követelmények, a 2. szakasznak megfelelően;
- b) a nemteljesítési valószínűségekre és a nemteljesítéskori veszteségrátára vonatkozó becslésekkel szemben támasztott követelmények, a 3. szakasznak megfelelően;
- c) a kibocsátók közötti nemteljesítési korrelációra, a fedezetek megjelenítésére vonatkozó követelmények és az egyéb különleges követelmények, a 4. szakasznak megfelelően.

2. SZAKASZ

Az általános követelmények értékelése

46. cikk

A nemteljesítési kockázatnak kitett pozíciók körének értékelése

(1) Annak értékelése során, hogy az intézmény belső modelljét a modell integritását megőrizve alkalmazza-e az 575/2013/EU rendelet 325bl. cikkében említett nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmény hatálya alá tartozó pozíciók köre tekintetében, az illetékes hatóságok:

- a) ellenőrzik, hogy az intézmény belső rendszerei biztosítják-e, hogy a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó kiegészítő szavatolótőke-követelmény hatálya kiterjedjen minden olyan pozícióra, amely legalább egy, az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikkének (1) bekezdésében említett „Részvény” vagy „Hitelkockázati felár” tag kockázati tényező-kategóriákhoz sorolt kockázati tényezőt tartalmaz;
- b) áttekintő képet alkotnak az intézmény portfóliójának nemteljesítési kockázatáról azáltal, hogy előírják az intézmény számára, hogy nyújtson be a pozíciókat egy vagy több dimenzió mentén összesítő és a vonatkozó váratlan nemteljesítésből eredő kitétségeket feltüntető nyilvántartást.

Az a) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik a besorolás és a 33. cikk (1) bekezdésében, a 48. cikk (1) bekezdésében és a 49. cikk (1) bekezdésében említett nyilvántartás közötti összhangot.

A b) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok a portfóliótól függően előírhatják az intézmény számára, hogy a pozíciókat különböző dimenziók szerint összesítse, többek között a következők szerint:

- a) azonos minősítésű pozíciók;
- b) ugyanazon kitétségi osztályba tartozó pozíciók;
- c) az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikkének (1) bekezdésében említettekkel azonos szisztematikus kockázati tényezőkkal rendelkező pozíciók.

(2) A (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok:

- a) előírhatják az intézmény számára, hogy nyújtsa be azon kereskedési részlegekhez rendelt pozíciók listáját, amelyek tekintetében az intézmény megkapta az 575/2013/EU rendelet 325az. cikkében említett, belső modellek használatára vonatkozó engedélyt, vagy amelyek tekintetében az engedély megadása folyamatban van;
- b) előírhatják az intézmény számára, hogy azonosítsa azokat a pozíciókat, amelyek az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikkének (1) bekezdésében említett „Részvény” vagy „Hitelkockázati felár” tág kockázattényező-kategóriába sorolt kockázati tényezőt és ennek megfelelő hitel- vagy tulajdonviszonyt megtestesítő kereskedett instrumentumot tartalmaznak, az említett rendelet 325bi. cikke szerint;
- c) ellenőrizhetik az a) pontban említett lista és a b) pontban említett azonosítás pontosságát;
- d) egy a b) pontban azonosított instrumentumokból álló minta alapján ellenőrizhetik, hogy ezeket az instrumentumokat figyelembe vették-e a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmény kiszámításakor.

47. cikk

A nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmény kiszámítási pontosságának és gyakoriságának értékelése

(1) Annak értékelésekor, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bn. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában előírtaknak megfelelően az intézmény nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelménye megfelel-e a 99,9 %-os konfidencia-intervallumban mért kockázatotott értéknek, az illetékes hatóságok:

- a) ellenőrzik, hogy az intézmény által a kockázatotott érték becsléséhez használt becslőfüggvény pontos-e;
- b) amennyiben a kockázatotott érték kiszámítása Monte Carlo-szimulációkon alapul, ellenőrzik, hogy a szimulációk száma biztosítja-e a stabil eredményekhez vezető konvergenciát, valamint ellenőrzik a szimulációk létrehozásához használt szekvenciák véletlenszerűségi tulajdonságait;
- c) ellenőrzik, hogy a portfólió értékének a kibocsátók nemteljesítését követő változásainak kiszámítása előtt az intézmény portfólióiba tartozó pozíciók értéke a kockázatotott érték referencia-időpontjára vonatkozik-e;
- d) ellenőrzik, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bn. cikkének (3) bekezdésében említett eltérés hatálya alá tartozó pozíciók kivételével egyéves időhorizontot alkalmaznak-e a kockázatotott érték kiszámításához;
- e) amennyiben a nemteljesítési kockázatot a napinál ritkább gyakorisággal számítják ki, elemzik az intézmény által a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmények számítási gyakoriságának meghatározásához használt folyamatot, és ellenőrzik, hogy a csökkentett gyakoriságú számítás nem vezet-e a kockázat alulbecsléséhez;
- f) ellenőrzik, hogy a tulajdonviszonyt megtestesítő instrumentumok esetében az árak nullára vannak-e állítva ezek nemteljesítésének szimulálásakor, és hogy ezt a belső rendszerek szisztematikusan biztosítják-e, és e helyzet fennállását a részvenypozíciók egy mintáján ellenőrizhetik.

Az a) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény hogyan választotta a becslőfüggvényt, továbbá ellenőrzik a választást alátámasztó elemzést.

A b) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok felülvizsgálják az intézmény által a szimulációk számának meghatározása érdekében elvégzett tesztek.

A d) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy megalapozott-e az eltérés intézmény általi alkalmazásának indoka, különösen akkor, ha az intézmény egyes részvenypozíciók esetében 60 napos időhorizontot, néhány más részvenypozíció esetében pedig egyéves időhorizontot alkalmaz.

Az e) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok:

- a) amennyiben a nemteljesítési kockázatot hetente számítják ki, elemzik az intézmény által a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmény kiszámítására kijelölt nap meghatározásához használt eljárást;
- b) előírják az intézmény számára, hogy – amennyiben még nem áll rendelkezésre – naponta kiszámítsa a váratlan nemteljesítésből eredő kitettségeket egy adott időszakra vonatkozóan, és értékeli, hogy ezek a kitettségek szisztematikusan alacsonyabb kockázati profilra utalnak-e azokon a napokon, amikor a szavatolótőke-követelményt kiszámítják;
- c) az intézmény által belső kockázatkezelési célokra esetlegesen naponta számított további számadatokat is felhasználhatnak, beleértve a leglényegesebb kibocsátókkal szembeni napi érzékenységeket.

A negyedik albekezdés b) pontjának alkalmazásában, amennyiben szisztematikusan alacsonyabb kockázati profilra utaló jelek merülnek fel, az illetékes hatóságok kiegészíthetik értékelésüket azzal, hogy előírják az intézmény számára, hogy naponta és egy adott időszakra számítsa ki a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelményt, és elemzik, hogy ezek a mérőszámok szisztematikusan alacsonyabbak-e az intézmény által választott napokon.

(2) A (1) bekezdés b) pont alkalmazásában, amennyiben az illetékes hatóságok az intézmény által a szimulációk számának meghatározása érdekében elvégzett tesztek elégtelennek találják:

- a) előírhatják az intézmény számára, hogy 95 %-os konfidenciaszinten adja meg a Monte Carlo-szimulációk statisztikai hibáját, és ellenőrizhetik, hogy az ilyen statisztikai hiba mérésére alkalmazott módszer megbízható-e;
- b) előírhatják az intézmény számára, hogy a kockázatot értékelt több különböző kiinduló állapotból („seed”) számítsa ki az összes többi feltételezés változatlansága mellett, és ellenőrizhetik, hogy a szimuláció létrehozásához használt módszer nem okoz-e torzulást az eredményekben;
- c) értékeli, hogy a b) pont szerint eltérő kiinduló állapotokból kiszámított kockázatot értékek eltérései összeegyeztethetők-e az a) pontban említett statisztikai hibával, és amennyiben nem ez a helyzet, értékeli az összeegyeztethetőség kiváltó okát és az annak biztosításához szükséges szimulációk számát, hogy a statisztikai hiba 5 % alatt maradjon.

3. SZAKASZ

A nemteljesítési valószínűségek és a nemteljesítéskori veszteségráta becslésének értékelése

48. cikk

A nemteljesítési valószínűségek becslésének értékelése

(1) Annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdése e) pontjának a nemteljesítési valószínűségek becslésére vonatkozó követelmények tekintetében, az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a belső dokumentáció kiterjed-e az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 5. cikkében meghatározott valamennyi szempontra, és hogy az intézmény belső szabályai előírják-e a következőket tartalmazó naprakész nyilvántartás elkészítését:

- a) az intézmény által a nemteljesítési valószínűségek becsléséhez használt módszerek, beleértve az egyes módszerek lényegességét a kibocsátók száma, a pozíciók mérete és a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelményekhez való hozzájárulás tekintetében;
- b) az egyes kibocsátók esetében a nemteljesítési valószínűség értéke, a minősítés, amennyiben rendelkezésre áll, valamint az, hogy:
 - i. az IRB-módszer szerint számított nemteljesítési valószínűség rendelkezésre áll-e a kibocsátó nem kereskedési könyvi kitettségére vonatkozóan, és használják-e azt a kereskedési könyvi kitettség kiszámításához az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (5) bekezdésének d) pontjában előírtaknak megfelelően;
 - ii. az IRB-módszer szerint számított nemteljesítési valószínűség nem áll-e rendelkezésre a kibocsátó nem kereskedési könyvi kitettségére vonatkozóan, és hogy az intézmény az IRB-módszert használja-e a kibocsátó nemteljesítési valószínűségének a kiszámításához az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (5) bekezdésének d) pontjában előírtaknak megfelelően, azon az alapon, hogy az intézmény rendelkezik jóváhagyott IRB-módszerrel arra a kitettségi osztályra, amelyhez a kibocsátó kitettsége tartozik;
 - iii. az IRB-módszer szerint számított nemteljesítési valószínűség nem áll-e rendelkezésre a kibocsátó nem kereskedési könyvi kitettségére vonatkozóan, és hogy az intézmény az IRB-módszerre vonatkozóan az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelő belső módszert alkalmaz-e a nemteljesítési valószínűség megállapításához;

- iv. az IRB-módszer szerint számított nemteljesítési valószínűség nem áll-e rendelkezésre a kibocsátó nem kereskedési könyvi kitettségére vonatkozóan, és hogy az intézmény az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (3) vagy (4) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelő belső módszert alkalmaz-e a nemteljesítési valószínűség megállapításához;
 - v. az IRB-módszer szerint számított nemteljesítési valószínűség nem áll-e rendelkezésre a kibocsátó nem kereskedési könyvi kitettségére vonatkozóan, és hogy az intézmény az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkében említett külső forrásokat alkalmaz-e a nemteljesítési valószínűség megállapításához;
 - c) valamennyi kibocsátó esetében az 575/2013/EU rendelet 147. cikkének (2) bekezdésében említett azon kitettségi osztály, amelybe kitettségük tartozik;
 - d) azon kibocsátók esetében, amelyek nemteljesítési valószínűségére vonatkozó becslést az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkében említett külső források felhasználásával számítják, az a tény, hogy a becslést aktuális piaci árakkal együtt kapták-e meg az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (5) bekezdésének c) pontjában és az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (4) bekezdésének b) pontjában említetteknek megfelelően.
- (2) Annak értékelése során, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazza-e a nemteljesítési valószínűségek becslésére vonatkozó követelmények tekintetében, az illetékes hatóságok:
- a) ellenőrzik, hogy:
 - i. a nemteljesítési valószínűségre vonatkozó becsléseket és az azok alapjául szolgáló bemeneti adatokat olyan gyakorisággal frissítik-e, amely biztosítja, hogy a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolóteke-követelmények kockázatérzékenyek legyenek;
 - ii. az új releváns információk az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikkének (4) bekezdésében előírtaknak megfelelően aktuálisak-e;
 - b) az e cikk (1) bekezdésében említett nyilvántartás használatával ellenőrzik, hogy valamennyi becslésre alkalmazták-e az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (5) bekezdésének a) pontjában előírtak szerinti alsó határt;
 - c) ellenőrzik, hogy a nemteljesítési valószínűségnek az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (5) bekezdésének b) pontjában vagy 325bn. cikkének (3) bekezdésében említett alkalmazandó időhorizontra történő átszámítására használt módszerek konceptuálisan megalapozottak-e, és azokat megbízható elemzés támasztja-e alá;
 - d) ellenőrzik, hogy:
 - i. amennyiben az intézmény az (1) bekezdés b) pontjának iv. és v. alpontjában említett módszerrel becsüli a nemteljesítési valószínűséget, a nemteljesítés fogalmának az intézmény által a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modell hatálya alá tartozó kibocsátókra alkalmazott meghatározását dokumentálják-e az intézmény belső szabályaiban;
 - ii. azonosíthatók-e lényeges eltérések a nemteljesítés IRB-keretrendszerben használt fogalom meghatározásához képest;
 - e) értékelik, hogy a piaci áraknak az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (5) bekezdésének c) pontjában említett szélsőséges csökkenését figyelembe veszik-e, és ha igen, hogyan, amikor az intézmény meghatározza a nemteljesítési valószínűségekre vonatkozó becsléseket, és e csökkenések kapcsolódnak-e, és ha igen, hogyan a kibocsátó hitelképességéhez;
 - f) az e cikk (1) bekezdése b) pontjának i–iii. alpontjával összhangban kapott nemteljesítési valószínűségek esetében ellenőrzik, hogy az említett nemteljesítési valószínűségek figyelembe veszik-e az 575/2013/EU rendelet 179. cikke (1) bekezdésének f) pontjában és 180. cikke (1) bekezdésének e) pontjában említett konzervatív pótlékok;
 - g) az (1) bekezdés b) pontjának i. alpontjával összhangban kapott nemteljesítési valószínűségek esetében:
 - i. ellenőrzik, hogy a nemteljesítési valószínűségekre az IRB-módszer szerint alkalmazott további konzervatív ráhagyásokat alkalmazza-e a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó követelmény kiszámításakor;
 - ii. a kibocsátók egy mintáján ellenőrzik, hogy az IRB-módszerben alkalmazott nemteljesítési valószínűség nem különbözik-e a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó követelmény kiszámításához használt valószínűségtől;
 - h) az (1) bekezdés b) pontjának ii. alpontjával összhangban kapott nemteljesítési valószínűségek esetében:
 - i. ellenőrzik, hogy az IRB-módszer szerinti nemteljesítési valószínűség becslésére szolgáló eljárást követik-e;
 - ii. a kibocsátók egy mintáján ellenőrzik, hogy az alkalmazott nemteljesítési valószínűség megegyezik-e azzal, amelyet az IRB-módszert alkalmazó informatikai rendszerek generáltak volna;
 - iii. értékelik az IRB-módszer keretében a minősítési folyamatban használt bemeneti változókat, és a kibocsátók egy mintáján ellenőrzik, hogy a bemeneti adatok léteznek-e, és kellően megbízhatóak-e a nemteljesítés pontos valószínűségének meghatározásához;
 - i) az e cikk (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontjával összhangban kapott nemteljesítési valószínűségek esetében felülvizsgálják a nemteljesítési valószínűségek megállapításához használt belső módszernek az 575/2013/EU rendelet harmadik része II. címe 3. fejezetének való megfelelésére vonatkozóan a belső validálási vagy a belső ellenőrzési részleg által készített jelentéseket;
 - j) az (1) bekezdés b) pontjának iv. alpontjával összhangban kapott nemteljesítési valószínűségek esetében:

- i. ellenőrzik, hogy hiánytalan-e az intézmény által az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek való megfelelést alátámasztó belső dokumentáció;
 - ii. a kibocsátók egy mintáján értékelik, hogy indokolt volt-e, hogy a nemteljesítési valószínűség becsléséhez az intézmény nem használta sem az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében említett belső módszert, sem az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkében említett külső forrásokat;
 - iii. a kibocsátók egy mintáján, amelyek esetében a ii. alpontban említett indokolás a bemeneti adatoknak az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. alpontjában említett hiányához kapcsolódik, ellenőrzik, hogy az intézmény alátámasztja-e a bemeneti adatok hiányának tényét;
 - iv. ellenőrzik, hogy belső szabályainak részeként az intézmény meghatározza-e az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában említett tartási időszakot, amely alatt az intézmény elfogadhatónak tartja, hogy ne használja az IRB-módszerre meghatározott követelményeknek megfelelő belső módszert, és értékelik, hogy az ilyen tartási időszak megfelel-e az intézmény portfóliójának, a méret, az összetettség és a kereskedési stratégia tekintetében;
 - v. felülvizsgálják az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke (5) bekezdésének megfelelően kiszámított „m” értékét, és adott esetben előírják az intézmény számára, hogy fejtse ki az előző negyedévekben az értékében bekövetkezett jelentős változások okát;
 - vi. felülvizsgálják az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke (2) bekezdése c) pontja ii. alpontjának 1. alpontjában említett, az intézmény által annak vizsgálata érdekében követett eljárást, hogy rendelkezésre állnak-e további külső források;
 - vii. egy olyan negyedév esetében, ahol az „m” értéke meghaladja a 10 %-ot, ellenőrzik, hogy az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke (2) bekezdése c) pontjának ii. alpontja 2. alpontjának megfelelően elvégzett elemzés megbízható-e;
 - viii. az e cikk (1) bekezdésében említett nyilvántartás felhasználásával értékelik, hogy a nemteljesítési valószínűségnek az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikkének (3) és (4) bekezdésében említett meghatározása helyesen történt-e, és ellenőrzik, hogy az intézmény a nemteljesítési kockázatra vonatkozó követelmény kiszámításának gyakoriságával aktualizálja-e a befektetési kategóriájú kibocsátókhoz rendelt, az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke (3) bekezdésének a) pontjában említett legmagasabb nemteljesítési valószínűséget és a nemteljesítési valószínűségek az említett bekezdés b) pontjában említett egyenlően súlyozott átlagát;
- k) az (1) bekezdés b) pontjának v. alpontjával összhangban kapott nemteljesítési valószínűségek esetében:
- i. a kibocsátók egy mintáján ellenőrzik, hogy a nemteljesítési valószínűség becsléséhez használt adatok reprezentatívak-e a kibocsátóra nézve;
 - ii. ellenőrzik, hogy az intézmény belső dokumentációja pontosan meghatározza-e a külső forrásoknak az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (3) bekezdésében említett hierarchiáját, és a kibocsátók egy mintáján ellenőrzik, hogy a külső források e hierarchiáját helyesen alkalmazzák-e;
 - iii. ellenőrzik, hogy megalapozott-e a becslési hibák az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (4) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett várható tartományának kiszámításához az intézmény által alkalmazott módszer;

- iv. értékeli, hogy az intézmény hogyan biztosítja az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (4) bekezdésének a) pontjában meghatározott követelmények teljesülését, és ellenőrzi, hogy vannak-e 0-ban meghatározott nemteljesítési valószínűségek, mielőtt az intézmény az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (5) bekezdésének a) pontjában említett alsó határt alkalmazná;
- v. adott esetben ellenőrzi, hogy megalapozott-e az a módszer, amelyet az intézmény az aktuális piaci árakkal együtt levezetett nemteljesítési valószínűség valós valószínűséggé alakításához alkalmaz, és hogy megbízható-e az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke (4) bekezdésének b) pontjában említett elemzés.

Az a) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok megfelelő esetben:

- a) azonosíthatják azokat a kibocsátókat, amelyek esetében a becsült nemteljesítési valószínűség hosszabb ideig nem változott;
- b) értékelhetik, hogy a nemteljesítési valószínűségekre vonatkozó becslések naprakészek-e;
- c) ellenőrizhetik, hogy az intézmény meg tudja-e magyarázni a változatlan értékek mögött meghúzódó okokat.

A b) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok elemzik az alsó határ hatálya alá tartozó pozíciók lényegességét és jellemzőit, beleértve azok minősítését és kitettségi osztályát is.

A c) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok:

- a) azonosítják az alkalmazandó időhorizont eléréséhez az átszámítás alkalmazása előtt használt tényleges időhorizontot;
- b) értékeli az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (5) bekezdésének b) pontja vagy 325bn. cikkének (3) bekezdése szerint alkalmazandó időhorizonttól eltérő, kiinduló időhorizont használatának indoklását.

A k) pont i. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzi, hogy a felhasznált adatok megfelelően tükrözik-e a kibocsátó ágazatát vagy régióját.

A k) pont iii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett érzékenységi elemzés elveinek megfelelően készítsen érzékenységi elemzést a PD-becslésben bekövetkező változások lehetséges hatásának értékelése céljából.

(3) A (2) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóságok megfelelő esetben előírhatják az intézmény számára, hogy az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott módszerek közül egy másik módszerrel becsülje meg a nemteljesítési valószínűségeket, és fejtse ki a kapott eredmények közötti különbségeket.

49. cikk

A nemteljesítéskori veszteségráta értékelése

(1) Annak értékelésekor, hogy az intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdése e) pontjának a nemteljesítéskori veszteségráta becslésére vonatkozó követelmények tekintetében, az illetékes hatóságok ellenőrzi, hogy a belső dokumentáció kiterjed-e az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkében meghatározott valamennyi szempontra, és hogy az intézmény belső szabályai előírják-e a következőket tartalmazó naprakész nyilvántartás elkészítését:

- a) az intézmény által a nemteljesítéskori veszteségráta becsléséhez használt módszerek, beleértve az egyes módszereknek a pozíciók nagysága és a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolótoke-követelményhez való hozzájárulása szempontjából vett lényegességét;
- b) minden egyes pozíció esetében a nemteljesítéskori veszteségráta értéke, és hogy a pozíció alárendelt adósság, előresorolt fedezetlen adósság, fedezett kötvény vagy bármely más típusú pozíció-e, valamint hogy:
 - i. az IRB-módszer szerint számított nemteljesítéskori veszteségráta rendelkezésre áll-e a nem kereskedési könyvi kitettségre vonatkozóan, és használják-e azt a kereskedési könyvi kitettség kiszámításához az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (6) bekezdésének c) pontjában előírtaknak megfelelően;
 - ii. az IRB-módszer szerint számított nemteljesítéskori veszteségráta nem áll-e rendelkezésre a nem kereskedési könyvi kitettségre vonatkozóan, és az intézmény az IRB-módszert használja-e a pozíció nemteljesítéskori veszteségrátájának kiszámításához az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (6) bekezdésének c) pontjában előírtaknak megfelelően;
 - iii. az IRB-módszer szerint számított nemteljesítéskori veszteségráta nem áll-e rendelkezésre a nem kereskedési könyvi kitettségre vonatkozóan, és hogy az intézmény az IRB-módszerre vonatkozóan az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelő belső módszert alkalmaz-e annak kiszámításához;
 - iv. az IRB-módszer szerint számított nemteljesítéskori veszteségráta nem áll-e rendelkezésre a nem kereskedési könyvi kitettségre vonatkozóan, és hogy az intézmény az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (3) vagy (4) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelő belső módszert alkalmaz-e annak kiszámításához;
 - v. az IRB-módszer szerint számított nemteljesítéskori veszteségráta nem áll-e rendelkezésre a nem kereskedési könyvi kitettségre vonatkozóan, és hogy az intézmény az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkében említett külső forrásokat használ-e annak kiszámításához;

- c) valamennyi pozíció esetében az 575/2013/EU rendelet 147. cikkében említett azon kitettségi osztály, amelyhez a pozíció tartozik;

(2) Annak értékelése során, hogy az intézmény belső modelljét az 575/2013/EU rendelet 325bi. cikke (1) bekezdésében előírtak szerint a modell integritását megőrizve alkalmazzák-e a nemteljesítéskori veszteségráta becslésére vonatkozó követelmények tekintetében, az illetékes hatóságok:

- a) ellenőrzik, hogy a nemteljesítéskori veszteségráta részletessége biztosítja-e a kockázatok érdemi megkülönböztetését, és többek között azt, hogy ez a részletesség megfelelően képes-e tükrözni a pozíciónak az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (6) bekezdésének b) pontjában említett kielégítési sorrendben elfoglalt helyét és biztosítékkal való fedezettségét;
- b) ellenőrzik, hogy a nemteljesítéskori veszteségrátára vonatkozó becsléseket és az azok alapjául szolgáló bemeneti adatokat olyan gyakorisággal frissítik-e, amely biztosítja, hogy a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolóóke-követelmények kockázaterzékenyek legyenek, és hogy az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikkének (4) bekezdésében előírtaknak kellő időben figyelembe vették-e az új releváns információkat;
- c) az (1) bekezdés b) pontjának i. alpontja szerint kapott nemteljesítéskori veszteségráta esetében ellenőrzik, hogy az intézmény a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolóóke-követelmény kiszámításakor alkalmaz-e az IRB-módszer szerint a nemteljesítéskori veszteségrátára további rétegeket a konzervatívabb becslések elérése érdekében;
- d) az (1) bekezdés b) pontjának ii. alpontjával összhangban kapott nemteljesítéskori veszteségráta esetében:
- i. ellenőrzik, hogy az intézmény az intézmény belső IRB-szabályai szerint követte-e a nemteljesítéskori veszteségrátának az IRB-módszer szerinti becslésére szolgáló eljárást;
- ii. a pozíciók egy mintáján ellenőrzik, hogy az intézmény által alkalmazott nemteljesítéskori veszteségráta megegyezik-e azzal, amelyet az IRB-módszert alkalmazó informatikai rendszerek generáltak volna;
- iii. értékeli az IRB-módszer keretében használt változókat, és a pozíciók egy mintáján ellenőrzik, hogy a bemeneti adatok léteznek-e, és kellően megbízhatóak-e a megfelelő nemteljesítéskori veszteségráta meghatározásához;
- e) az e cikk (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontjával összhangban kapott nemteljesítéskori veszteségráta esetében felülvizsgálják a nemteljesítési nemteljesítéskori veszteségrátához használt belső módszernek az 575/2013/EU rendelet harmadik része II. címe 3. fejezetének való megfelelésére vonatkozóan a belső validálási és a belső ellenőrzési részleg által készített jelentéseket;
- f) az (1) bekezdés b) pontjának iv. alpontjával összhangban kapott nemteljesítéskori veszteségráta esetében:
- i. ellenőrzik, hogy hiánytalan-e az intézmény által az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett feltételeknek való megfelelést alátámasztó belső dokumentáció;
- ii. a pozíciók egy mintáján értékeli, hogy indokolt volt-e, hogy a nemteljesítéskori veszteségráta becsléséhez az intézmény nem használta sem az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében említett belső módszert, sem az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkében említett külső forrásokat;

- iii. a pozíciók egy mintáján, amelyek esetében az e bekezdés ii. alpontjában említett indoklás a bemeneti adatoknak az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. alpontjában említett hiányához kapcsolódik, ellenőrzik, hogy az intézmény alátámasztja-e a bemeneti adatok hiányának tényét;
 - iv. ellenőrzik, hogy belső szabályainak részeként az intézmény meghatározza-e az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjában említett tartási időszakot, amely alatt az intézmény elfogadhatónak tartja, hogy ne használja az IRB-módszerre meghatározott követelményeknek megfelelő belső módszert, és értékeli, hogy az ilyen tartási időszak megfelel-e az intézmény portfóliójának, a méret, az összetettség és a kereskedési stratégia tekintetében;
 - v. felülvizsgálják az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikke (5) bekezdésének megfelelően kiszámított „m” értékét, és adott esetben előírják az intézmény számára, hogy fejtse ki az előző negyedévekben az értékében bekövetkezett jelentős változások okát;
 - vi. felülvizsgálják az intézmény által annak vizsgálata érdekében követett, az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikke (2) bekezdése c) pontja ii. alpontjában előírtak szerinti eljárást, hogy rendelkezésre állnak-e további külső források;
 - vii. az e cikk (1) bekezdésében említett nyilvántartás használatával értékeli, hogy helyesen végezték-e el az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkének (3) és (4) bekezdésében említett nemteljesítéskori veszteségráta meghatározását;
- g) az (1) bekezdés b) pontjával összhangban kapott nemteljesítéskori veszteségráta esetében:
- i. a pozíciók egy mintáján ellenőrzik, hogy a nemteljesítéskori veszteségráta becsléséhez használt adatok reprezentatívak-e a pozícióra nézve;
 - ii. ellenőrzik, hogy az intézmény belső dokumentációja pontosan meghatározza-e a külső forrásoknak az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében említett hierarchiáját, és a pozíciók egy mintáján ellenőrzik, hogy a külső források e hierarchiáját helyesen alkalmazzák-e;
 - iii. ellenőrzik, hogy a nemteljesítéskori veszteségrátára vonatkozó becslések különbséget tesznek-e a nemteljesítő és a teljesítő pozíciók között.

A b) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok adott esetben azonosíthatják azokat a pozíciókat, amelyeknél a nemteljesítéskori veszteségráta becsült értéke nem változott hosszabb ideig, értékelhetik, hogy ezek naprakészek-e, és ellenőrizhetik, hogy az intézmény meg tudja-e magyarázni a változatlan értékek mögött meghúzódó okokat.

A c) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok a pozíciók egy mintáján ellenőrzik, hogy a nemteljesítéskori veszteségráta IRB-módszer szerinti becslése nem tér-e el a nemteljesítéskori veszteségrátának a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó követelmény kiszámításához használt becslésétől.

A g) pont i. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy a felhasznált adatok tükrözik-e a pozícióknak az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikke (6) bekezdésének b) pontjában említett kielégítési sorrendben elfoglalt helyét, valamint a régiót vagy ágazatot.

A g) pont iii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó kiegészítő szavatolóteke-követelmények hatálya alá tartozó, az intézmény által ugyanazon kibocsátó teljesítő és nemteljesítő pozícióihoz rendelt becslések értékelésével ellenőrizhetik, hogy a nemteljesítéskori veszteségrátára vonatkozó becslések különbséget tesznek-e a nemteljesítő és a teljesítő pozíciók között.

(3) A (2) bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóságok megfelelő esetben előírhatják az intézmény számára, hogy az (EU) 2023/1578 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott módszerek közül egy másik módszerrel becsülje meg a nemteljesítéskori veszteségrátát, és fejtse ki a kapott eredmények közötti különbségeket.

4. SZAKASZ

A korreláció, a fedezet és a különleges követelmények értékelése

50. cikk

A korrelációs struktúra értékelése

(1) Az intézmény által a különböző kibocsátók közötti nemteljesítési korreláció meghatározásához használt, az 575/2013/EU rendelet 325bn. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírt módszer értékelésekor az illetékes hatóságok:

- a) ellenőrzik, hogy a különböző kibocsátók közötti korreláció meghatározásához csak tőzsdén jegyzett részvényeket és hitelkockázati felárakat használnak-e bemeneti adatokként;

- b) amennyiben az intézmény kopulafüggvényeket használ a nemteljesítési korrelációk modellezéséhez, értékeli a kopulafüggvény-feltételezéseknek az intézmény által elvégzett belső validálását, és ellenőrzik, hogy összeegyeztethetők-e egymással a korrelációk kalibrálásához használt és az intézmény portfóliójában szereplő kibocsátókra vonatkozó historikus adatok;
- c) azonosítják, hogy a kibocsátók közötti korreláció abszolút vagy relatív hozamokon alapul-e, és értékeli, hogy a hozamtípus kiválasztásának indokolása:
 - i. megalapozott-e;
 - ii. összhangban van-e az intézmények által a belső kockázatmérési modell egyéb szempontjaival kapcsolatban hozott döntésekkel;
- d) értékeli, hogy megalapozott-e az a módszer, amelyet az intézmény a rövidebb időhorizonton számított hozamokból az alkalmazandó időhorizont korrelációjának megállapításához alkalmaz;
- e) értékeli, hogy az intézmény hogyan határozza meg az 575/2013/EU rendelet 325bn. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett kalibrálási időszakot.

Az a) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok adott esetben előírhatják az intézmény számára, hogy adja meg az illetékes hatóságok által kiválasztott kibocsátók mintáján belüli korreláció modellezéséhez használt adatokat, és ellenőrzik, hogy ezek az adatok csak tőzsdén jegyzett részvényekre és hitelkockázati felárakra vonatkoznak-e.

A d) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy amennyiben az intézmény alkalmazza az 575/2013/EU rendelet 325bn. cikkének (3) bekezdésében említett eltérést, a 60 munkanapos korrelációt csak azon részvénytípusok között alkalmazzák-e, amelyekre az eltérést alkalmazzák, és hogy a korrelációt egyébként egyéves időhorizonton mérik-e.

Az e) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény által az időszak kiválasztásához alkalmazott módszer, beleértve annak hosszát is:

- a) megalapozott-e;
- b) dokumentált-e az intézmény belső szabályaiban;
- c) felülvizsgálta-e az 575/2013/EU rendelet 325bc. cikkének (2) bekezdésében említett stresszhelyzeti időszakban bekövetkezett változások figyelembevétele érdekében.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok azon kibocsátók egy mintáján, amelyek tekintetében az intézmény a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmények hatálya alá tartozó pozíciókkal rendelkezik, ellenőrzik, hogy a korrelációs modellezésből származtatott páronkénti kibocsátói korrelációk összeegyeztethetők-e a megfigyelhető piaci adatokból származó páronkénti kibocsátói korrelációkkal.

51. cikk

A fedezet megjelenítésének értékelése

Annak értékelésekor, hogy a fedezetnek az intézmény nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modelljében való megjelenítése megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bo. cikkének, az illetékes hatóságok:

- a) Ellenőrzik, hogy az intézmény belső szabályai;

- i. ismertetik-e a nettósítás végrehajtásának módját;
- ii. meghatározzák-e a következőket:
 - 1. azok a báziskockázatok, amelyeket a modell két különböző pozíció modellezésével implicit módon figyelembe vesz;
 - 2. azok a báziskockázatok, amelyeket ehelyett egy báziskockázati tényező bevezetésével explicit módon vesznek figyelembe;
- b) felülvizsgálják az intézmény belső szabályait, és ellenőrzik az említett belső szabályokban a nettósítási és fedezeti vagy diverzifikációs hatások megjelenítésére előírt kritériumokat;
- c) értékelik, hogy az instrumentum lejáratá és az egyéves időhorizont közötti időszakban esetlegesen felmerülő jelentős báziskockázat nyomon követése megbízható-e;
- d) előírják, hogy az intézmény adja meg:
 - i. a nemteljesítési kockázatra vonatkozó modellben szereplő pozíciók egy mintáját;
 - ii. az i. alpontban említett pozícióknak megfelelő kockázati tényezők listáját.

A d) pont i. alpontjában említett minta bekérésekor az illetékes hatóságok biztosítják, hogy az abban szereplő pozíciók változások legyenek, és hogy adott esetben mind a nettósított, mind a nem nettósított pozíciókat figyelembe vegyék.

A b) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok ellenőrzik, hogy az intézmény belső szabályaiban szereplő kritériumok biztosítják-e a nettósítás és a fedezet hatékonyságát, abban az esetben is, ha hitelkockázati vagy egyéb eseményre kerül sor.

Az illetékes hatóságok a d) pont alkalmazásában ellenőrzik, hogy:

- a) a pozíciók kockázati tényezőkhöz való hozzárendelése biztosítja-e, hogy a különböző kötelezettekkel szembeni kitettségeket ne nettósítsák, és hogy ilyen nettósításra csak olyan pozíciók esetében kerüljön sor, amelyek ugyanazon kötelezett ugyanazon pénzügyi instrumentumaihoz kapcsolódnak;
- b) a különböző kötelezettekkel szembeni kitettségeket különböző kockázati tényezőkhöz rendelik, vagy van egy olyan báziskockázati tényező, amely lehetővé teszi az e kitettségek közötti különbségek figyelembevételét, és a hitelindexhez tartozó kötelezettek és más kötelezettek közötti báziskockázatot is figyelembe veszik;
- c) az ugyanazon kötelezett különböző pénzügyi instrumentumaiban lévő pozíciók esetében megbízható-e az intézmény által annak értékelésére végzett elemzés, hogy a fedezeti stratégiákban felmerülhet-e jelentős báziskockázat a különböző típusú termékek, a tőkestruktúrában elfoglalt szenioritás, a belső vagy külső minősítések, a lejárat vagy az évjárat miatt.

52. cikk

A különleges követelményeknek való megfelelés értékelése

Annak értékelésekor, hogy a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modell megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikkében meghatározott követelményeknek, az illetékes hatóságok:

- a) az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikkének (1) bekezdésében előírt, egy vagy több kibocsátó nemteljesítésének egyidejű modellezésével kapcsolatban:
 - i. azonosítják az intézmény által a nemteljesítés modellezéséhez használt módszert, és ellenőrzik, hogy a szisztematikus kockázati tényezők intézmény által kiválasztott két típusa figyelembe veszi-e a legrelevánsabb szisztematikus hatásokat;
 - ii. ellenőrzik, hogy a szisztematikus kockázati tényezők két típusának részletessége elegendő-e a nemteljesítési kockázathoz kapcsolódó szavatolótoke-követelmény hatálya alá tartozó portfólióban lévő kibocsátók jellemzőinek megismeréséhez;
 - iii. ellenőrzik, hogy az intézmény az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikkének (1) bekezdésében említett két szisztematikus kockázati-tényező-típus mellett használ-e külön idioszinkratikus kockázati tényezőt minden egyes kibocsátó esetében;
 - iv. ellenőrzik, hogy a kibocsátók hozzárendelése a megfelelő szisztematikus kockázati tényezőkhöz megalapozott-e;

- v. ellenőrzik, hogy az intézmény elemzi-e a kockázattényező-modell magyarázó erejét;
 - vi. a minta értékelés céljából történő bekérése esetén figyelembe veszik a kibocsátók lényegességét, és biztosítják, hogy a minta olyan kibocsátókat tartalmaz, amelyeket különböző szisztematikus kockázati tényezőkhöz rendeltek;
- b) az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikkének (2) bekezdésében előírt, a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modellben a gazdasági ciklus megjelenítésére vonatkozó követelménnyel kapcsolatban értékeli, hogy a nemteljesítéskori veszteségráták – köztük a sztochasztikusok – modellezése milyen módon biztosítja, hogy a nemteljesítéskori veszteségrátára tükrözze a szisztematikus kockázati tényezők által felvett tulajdonságok változásait;
- c) a nemlinearitások figyelembevételére vonatkozó, az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikkének (3) bekezdésében előírt követelménnyel kapcsolatban értékeli a következőket:
- i. hogyan értékeli át az intézmények a nemlineáris pénzügyi instrumentumot egy kibocsátó nemteljesítését követően, beleértve azt is, hogy az intézmények hogyan értékeli át a több alapul szolgáló eszközzel rendelkező pénzügyi instrumentumot az alapeszköz egy vagy több kibocsátójának nemteljesítését követően;
 - ii. az intézmény által a pénzügyi instrumentum árának kiszámítása céljából bevezetett egyszerűsítések lényeges pontatlanságokhoz vagy a kockázat szisztematikus alulbecsléséhez vezetnek-e;
 - iii. a pénzügyi instrumentum ártértékelése milyen mértékben veszi figyelembe a modellkockázatot;
- d) az 575/2013/EU rendelet 325bp. cikkének (9) bekezdésében előírt, a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modellnek a belső kockázatkezelési módszerekkel való összhangjára vonatkozó követelménnyel kapcsolatban ellenőrzik, hogy az intézmény dokumentálta-e a nemteljesítési kockázatra vonatkozó belső modell és az intézmény által a pozíciók azonos körére vonatkozóan a belső kockázatkezeléshez használt modellek közötti különbségeket, és hogy az intézmény képes-e magyarázatot adni e különbségekre.

Az a) pont i. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok értékeli a szisztematikus kockázati tényezők kiválasztásának az intézmény belső szabályaiban ismertetett indokolását és az indokolás gazdasági értelmezését.

Az a) pont iii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok adott esetben hasonló kibocsátók egy mintáján ellenőrizhetik, hogy az idioszinkratikus kockázati tényezők eltérnek-e egymástól.

Az a) pont iv. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok adott esetben kibocsátók egy mintáján ellenőrizhetik, hogy a hozzárendelés helyes.

Az a) pont v. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóságok – adott esetben és amennyiben az intézmény által elvégzett elemzések nem tűnnek elégségesnek a nemteljesítési kockázatnak kitett portfólió jelenlegi állapotában – előírhatják az intézmény számára, hogy kibocsátók egy mintáján értékelje, milyen mértékben magyarázzák az intézmény által választott szisztematikus kockázati tényezők az egyes kibocsátók eszközei nemteljesítésének okait.

A b) pont alkalmazásában az illetékes hatóságok adott esetben statisztikai elemzéseket végezhetnek a kibocsátók egy mintáján, beleértve a hipotézisvizsgálatot is, hogy teszteljék a nemteljesítéskori veszteségrátának a szisztematikus kockázati tényezőktől való függőségét.

5. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

53. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 18. cikk (1) bekezdésének a) pontját a környezeti kockázat tekintetében, a 18. cikk (1) bekezdése c) pontjának vii. alpontját és a 18. cikk (2) bekezdése b) pontjának v. alpontját 2025. január 1-jétől kell alkalmazni.

A 21. cikk (1) bekezdésének b) pontját 2026. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2024. március 13-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN